Werkdocument

UITVOERINGS PROGRAMMA LELYSTAD NEXT LEVEL 2021-2022

Sterk van start met de uitvoering

Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur, is in 2040 een zelfstandige, sociaal veerkrachtige, duurzame, aantrekkelijke en economisch sterke stad met 100.000 inwoners.



INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING EN ACHTERGROND 6

1.1 Inleiding en achtergrond 7
1.2 Context, aanleiding en ambitie 7

2 HOE: MISSIE EN DOELEN 10

2.1 Missie 11
2.2 Doelen en subdoelen 12
2.2.1 Doelenboom Lelystad Next Level 13
2.2.2 Hoofddoel: Groene Urbanisatie 14
2.2.3 De vier doelstellingen 17
2.2.4 Het Fundament: Versterken Maatschappelijke Kracht 19
2.2.5 Realisatie 20
2.3 Motie verhoging ambitie aantal nieuwe woningen 21

3 WAT: AANPAKKEN MET IMPACT 22

3.2 Strategie om te komen tot de inspanningen 26
3.2.1 Inhoudelijke clustering: De 9 hoofdopgaven 33
3.2.2 Geografische: Clustering in 3 gebieden 34
3.3. Gebiedsprogramma's 36
3.3.1 Programma Kustontwikkeling 37
3.3.2 Programma de Bestaande stad 41
3.3.3 Programma Lelystad Zuid 44
3.4. Belangrijkste inspanningen en beoogde resultaten 47
3.4.1 Opgave Wonen 50
3.4.2. Opgave Natuur 56
3.4.3. Opgave Economie 62
3.4.4. Opgave Onderwijs 70
3.4.5. Opgave Bereikbaarheid 75
3.4.6. Opgave Voorzieningen 79
3.4.7. Opgave Stedelijke vernieuwing 83
3.4.8. Opgave Marketing 86
3.4.9. Opgave financiële onafhankelijkheid (afbouw ICL) 88

4 WHAT'S NEXT? 93

4.1 Inleiding 94
4.2 Welke inspanningen zijn randvoorwaardelijk 95

5 MIDDELEN EN BEGROTING 98

6 ORGANISATIE EN BESTURING 106

6.1 Organisatie 107
6.2 Besturing 109

AANDACHTS-PUNTEN VOORAF

Dit is het eerste Uitvoeringsprogramma Lelystad Next Level (LNL). Met het programma Lelystad Next Level werken het Rijk, de provincie Flevoland, de gemeente Lelystad en tal van andere partners samen aan de ambities van Lelystad. We dragen met deze LNL-aanpak structureel bij aan de afbouw van de ICL-bijdrage op termijn, doordat we investeren in de groei. Hierbij hebben we de volgende missie vastgesteld: ***Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur, is in 2040 een zelfstandige, sociaal veerkrachtige, duurzame, aantrekkelijke en economisch sterke stad met 100.000 inwoners.*** We werken aan deze missie via 9 deelopgaven: wonen, bereikbaarheid, economie, voorzieningen, onderwijs, natuur, marketing, stedelijke vernieuwing en financiële onafhankelijkheid.

We hopen dat u dit uitvoeringsprogramma leest als een uitnodiging om verder samen op reis te gaan met Lelystad Next Level. Draagvlak op de koers en aanpak in dit document, is de basis tot de verdere ontwikkeling van een LNL-uitvoeringsprogramma 2022- 2025 en het bijbehorende investeringsprogramma, dat eind 2021 samen met partners wordt vastgesteld.

In dit uitvoeringsprogramma staat de huidige stand van zaken binnen LNL. We leggen nu de nadruk op de periode 2021-2022 en nemen u mee in de ambities, de stand van zaken van onze uitvoeringskracht, concrete inspanningen, financiën en onze lobbystrategie. We hopen dat u dit leest als een uitnodiging om verder samen op reis te gaan met Lelystad Next Level.

Hierin leggen we de focus op de stappen die we dit jaar en in 2022 gaan zetten in de uitvoering. Om een sterke start te maken zijn aanvullende inspanningen van verschillende partijen nodig. Dit uitvoeringsprogramma is tevens de basis voor de verdere uitwerking en verrijking naar een Uitvoeringsprogramma voor de jaren 2022-2025/2026. Deze volledige versie van het Uitvoeringsprogramma wordt eind 2021 opgeleverd.

Deze tussenstap nemen we omdat we:

- voor de Kadernota van de gemeente Lelystad (onderdeel van het begrotingsproces) nu aan moeten geven welke voorbereidingskosten er vanuit de gemeente Lelystad nodig zijn voor 2021 en 2022;
- bestuurders en raadsleden willen meenemen in de stappen die we vanuit LNL (samen met de andere organisaties) zetten;
- de voorbereidingskosten en overig commitment (inzet van menskracht / deels ook vanuit de staande organisaties en dus via de directie) nodig hebben om de gewenste vervolgstappen te zetten.
- hiermee weer een nieuw vertrekpunt creëren om samen met onze partners de LNL-aanpak verder uit te bouwen.

WAT NEMEN WE MEE?

Het proces om dit uitvoeringsprogramma 20211/22 te maken levert veel bagage op voor onze vervolgreis, op weg naar een Uitvoeringsprogramma 2022-2025. We willen een aantal van die zaken alvast met u delen:

- Een belangrijke uitwerkingsvraag is wat de verhoging van de ambitie aantal nieuwe woningen van 15.000 naar 40.000 in 2040 betekent voor andere doelstellingen[1].
- Bij deze uitwerkingsvraag hoort ook een aanscherping op wat er verstaan wordt onder de Hoofstad van de Nieuwe Natuur. Het doen van uitspraken over wat wij hier vanuit het programma LNL onder verstaan, helpt het laden van het begrip Hoofdstad van de Nieuwe Natuur en brengt focus aan. Hiermee zetten we de contouren van de Hoofdstad van de Nieuwe Natuur beter op papier en nodigen we anderen uit om deze samen in te kleuren en daarmee de identiteit/ de stad van 2040 vorm te geven.
- Alle focus op samenwerken en participeren:
  - Intensiveren van samenwerking en betrokkenheid met de verschillende partners met wie we nu al samenwerken. Zoals woningbouwcorporaties, de vastgoedwereld, ondernemers, de natuur- en milieuorganisaties, maatschappelijke en culturele organisaties en vanzelfsprekend onderwijs- en kennisinstellingen.
  - Onderdeel van een stevige betrokkenheid van de stakeholders kan bijvoorbeeld vorm krijgen door het oprichten van een ‘socio-economic board Lelystad’. We gaan dit samen met de betrokken partijen de komende maanden verder verkennen.
  - Als overheden stimuleren en faciliteren we de benodigde ontwikkelingen en dragen we zorg voor het versterken van de randvoorwaarden. Hier ligt een rol voor ons als samenwerkende overheden om ruimte te maken, letterlijk en figuurlijk.
  - Speerpunt is voor ons de samenwerking met onze inwoners en degenen die in Lelystad werken, ondernemen of bijvoorbeeld onderwijs volgen. We doen dat zo dichtbij en interactief mogelijk.
- Met onze plannen overstijgen we ruimschoots het lokale en regionale belang. Sterker nog: we leveren oplossingen voor nationale problemen zoals het woningtekort en combineren de aanpak van die opgave met bijdragen aan andere grote/nationale opgaven, zoals op het gebied van energie en klimaat en de circulaire economie.

We zijn echter niet de enige gemeente



met ambitieuze groeiplannen. Zo wil de provincie Flevoland in totaal met zo'n 100.000 inwoners groeien. En we vormen niet voor niets onderdeel van de krachtige MRA-regio. Dat vraagt dan ook om verdere afstemming tussen en met de hierbij betrokken partijen uit de regio, zoals Almere. We zullen dan ook nog intensiever gaan bijdragen aan de regionale samenwerking met het doel dat de verschillende programma's elkaar verder gaan versterken. Daarbij hebben we als uitgangspunt vanuit LNL de relatie met nieuwe natuur als unique selling point ook in regionaal verband nadrukkelijk naar voren te laten komen.

- Door nog nadrukkelijke de relatie met de nationale opgaven te zoeken zullen ook kansen voor ondersteuning en financiering vanuit nationale en zelfs Europese fondsen vergroot worden.
- Hoewel we bij elke opgave een aantal voorbeelden kunnen noemen van projecten die al in uitvoering zijn en bijdragen aan de LNL-ambitie bevinden veel van de inspanningen uit dit eerste Uitvoeringsprogramma zich nog in de voorbereidings- en onderzoeksfase. Met de in dit plan geschetste aanpak willen we deze onderzoeken zo snel mogelijk afronden en vertalen in uitvoeringsgerichte acties. De uitkomsten nemen we enerzijds mee in de concretisering van de planvorming en strategie en anderzijds willen we kansrijke en belangrijke onderdelen zo snel mogelijk in de uitvoeringsfase brengen.
- We gaan werken met risicomanagement voor programma's.



[1] De gemeenteraad van de gemeente Lelystad heeft een amendement aangenomen dat het college van B&W opdraagt de ambitie voor wonen te verhogen naar 40.000 nieuwe woningen. Het college van B&W heeft dit grotere aanbod ook per brief aan minister Ollongren gedaan.

1

INLEIDING EN ACHTERGROND; CONTEXT EN AMBITIE (WAARTOE)



1.1 INLEIDING EN ACHTERGROND

Dit is ons eerste uitvoeringsprogramma met een doorkijk naar ons investeringsprogramma van Lelystad Next Level. Hiermee bouwen we verder op de eerder vastgestelde Strategische agenda en het Programmaplan met daarin de missie, strategie en doelen. We komen tot een concrete invulling met inspanningen (acties, projecten, verkenningen, experimenten etc.), en de daarvoor benodigde middelen. We geven u inzicht in waar we nu staan op weg naar een voldragen uitvoerings- en investeringsprogramma 2022 - 2025, dat in het vierde kwartaal van 2021 ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

Het uitvoerings- en investeringsprogramma laat zien hoe we de slag hebben gemaakt van de ambitie naar de uitvoering en vormt tevens een onderbouwing voor de uit Kadernota gevraagde middelen van de gemeente Lelystad. In deze eerste versie geven we inzicht in het hoe, het wat en waarmee, de benodigde middelen voor 2021 en 2022.



1.2 CONTEXT, AANLEIDING EN AMBITIE

Lelystad, één van de jongste steden van Nederland bestaat inmiddels alweer 50 jaar. Een groene stad met veel water, ruimte en lucht. Een jonge stad, met lef om te pionieren. Een stad die veel potentie heeft om haar gunstige ligging en haar kernkwaliteiten te verzilveren. De stad heeft goede verbindingen over de weg, het water en het spoor. De ontwikkeling van Luchthaven Lelystad Airport geeft een nieuwe impuls aan de stad en regio. De innovatieve en duurzame landbouw is van internationaal formaat. De proeftuin voor transitieopgaven als energie, toekomstbestendige landbouw, circulaire economie is van nationaal belang. Lelystad heeft de ruimte om op deze gebieden te pionieren.

Lelystad is samen met Almere en Zeewolde daarnaast nummer drie van Nederland als logistieke hotspot. De kustontwikkeling krijgt steeds verder vorm en vormt een (natuurlijke) aanwinst voor de stad. Bataviastad trekt jaarlijks 2,5 miljoen bezoekers en het Nationaal Park Nieuw Land met de Oostvaardersplassen en de Marker Wadden markeert Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur. Daarnaast maakt de stedenbouwkundige opzet van Lelystad het samengaan van rustig wonen in het groen en bedrijvigheid in de economische knooppunten mogelijk.



LELYSTAD WIL NAAR EEN NEXT LEVEL

Lelystad is als een stad voor minimaal 100.000 inwoners ontworpen. De wegenstructuur, het stadshart, de maatschappelijke en zorgvoorzieningen zijn voor een stad met die omvang opgezet. De draagkracht moet worden versterkt zodat Lelystad zelfstandig, sociaal veerkrachtig, duurzaam (in brede zin), aantrekkelijk en economisch sterk wordt. Lelystad bouwt aan haar samenleving. En dat is waar Lelystad Next Level (het programma van Rijk, Provincie en Gemeente) voor staat. Een sprong voorwaarts naar een grotere, zelfstandige en aantrekkelijke stad middels groene urbanisatie. Oftewel Lelystad hoofdstad van de Nieuwe Natuur.

LELYSTAD GAAT VOOR GROEI MET KWALITEIT

De behoefte aan goede woningen in Nederland en zeker in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is groot. Tot 2035 zijn er één miljoen woningen nodig in Nederland. Lelystad gaat tot 2040 15.000 woningen bouwen . Dit doen we door in te breiden in onze bestaande stad, zoals in Lelystad Oost. Wij hebben daarnaast volop ruimte om fors uit te breiden in onze uitleglocatie de Warande. Bovendien zetten we in op de verdere ontwikkeling van ons stationsgebied en de kustzone om ook daar te kunnen voorzien in de vraag naar woningen. In Lelystad is ruim en betaalbaar wonen in de natuur binnen handbereik.
Lelystad zet hierbij in op kwalitatief groeien van de stad. Door groene urbanisatie met een duurzame insteek: natuurinclusief, klimaatadaptief, energieneutraal en circulair. Lelystad kan alleen groeien als naast de woningen ook de stad als geheel en de voorzieningen in de stad meegroeien. Uitbreiding van woningen gaat alleen samen met uitbreiding van werkgelegenheid. Dat is voor een deel gekoppeld aan het opengaan van Lelystad Airport en de doorontwikkeling van Lelystad Businesspark, Flevokust Haven (als multimodale logistieke hub en energiehub), de doorontwikkeling van natuur (Nationaal park Nieuw Land) en de doorontwikkeling van voorzieningen voor een goede bereikbaarheid (Lelylijn, nieuw station Lelystad Zuid, bochtafsnijding N23/A23,

goede gezondheidszorg en aantrekkelijk onderwijs (doorontwikkeling van MBO en HBO). Dat maakt Lelystad sterker en interessanter voor zowel inwoners als bedrijven.

LELYSTAD ONDERSCHEIDT ZICH EN HEEFT NEDERLAND VEEL TE BIEDEN

Lelystad profileert zich als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur en dat doen wij niet voor niets. Natuur is in Lelystad nooit ver weg, de stadsparken dringen ver door de stad in en zorgen voor natuur om de hoek voor iedereen. Zo woon je langs de kust zelfs aan de rand van het Nationaal Park Nieuwland, met de Oostvaardersplassen, het Markermeer en de veerboot naar de Marker Wadden. Met haar unieke ligging langs de kust en het Nationaal Park Nieuwland biedt Lelystad volop recreatiemogelijkheden voor de regio en een gezonde leefomgeving voor (potentiële) inwoners en bezoekers.

Lelystad biedt met haar ligging op een knooppunt van spoor-, water-, weg- en luchtverkeer alle kansen voor een aantrekkelijke woonstad en regionale netwerkstad. De opening van Lelystad Airport geeft een immense impuls aan de economie van de (deel)regio en ontlast de regio Haarlemmermeer. Ook de Flevokust biedt een enorme bijdrage aan de werkgelegenheid, als logistieke hub met de multimodaal goederenvervoer over water, land en spoor en op termijn bij het realiseren van de aantakking van de Lelylijn. Binnen het economisch profiel van Lelystad (logistiek, secundaire agrofood, toerisme, maakindustrie) is volop ruimte voor bedrijven die elders in de MRA of de Randstad te weinig ruimte hebben om door te ontwikkelen. Hiermee levert Lelystad voor de MRA een waardevolle bijdrage aan de werkgelegenheid en de economisch groei van onze regio.



[1] De raad van de gemeente Lelystad heeft een amendement aangenomen waarmee zij de eerder vastgestelde ambitie van 15.000 woningen verhogen naar 40.000 woningen. Wat de impact is van het verhogen van de ambitie op de hierboven benoemde doelstellingen dient nader te worden uitgewerkt. Hoe wij dit gaan uitwerken maakt onderdeel uit van de in dit uitvoeringsprogramma voorgelegde inspanningen.

2

HOE: MISSIE EN DOELEN



In dit uitvoeringsplan herhalen we kort de eerder in het programmaplan beschreven missie, strategie en doelen. De doelen en subdoelen vormen samen met de kernpunten voor succes de basis voor het opzetten van de monitoring van dit programma en dienen op een aantal punten aangescherpt en geoperationaliseerd te worden. Deze uitwerking maakt onderdeel uit van volgende versie van dit uitvoeringsprogramma 2022-2025.

2.1 MISSIE

De missie van Lelystad Next Level is: ***Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur, is in 2040 een zelfstandige, sociaal veerkrachtige, duurzame, aantrekkelijke en economisch sterke stad met 100.000 inwoners.***

Kernpunten voor succes

Onze centrale ambitie is vertaald in onderstaande kernpunten voor succes:

1. Lelystad staat in 2040 op plek 20 of hoger in het overzicht van meest aantrekkelijke gemeenten om te wonen in de Atlas van Gemeenten (aantrekkelijk);
2. Lelystad staat in 2040 sociaaleconomisch op het gemiddelde van de G40 (sociaal economisch sterk);
3. Lelystad staat bekend als dé hoofdstad van de nieuwe natuur;
4. Lelystad is in 2040 financieel onafhankelijk (ICL-bijdrage is afgebouwd en aanvullende inkomsten/ investeringsgelden zijn opgebouwd).

Dit betekent dat we de volgende beweging willen zien (in ER-termen):

- grotere/betere veiligheid in de stad/ versterking van de maatschappelijke kracht;
- meer woningen;
- aantrekkelijker voorzieningen (horeca, sport, cultuur, onderwijs en zorg);
- meer bereikbare banen (in Lelystad of door betere bereikbaarheid);
- meer bereikbare nieuwe natuur;
- grotere bekendheid van de nieuwe natuur.

Hierbij is "klimaatrobuustheid" randvoorwaardelijk. In de volgende paragraaf zijn de gewenste bewegingen omgezet naar doelen en subdoelen.

---

[2] *De indicator hiervoor is te vinden op: https://www.atlasvoorgemeenten.nl/de-atlas/ indicatoren*



2.2 DOELEN EN SUBDOELEN

Hieronder beschrijven we de doelen, de subdoelen en het fundament. Daarbij leggen we de link naar hoe een doel of subdoel beoogt bij te dragen aan een hoger gelegen doel en zo uiteindelijk aan de ambitie van Lelystad Next Level. De ambitie vormt het vertrekpunt voor het programma, waarbij steeds systematisch verder wordt uitgewerkt hoe we deze ambitie tot realiteit maken. Dat start hieronder met het duidelijk maken van de doelstellingen van het programma. Deze kent een drieledige indeling: van hoofddoel *(bijvoorbeeld: meer inwoners)*, via vier doelen *(bijvoorbeeld: Lelystad aantrekkelijker maken als woonstad)* naar subdoelen *(bijvoorbeeld: meer buitensportfaciliteiten)*. Onder het fundament verstaan we sociale en maatschappelijke uitdaging dat inwoners van Lelystad veilig, gezond en in onderlinge harmonie met plezier in Lelystad kunnen leven. Vanuit de subdoelen en het fundament wordt de verbinding gelegd met concrete acties en resultaten. In het volgende hoofdstuk worden de acties en resultaten verbonden aan de doelen.



2.2.1 DOELENBOOM LELYSTAD NEXT LEVEL

STRATEGIE

HOOFDDOEL — GROENE URBANISATIE: 20.000 NIEUWE LELYSTEDELINGEN EN 10.000 NIEUWE BANEN

DOELEN

BRANDEN VAN LELYSTAD ALS AANTREKKELIJKE WOONSTAD

SUBDOELEN

- Meer bekendheid stad & nieuwe natuur

15.000 EXTRA WONINGEN (VOOR MET NAME SOCIAAL ECONOMISCH STERKE MENSEN)

SUBDOELEN

- Extra woningen in nieuwe woonwijken
- Versterken bestaande woonwijken

VERSTERKEN HOOFDSTAD VAN DE NIEUWE NATUUR

SUBDOELEN

- Meer bekendheid woonstad & nieuwe natuur
- Meer nieuwe Natuur
- Verbeteren beleefbaarheid huidige natuur
- Klimaatrobuustheid

VERGROTEN VAN DE AANTREKKELIJKHEID VAN LELYSTAD

SUBDOELEN

- Meer banen met acceptabele reistijd (bereikbaarheid)
- Meer nieuwe bedrijvigheid
- Uitbreiden (buiten) sport faciliteiten
- Doorontwikkelen (cultureel) voorzieningen niveau
- Cultureel historie zichtbaar en beleefbaar maken
- Versterken MBO, vergroten HBO/WO
- Meer onderscheidend onderwijs
- Meer aantrekkelijke woonwijken

FUNDAMENT

- Versterken maatschappelijkie kracht
- Vergroten van de leefbaarheid bestaande stad
- Meer Lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau

REALISATIE

- Financiele onafhankelijkheid
- Krachtige uitvoering Lelystad

MISSIE

De missie van Lelystad Next Level is: Lelystad hoofdstad van de nieuwe natuur, is in 2040 een zelfstandige, sociaal veerkrachtige, duurzame, aantrekkelijke en economisch sterke stad met 100.000 inwoners. Lelystad wordt in Nederland herkend en erkend als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur. Lelystad staat bij haar inwoners en andere overheden bekend als een stad die aanpakt en resultaten boekt: ***'In Lelystad kan het en Lelystad doet het.' Uitstralen dat we urbaniseren,*** maar dan wel in de natuur! Dat is wat zo uniek is aan Lelystad.

2.2.2 HOOFDDOEL: GROENE URBANISATIE: 20.000 NIEUWE LELYSTEDELINGEN EN 10.000 NIEUWE BANEN

Groene Urbanisatie vormt de kern van het hoofddoel waarmee we de missie gaan realiseren. Met 20.000 nieuwe Lelystedelingen en 10.000 nieuwe banen maken we wonen én werken mogelijk in de stad die verbonden is met de natuur. Dat vergt een sprong voorwaarts. Wat nodig is, is meer sociaaleconomisch sterke inwoners en meer banen in en rond de stad . Daarbij is belangrijk dat Lelystad de potentiële inwoners verleidt daadwerkelijk in Lelystad te komen wonen en niet in andere steden aan de rand van de Randstad – wat in het verleden wel is voorgekomen . Lelystad moet hierbij niet gezien worden als een op zichzelf staande stad. De beschikbaarheid van banen binnen zowel de Randstad als in Zwolle is naar verwachting van wezenlijke invloed op de aantrekkelijkheid van Lelystad als woonplaats. Lelystad blijkt vooralsnog geen stad die hoog op de lijst van aantrekkelijke steden staat (positie 39 van de 50 in Nederland). Het aantrekken van deze nieuwe sociaaleconomisch sterkere Lelystedelingen kan echter een enorme bijdrage leveren aan de kracht van Lelystad als geheel: steden en regio's die aantrekkelijk zijn voor huishoudens zijn veelal ook de steden en regio's waar de werkgelegenheid sneller groeit. Als er niet voldoende hoogopgeleide en/of creatieve mensen in een stad of regio wonen, groeien bestaande bedrijven minder snel en zullen er niet snel nieuwe bedrijven worden opgericht of van elders komen . Kortom: de beschikbaarheid van banen in dichtbijgelegen steden zal er, met de juiste strategie, voor kunnen zorgen dat Lelystad nieuwe inwoners aan kan trekken, wat er op zijn beurt weer voor kan zorgen dat er nieuwe banen gecreëerd worden in Lelystad zelf.

Dan resteert nog de vraag hoe Lelystad aantrekkelijk(er) te maken.

De aantrekkelijkheid van steden wordt jaarlijks door Atlas voor Gemeenten in kaart gebracht aan de hand van 8 indicatoren, zoals de nabijheid van banen, natuur en cultuur. Als je de stad aantrekkelijk wilt houden of maken, is het verstandig om in te zetten op indicatoren waar je onderscheidend vermogen ziet. Daar komt het unieke groene karakter van Lelystad om de hoek. Lelystad is een stad met veel ruimte, water en natuur . Dit onderscheidend vermogen blijkt ook uit de Monitor Brede Welvaart (zie figuur 1). Het Nationaal Park Nieuw Land met de Oostvaardersplassen, het Hollandse Hout en het Marker- en IJsselmeer, alsmede met het Zuigerplasbos, het Bovenwater, het Gelderse Hout en het Natuurpark



Lelystad dragen bij aan dit groene karakter van de stad. Daarbij is het groene karakter in ontwikkeling. In het Markermeer ligt nieuwe natuur: in de Marker Wadden wordt nieuwe natuur gecreëerd die nodig is voor een gezond ecosysteem, zodat het gebied zich kan herstellen. Lelystad heeft het in zich de hoofdstad van de nieuwe natuur te worden en kan een voorloper zijn in het klimaatrobuust ontwikkelen van een stedelijk gebied verbonden met de natuur.

Voor de komende decennia is dat een van de belangrijkste opgaven van alle steden in Nederland en daarbuiten. Gezamenlijk vormen de stedelijke - en nieuwe-natuur aanpak; meer inwoners, meer banen, meer nieuwe natuur het hoofddoel voor Lelystad vanuit het unieke karakter: Groene Urbanisatie.

---

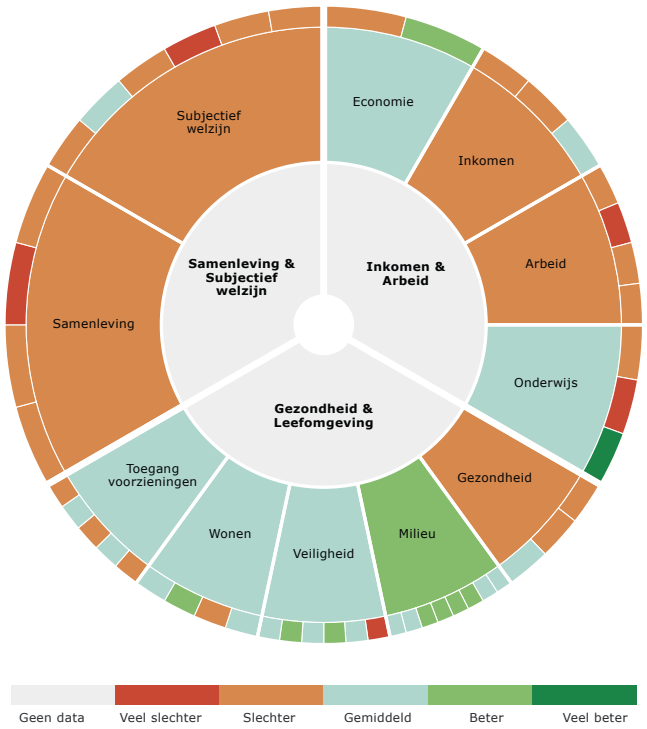
[3] Koppeling met bereikbaarheid. Door verbeteren bereikbaarheid wordt reistijd korter en vallen er meer gebieden (met banen) binnen acceptabele reistijd.

[4] Almere bleek als overloopgebied voor de Amsterdammers door haar nabijheid aantrekkelijker te zijn dan Lelystad.

[5] Regionaal-economisch beleid zou dan ook voor ten minste een deel moeten bestaan uit het inzetten op een aantrekkelijk woon- en leefklimaat" Marlet 2019. Marlet publiceert regelmatig over onderzoek naar wat een stad aantrekkelijk maakt om er te wonen. Hij publiceert ook de Atlas voor Gemeenten waarin aan de hand van indicatoren de 50 grootste steden van Nederland tegen elkaar worden afgezet, zie: https://www.atlasvoorgemeenten.nl/de-atlas/indicatoren

[6] Ongeveer 66% van de oppervlakte die toegerekend wordt aan Lelystad is water. Dit is landelijk nog geen 20%; De bevolkingsdichtheid is 338 per km2in Lelystad. In NL is dat 513 per km2. https://allecijfers.nl/gemeente/lelystad/

Kwaliteit van leven in de regio



Figuur 1. Monitor brede welvaart

‘SWOT’ ANALYSE VOOR LELYSTAD

STERKTES

- Groene omgeving / volop ruimte
- Strategische ligging / nabij MRA
- Goede bereikbaarheid/ multimodale infra (inclusief haven)
- Kwalitatief sterk MBO verbonden aan stad en arbeidsmarkt
- Diversiteit economie
- Kan beroep doen op Regionale Ontwikkelings Maatschappij (Horizon)

ZWAKTES

- Onvoldoende inwoners gelet op areaal
- Financiële slagkracht gemeente
- Gemiddeld besteedbaar inkomen inwoners laag
- Enkele scholen in primair onderwijs zijn onvoldoende (Onderwijsinspectie)
- Bestuurlijke slagkracht/beperkte samenwerking
- Beperkte investeringen in R&D en Innovatie

KANSEN

- Ruimte om te groeien/inspelen op woningnood elders en mogelijkheden van thuiswerken
- Benutten en verbinden (cross-sectoraal/ (agrofood en biobased/ logistiek/vte)
- Intensivering Regionale samenwerking (incl. MRA)
- Uitbouwen bestaande contacten met het rijk
- Relatief lage woning/huur prijzen
- Aantrekkelijke leefomgeving (veel ruimte in het groen)
- Groene groei

BEDREIGINGEN

- Geen steun vanuit Rijk (Groeifonds etc) of MRA
- Te veel inwoners met lage SES
- Gebrek aan massa (voor voorzieningen)
- Impact te snelle afbouw ICL bijdrage
- Beperkte financiële slagkracht
- Beperkte uitvoeringskracht/capaciteit
- Concurrentie van andere steden in de omgeving die willen uitbreiden
- Beperkte aantrekkingskracht voor nieuwe inwoners

Door de parallelle aanpak vanuit Lelystad next level om de sterktes en kansen te versterken en de zwaktes en bedreigingen aan te pakken komen we tot een integrale aanpak.

2.2.3 DE VIER DOELSTELLINGEN

Er zijn 4 doelstellingen geformuleerd om het hoofddoel en daarmee de missie te bereiken:

1). **Versterken Lelystad als hoofdstad van de nieuwe natuur**
2). **Realiseren van 15.000 extra woningen**
3). **Vergroten aantrekkelijkheid van Lelystad**
4). **Branden van Lelystad als aantrekkelijke woonstad**

Doel: Versterken Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur
De aanwezigheid en nabijheid van natuur en water zijn bijzonder invloedrijk op de aantrekkelijkheid van een stad[7] Investeren in Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur draagt dan ook zeer bij aan het behalen van de doelen wat betreft (de 20.000) nieuwe Lelystedelingen. Ten slotte biedt de relatieve ruimte in Lelystad de mogelijkheid voorop te lopen op het gebied van klimaat & duurzaamheid. Voor het versterken van Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe natuur zetten we in op de volgende subdoelen: 1) Meer bekendheid van Lelystad als aantrekkelijke woonstad en Hoofdstad Nieuwe Natuur 2) Verbeteren beleefbaarheid huidige en nieuwe natuur en 3) meer natuur.

Doel: Realiseren van 15.000 extra woningen
Het realiseren van 15.000 extra woningen voor met name mensen met een hoge sociaal economische status (SES) is een van de vier doelen. Zij kiezen namelijk voor een stad op basis van veel parameters, maar de aanwezigheid van betaalbare woningen[8] in de buurt zijn de belangrijkste[9]. De andere voorzieningen, zoals banen in de buurt, winkels, cultureel aanbod, scholen en natuur zijn ook van groot belang voor het aantrekken van een nieuwe groep Lelystedelingen - komen aan bod met het doel 'vergroten aantrekkelijkheid Lelystad'. Het is overigens niet zo dat Lelystad Next Level alleen aandacht heeft voor mensen met een hogere SES[10]. Het verstevigen van de huidige groep – meer Lelystedelingen op gemiddeld sociaal economisch niveau – vormt de basis van de eerste strategische pijler / fundament: het versterken van de maatschappelijke

---

[8] *Er zit een groot verschil tussen betaalbaar vanuit visie MRA (tot €300.000 koop en <€1000 huur) en de visie in Lelystad. Daar zitten ook kansen in omdat goedkoop vanuit MRA-perspectief bij ons middensegment is.*

[9] *Het lijkt logisch aan te nemen dat mensen met een zwakke SES anderen met een zwakke SES aantrekken. Maar dat is niet zo. De huizenprijzen zijn doorslaggevend. Overigens zijn die huizenprijzen een resultante van de voorzieningen (amenities) in een stad. De aanwezigheid daarvan zorgen voor hogere huizenprijzen, wat op zijn beurt zorgt voor hoger opgeleiden (want ze kunnen die hogere huizenprijzen betalen) – die doorgaans een hogere SES hebben. De afwezigheid van voorzieningen zorgt voor een lagere huizenprijs, wat zorgt voor een selectie van lager opgeleiden. "The results show that only the share of people with a higher income correlate positively with housing prices. Is seems that the presence of local amenities drive sorting between educated and less educated across locations, and not so much the presence of those higher educated themselves." H. Garretsen & G. Marlet, Amenities and the attraction of Dutch Cities, 2016. Het is dus wijs te zorgen voor een aanbod betaalbare woningen voor de doelgroep 'hoger opgeleiden met hogere SES' als je wilt dat deze groep meer in jouw stad gaat wonen.*

[10] *Hoewel SES uit meer componenten dan inkomen bestaat, verstaan we in dit programmaplan onder een hoge SES mensen met een inkomen van €36.500 (modaal in 2020) of hoger.*

kracht van Lelystad. We zetten daarom in op twee subdoelstellingen: 1) Extra woningen in nieuwe woonwijken en 2) Versterken bestaande woonwijken[11].

Doel: Vergroten aantrekkelijkheid van Lelystad

De nieuwe Lelystedelingen moeten niet alleen in Lelystad kunnen wonen, ze moeten er ook willen wonen. Nieuwe stadsgenoten die niet alleen voor Lelystad kiezen omdat de huizen goedkoop zijn, maar omdat het er goed wonen is. Dat gezegd hebbende: om het aantal Lelystedelingen met 20.000 plus te laten toenemen, moeten we ook zorgen dat Lelystad een aantrekkelijke woonstad is en dat dit bij potentieel nieuwe bewoners bekend is. De aantrekkelijkheid vergroten door in te zetten op zaken die nu achterblijven, of het bestendigen en etaleren van huidige voorzieningen[12]. Om dit te bereiken hebben we de volgende subdoelen geformuleerd: 1) Meer banen met acceptabele reistijd[13], 2) Meer nieuwe bedrijvigheid, 3) Uitbreiden (buiten)sportfaciliteiten, 4) Doorontwikkelen cultureel voorzieningenniveau, 5) Cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar maken, 6) Versterken mbo vergroten hbo/ wo, 7) Meer onderscheidend onderwijs en 8) meer aantrekkelijke woonwijken

Doel: Branden van Lelystad als aantrekkelijke woonstad

Hoewel Lelystad veel te bieden heeft, kan het imago van Lelystad verbeterd worden. Dit blijkt uit het imago-onderzoek van de Gemeente Lelystad uit 2018. Om de vraag op te wekken met name op het gebied van wonen en recreëren is daarom de doelstelling om Lelystad te branden. Hieronder hebben wij de volgende subdoelstelling gedefinieerd: 1) Meer bekendheid stad en nieuwe natuur.

---

[11] *De grote aantallen zitten wel in de uitleglocaties. Woningbouw in bestaande wijken zijn lager qua aantal en hebben ook vaak een doel in de wijkvernieuwing.*

[12] *Marlet 2019: Maar ook bij gelijkblijvende woonvoorkeuren kunnen de bestaande patronen van groei en krimp veranderen. Het aanbod van voorzieningen is immers zelf ook aan verandering onderhevig. Aantrekkelijke steden kunnen bijvoorbeeld aan aantrekkingskracht verliezen door de hoge vastgoedprijzen of de overlast die veroorzaakt wordt door toeristen. En economische neergang of regionaal economisch succes kunnen zorgen voor een afname of juist toename van het aantal banen. Voor steden in krimpregio's biedt investeren in het voorzieningenniveau een kans om de aantrekkingskracht te verbeteren en daarmee mogelijk op toekomstige groei of het uitblijven van krimp. Als dat laatste niet gebeurt dan is de stad dan in elk geval een aantrekkelijke woonomgeving voor de bewoners die er wel zijn (blijven) wonen*

[13] *Lelystad is onderdeel van het Daily Urban System van A'dam (en met de juiste inzet ook van Utrecht). Flevoland is vaak een aparte statistische eenheid, maar qua economische dynamiek sluit het aan bij de MRA en regio Zwolle. Het gaat dus niet om meer banen in Lelystad, maar om meer banen binnen acceptabele reistijd. Een parallel in de wijk Kralingen, daar ook te weinig banen voor hoogopgeleiden. Maar Kralingen is onderdeel van het Daily Urban System van Rotterdam en in de stadsdriehoek zijn genoeg banen voor hoog opgeleiden.*

[14] *Deelrapportage van het onderzoek Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid 2019.*

2.2.4 HET FUNDAMENT: VERSTERKEN MAATSCHAPPELIJKE KRACHT

Een next level bouw je vanuit de stad die Lelystad al is.We bouwen voort op het fysieke en sociale fundament. We zetten daarom in op een fijne woonstad voor de huidige bewoners van Lelystad, waar je met plezier en in goede gezondheid kunt wonen en opgroeien, ontwikkelen en werken. Een stad die aantrekkelijk is voor volgende generaties. We onderkennen daarbij dat een deel van de Lelystadse bevolking kwetsbaar is: te veel Lelystedelingen hebben een lage SES. We zetten daarom in op voorzieningen die de huidige bewoners de mogelijkheden geven om zich te kunnen ontplooien en te ontwikkelen op gebied van gezondheid, onderwijs en werk. Daarnaast zetten we in de meest kwetsbare wijken met een integrale gebiedsgerichte aanpak in op een betere leefbaarheid en aantrekkelijkheid voor huidige en toekomstige bewoners. Onder dit fundament onderscheiden we daarmee twee subdoelstellingen:

1). **Meer Lelystedelingen op (of boven) een gemiddeld sociaaleconomisch niveau**
2). **Vergroten van de leefbaarheid en veiligheid in de bestaande stad**



2.2.5 REALISATIE

In de uitwerking van dit programma hanteren we twee uitgangspunten

1) Financiële onafhankelijkheid en
2) Een krachtige uitvoering.

Financiële onafhankelijkheid

In de ambitie voor 2040 staat dat we naar een zelfstandige stad toe willen. Hiermee bedoelen we een stad die niet langer jaarlijks een aanvullende ICL-bijdrage vanuit de Rijksoverheid ontvangt voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Hier werken we op twee manieren naar toe. Ten eerste hebben we een groeidoelstelling voor de stad, met 20.000 extra Lelystedelingen met een hogere SES ontstaat er meer massa en meer draagkracht in de stad. Ten tweede hebben we rondom het beheer en onderhoud van de stad een financiële opgave om dit goedkoper uit te voeren zonder dat het ten koste gaat van de aantrekkelijkheid van de stad. We zien aanknopingspunten in het doorvoeren van het principe van Hoofdstad van de Nieuwe Natuur in ons beheer en onderhoud (groen is goedkoper dan grijs[14] en niet al het huidige groen voegt kwaliteit toe en ademt de sfeer uit van de wilde, woestere Nieuwe Natuur). Ook zien we aanknopingspunten in de gebiedsaanpak (Lelystad Oost) die ons in staat stelt ook in de bestaande stad fors in te grijpen.

Een krachtige uitvoering

LNL is een programma met een prachtige opgave (waartoe), zowel op de inhoud (wat) als op de gevraagde organisatie (hoe). Om bovenstaande doelen en ambities te halen is een integrale aanpak nodig vanuit verschillende samenhangende opgaven waarbij er gebruik wordt gemaakt van de kracht van de stad en de regio. Hoe we dit aanpakken (de strategie) behandelen we in het volgende hoofdstuk. Het programma LNL vraagt om een krachtige uitvoering. Onze werkwijze is daarom gebaseerd op de methode Aanpakken met Impact, een combinatie van opgavegericht en programmatisch werken en netwerkregie. Hoe we dit organiseren lichten we toe in hoofdstuk 6. In deze krachtige uitvoering is het van belang dat er ruimte is om te pionieren. Met elkaar staan wij voor de opgave om Lelystad naar een 'next level' te brengen. In Lelystad valt door de ruimte en ambities van partijen nog veel te pionieren en dat is waar LNL dankbaar gebruik van maakt. Een sprong voorwaarts naar een stad van de toekomst, waar we dankbaar voortbouwen op het LNL van nu en samenwerken met partners. Ruimte voor innovatie en samenwerken met pioniers in de woningbouw, de energietransitie, stadmakers en startups. Dit vraagt ook om een andere manier van werken vanuit de overheden, meer ruimte geven en ontwikkelkaders meegeven en samenwerken op basis van vertrouwen. Meer (netwerk)regie en minder sturing op de inhoud. Een gezamenlijk opgave van de Gemeente Lelystad, de Provincie Flevoland en het ministerie van BZK, samen al doende lerend successen vieren, die bijdragen aan het financieel gezond en zelfstandig maken van de Gemeente Lelystad. Om te kunnen pionieren moet er ruimte worden geven. Overigens vormt de invoering van de Omgevingswet in 2022 een momentum om hier een extra impuls aan te geven.

[15] *www.crow.nl*

2.3 MOTIE VERHOGING AMBITIE AANTAL NIEUWE WONINGEN VAN 15.000 NAAR 40.000 IN 2040

De hierboven genoemde doelstellingen en ambities zijn afgeleid uit het programmaplan LNL en zetten in op de realisatie van 15.000 nieuwe woningen per 2040. Door de urgentie van het landelijke woningbouwtekort, de ruimte die Lelystad heeft én de (groei) ambities van Lelystad ontstaat er druk om de woningambitie van LNL verder te verhogen. De gemeenteraad van de gemeente Lelystad heeft een amendement aangenomen die het college van B&W opdraagt de ambitie voor wonen te verhogen naar 40.000 nieuwe woningen. Het college van B&W heeft dit grotere aanbod ook per brief aan minister Ollongren gedaan. Wat de impact is van het verhogen van de ambitie op de hierboven benoemde doelstellingen dient nader te worden uitgewerkt. Hoe wij dit gaan uitwerken maakt onderdeel uit van de in dit uitvoeringsprogramma voorgelegde inspanningen.



3

WAT: AANPAKKEN MET IMPACT



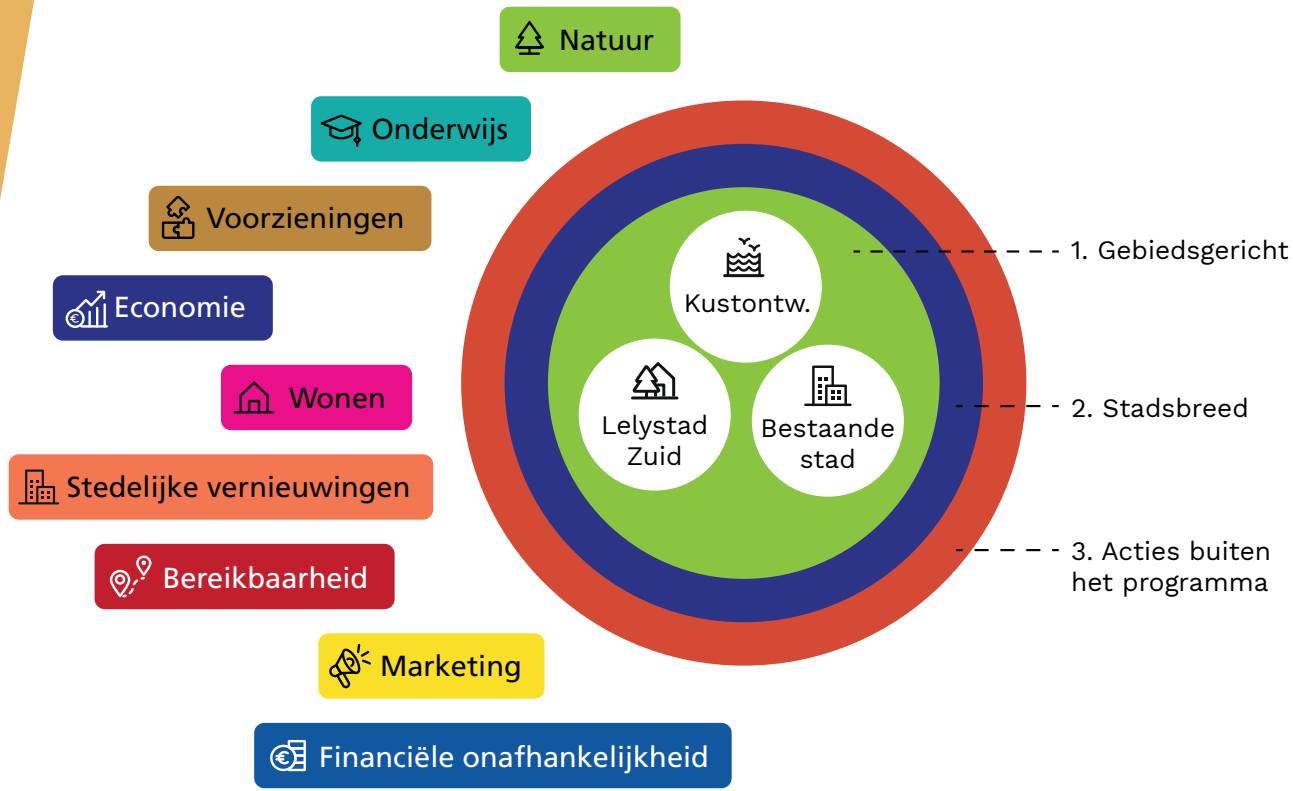
In hoofdstuk 2 hebben we de missie en doelen uiteengezet. In dit hoofdstuk presenteren we de voorgestelde aanpak naar de uitvoering. Het betreft hier de strategie, de inspanningen die daarvoor nodig zijn en de deelresultaten die we willen bereiken. Ambities en doelen geven ons richting en inspireren ons tot doen. We werken vanuit onze huidige werkwijze in (deel)opgaven samen, waarbij we de doelenboom als kader hebben om samen te werken aan de doeltreffendheid van onze aanpak. Met andere woorden: met deze aanpak gaan we impact maken en worden we het Lelystad van de toekomst.

A. INHOUDELIJKE EN GEOGRAFISCHE CLUSTERING

Als vervolg op de doelenboom hebben we nu vanuit de 9 opgaven (wonen, natuur, economie, onderwijs, bereikbaarheid, voorzieningen, stedelijke vernieuwing. marketing en financiële onafhankelijkheid) inspanningen georganiseerd die bijdragen aan de hoofd- en subdoelen van Lelystad Next Level. Inspanningen zijn gericht op het behalen van resultaten, dat kunnen projecten, onderzoeken en activiteiten zijn. Alle opgave managers hebben per opgave inzichtelijk gemaakt welke inspanningen er nodig zijn op de korte en middellange termijn (2021 en 2022) en hebben ook al een doorkijk naar de jaren erna gegeven. De negen deelopgaven hebben bijna allemaal een inhoudelijk vertrekpunt.

LNL is echter een integraal programma waarbij de inspanningen vanuit de verschillende opgaven elkaar versterken en in gezamenlijkheid bijdragen aan het behalen van de doelen. Om recht te doen aan de dwarsverbanden tussen de deelopgaven hebben we ook een geografische clustering aangebracht. Kortom we werken vanuit 9 opgaven (inhoudelijke clustering) aan de ambitie van LNL en deze negen opgaven landen in drie gebiedsprogramma's (1. groene ring), een lelystads brede aanpak (2. blauwe ring) en overige acties buiten programma (3.rode ring).

STAPPENPLAN NAAR UITVOERING



De negen opgaven

B. FASERING

We bundelen in dit uitvoeringsprogramma inspanningen die al in uitvoering zijn, met inspanningen die nog moeten starten. In onze aanpak ziet u terug in welke fase de verschillende inspanningen zich bevinden. Omdat wij starten is een belangrijk spoor gericht op visieontwikkeling en planvorming. Het doel van dit spoor is om een beter beeld te krijgen van hoe het Lelystad van 2040 eruit komt te zien. Daarbij beginnen we met de verkenning van de impact van de verhoogde ambitie naar 40.000 woningen. Dit is behulpzaam om nu tot de juiste inspanningen te komen die bijdragen aan onze missie voor 2040.

Deze vallen in het model in de blauwe ring (Stadsbreed) maar worden in afstemming uitgevoerd met de ontwikkelingen in de rode ring (overige acties buiten het programma). We werken tegelijkertijd aan concrete projecten en pilots, met snelle resultaten en zichtbaarheid. Deze worden toegewezen aan een gebied (de groene ring) of aan de stad (blauwe ring). Het korte-termijn-perspectief is erop gericht om nu al de juiste inspanningen uit te voeren die een bijdrage leveren aan de hoofdstad van de nieuwe natuur. Hierbij zoeken we naar quick wins/ no regrets die passen bij de lange-termijn-ambitie en nu zorgen voor zichtbaarheid van het programma. Deze inspanningen moeten zorgen voor enthousiasme en energie en moet anderen uitnodigen om ook een bijdrage te leveren aan het Lelystad van 2040.



C. SAMENHANG OP DOELEN

Om de samenhang en doeltreffendheid te kunnen borgen ontwikkelen we ook een Doelen Inspanningen Netwerk (DIN). Een beproefde methode om mee te werken in programma's. We staan nu op het punt dat we onze eerste doelen(boom) hebben geformuleerd én wat we doen en willen gaan doen (inspanningen). In het vervolgproces brengen we dit samen in een DIN.

DOELEN INSPANNINGEN NETWERK (DIN) EN DIM (DOELEN INSPANNINGEN NETWERK GEKOPPELD AAN MIDDELEN)

Een instrumentarium wat ons helpt is het maken van een doelen inspanningen netwerk. Zonder doelen is er geen programma. Doelen geven focus aan een programma: ze geven aan waar je met een programma naar streeft. Het geheel aan doelen moet een consistent bouwwerk zijn dat aan iedereen duidelijk maakt waar het programma voor staat. ER-doelen strategische doelen) geven de ideale effecten aan die moeten worden bereikt. Het gaat om beter , sterker , meer , minder , groter et cetera. ER-doelen geven de richting aan van veranderingen, maar zijn te weinig specifiek om als focuspunt te kunnen dienen. SMART-doelen (operationele doelen) geven de concrete effecten van een programma aan in termen van zichtbare en meetbare veranderingen. Bij het opbouwen van het programma gaat het erom de veelheid aan inspanningen (projecten of activiteiten) zo te structureren dat een helder en eenduidig overzicht ontstaat van deze inspanningen en van de relatie van de inspanningen met de doelstellingen. De afbakening en inhoud van een programma visualiseren wij met een Doelen-Inspanningen-Netwerk (DIN). Een Doelen-Inspanningen-Netwerk (DIN) maakt inzichtelijk hoe de doelen bereikt worden. In een DIN wordt in beeld gebracht welke inspanningen (projecten en activiteiten) bijdragen aan welke doelen. Vervolgens worden de middelen opgenomen die nodig zijn om de inspanningen uit te voeren. Dan spreekt men van een DIM: Doelen-Inspanningen-Middelen netwerk. Middelen: geld/budget, investeren tijd, benodigde capaciteit (kwalitatief, kwantitatief), aandacht van het management, en dergelijke.
Bij programma's is het voor de overzichtelijkheid soms nodig om de verschillende inspanningen te clusteren (inspanningsclusters). De clustering kan op verschillende manieren gestalte krijgen. In het geval van Lelystad Next level stellen we een clustering voor naar gebieden, stad en regio.

(Bron: gebruik gemaakt van de website werkenaanprogrammas.nl)

3.2 STRATEGIE OM TE KOMEN TOT DE INSPANNINGEN

De afgelopen periode is er hard gewerkt aan het concretiseren en deels ook uitvoeren van de benodigde inspanningen om de doelen te halen. Voor de inhoudelijke opgaven wonen, natuur, economie en onderwijs zijn er werkateliers gehouden met de betrokken stakeholders. Ook zijn sommige plannen al in uitvoering gekomen, als vervolg op de afspraken die eerder in het kader van LNL zijn gemaakt.



INSPANNING	OPGAVE	VISIE & PLANONTWIKKELING	STADS / REGIO BREED	BESTAANDE STAD	LELYSTAD ZUID	KUSTONTWIKKELING	DOELSTELLING	SUBDOELSTELLING
1. Stap 0 overkoepelende verkenning van de impact van de verhoogde ambitie naar 40.000 woningen	*- (inspanning tbv. mogelijke aanpassing op (kwantitatieve) doelstellingen in huidige doelenboom)*	x					Groene urbanisatie: 20.000 nieuwe Lelystedelingen en 10.000 nieuwe banen	Groene urbanisatie: 20.000 nieuwe Lelystedelingen en 10.000 nieuwe banen
2. Onderzoeksatelier wonen	*Wonen*	x					Realiseren 15.000 extra woningen, Versterken maatschappelijke kracht	Extra woningen in nieuwe woonwijken, versterken bestaande woonwijken,meer lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau, vergroten leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
3. Doelgroepenonderzoek LNL	*Wonen*	x					Realiseren 15.000 extra woningen, Versterken maatschappelijke kracht	Extra woningen in nieuwe woonwijken, versterken bestaande woonwijken,meer lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau, vergroten leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
4. Voorstel ontwikkelingsstrategie nieuwbouw (opdracht aanbestedingsjurist)	*Wonen*	x					Realiseren 15.000 extra woningen,Versterken maatschappelijke kracht	Extra woningen in nieuwe woonwijken, versterken bestaande woonwijken,meer lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau, vergroten leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
5. Marketingplan Wonen (als onderdeel bij opgave marketing)	*Wonen, Marketing*	x					Branden van Lelystad als aantrekkelijk woonstad	Meer bekendheid stad en nieuwe natuur
6. Voorstel transformatie bedrijfsvastgoed	*Wonen*			x			Realiseren 15.000 extra woningen, versterken maatschappelijke kracht	Versterken bestaande woonwijken, vergroten leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
7. Voorrangsregeling wonen onderwijspersoneel	*Wonen, Onderwijs*			x			Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Versterken MBO vergroten HBO/ WO, meer onderscheidend onderwijs
8. Ontwerpatelier verdichting bestaande stad	*Wonen*			x			Realiseren 15.000 extra woningen, Versterken maatschappelijke kracht	Versterken bestaande woonwijken, meer lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau
9. Experiment m.b.t aanpak particuliere woningen Lelystad Oost (mede als onderdeel van het pakket Stedelijke Vernieuwing)	*Wonen, Stedelijke vernieuwing*			x			Vergroten aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer aantrekkelijke woonwijken
10. Herijking Warande totaal (voor ondersteunend onderzoek)	*Wonen*				x		Realiseren 15.000 extra woningen	Extra woningen in nieuwe woonwijken
11. Warande deelgebied 2 (realisatie)	*Wonen*				x		Realiseren 15.000 extra woningen	Extra woningen in nieuwe woonwijken
12. Deelprogramma 'Het bos in!'	*Wonen, Economie, Natuur, Onderwijs*				x			

INSPANNING	OPGAVE	VISIE & PLANONTWIKKELING	STADS / REGIO BREED	BESTAANDE STAD	LELYSTAD ZUID	KUSTONTWIKKELING	DOELSTELLING	SUBDOELSTELLING
12a Twee pilots houtbouw[1]	*Wonen, Economie*						Versterken hoofdstad van de nieuwe natuur, vergroten aantrekkelijkheid van lelystad	Klimaatrobuustheid, meer bekendheid woonstad en nieuwe natuur, meer nieuwe bedrijvigheid
12b Bossenstrategie Warande[1]	*Wonen, Natuur*						Versterken hoofdstad van de nieuwe natuur, vergroten aantrekkelijkheid van lelystad	Meer nieuwe natuur, meer bekendheid woonstad en nieuwe natuur, meer aantrekkelijke woonwijken
12c Houtbouwfabriek[1]	*Economie, Wonen*						Versterken hoofdstad van de nieuwe natuur, vergroten aantrekkelijkheid van lelystad	Klimaatrobuustheid, meer nieuwe bedrijvigheid
12d Regionale bouwhub[1]	*Economie*						Versterken hoofdstad van de nieuwe natuur, vergroten aantrekkelijkheid van lelystad	Klimaatrobuustheid, meer nieuwe bedrijvigheid
12e onderwijsprogramma houtbouw[1]	*Onderwijs, Economie*						Versterken hoofdstad van de nieuwe natuur, vergroten aantrekkelijkheid lelystad	verbeteren beleefbaarheid huidige natuur, versterken MBO vergroten HBO/ WO, meer onderscheidend onderwijs
13. Herijken Standaard Programma van Eisen Openbare Ruimte (onder opgave financiele onafhankelijkheid)	*Wonen, Financiële onafhankelijkheid, Natuur*		x				Versterken hoofdstad van de nieuwe natuur, financiele onafhankelijkheid, realiseren 15.000 extra woningen	Extra woningen in nieuwe woonwijken, klimaatrobuustheid
14. Locatie studie voor Tiny Houses	*Wonen, Natuur*		x				Versterken hoofdstad van de Nieuwe Natuur	Meer bekendheid woonstad en niewe natuur
15. Verkenning betaalbare zelfbouw	*Wonen*		x				Realiseren 15.000 extra woningen	Extra woningen in nieuwe woonwijken
16. Opstellen plan stikstof Lelystad	*Wonen, Natuur*		x				Realiseren 15.000 extra woningen	Extra woningen in nieuwe woonwijken, versterken bestaande woonwijken
17. Ontwikkeling groen/blauwe uitwerking als onderdeel van het verstedelijkingskader	*Natuur*	x					Versterken hoofdstad van de Nieuwe Natuur, realiseren 15.000 extra woningen, vergroten aantrekkelijkheid van Lelystad	Alle subdoelstellingen onder de doelstellingen vallen hieronder!
18. Kustprogramma	*Natuur*					x	Versterken hoofdstad van de Nieuwe Natuur, vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer nieuwe natuur, meer nieuwe bedrijvigheid
19. Bijdrage aan ontwikkeling Nationaal Park Nieuwland	*Natuur, Economie*					x	Versterken hoofdstad van de Nieuwe Natuur, vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer nieuwe natuur, meer nieuwe bedrijvigheid
20. Agenda Biodiversiteit en Klimaatadaptatie	*Natuur*		x				Versterken hoofdstad van de Nieuwe Natuur	klimaatrobuustheid
21. Natuur netwerken	*Natuur*		x				Krachtige uitvoering	

[1] *Maakt mogelijk onderdeel uit van programma het bos in programma moet verder uitgewerkt worden.*

INSPANNING	OPGAVE	VISIE & PLANONTWIKKELING	STADS / REGIO BREED	BESTAANDE STAD	LELYSTAD ZUID	KUSTONTWIKKELING	DOELSTELLING	SUBDOELSTELLING
22. New Nature Experience centrum	*Economie, Natuur, Wonen, Onderwijs*	x			x*		Versterken bekendheid hoofdstad en nieuwe natuur/ vergroten aantrekkelijkheid van Lelystad	meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo/ vergroten hbo, wo, meer onderscheidend onderwijs, klimaatrobuustheid
23. Kenniscentrum Economie 2040	*Economie, Onderwijs*	x			x*		Versterken bekendheid hoofdstad en nieuwe natuur/ vergroten aantrekkelijkheid van Lelystad	meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo/ vergroten hbo, wo, meer onderscheidend onderwijs
24. Toekomstvaste kantoorlocaties bij het station	*Economie*			x			Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, versterken maatschappelijke kracht	Meer banen met acceptabele reistijd, Meer ledystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau
25. Versterken interne economie centrum gebied	*Economie*			x			Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, versterken maatschappelijke kracht	Meer banen met acceptabele reistijd, Meer ledystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau
26. Living lab circulaire bouw	*Economie, Wonen*				x*		Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, Versterken hoofdstad van de nieuwe natuur	Meer nieuwe bedrijvigheid, meer aantrekkelijke woonwijken, klimaatrobuustheid
27. Vorming havenbedrijf	*Economie*					x	Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer banen met acceptabele reistijd, meer nieuwe bedrijvigheid
28. Hubvorming Flevokusthaven	*Economie, Onderwijs*					x	Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, versterken hoofdstad van de nieuwe natuur	Meer banen met acceptabele reistijd, meer nieuwe bedrijvigheid, klimaatrobuustheid
29. Challenge Van natte kavels naar achterland	*Economie, Onderwijs*					x	Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, versterken hoofdstad van de nieuwe natuur	Meer banen met acceptabele reistijd, meer nieuwe bedrijvigheid, klimaatrobuustheid
30. Inrichten socio economic board	*Economie*		x				krachtige uitvoering	
31. Versterken lokaal inkopen van de gemeente	*Economie*		x				krachtige uitvoering	
32. Opzetten strategische regionale afstemming/beraad over onderwijs en arbeidsmarkt	*Ōnderwijs, Economie*	x					krachtige uitvoering, vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo vergroten hbo wo, meer onderscheidend onderwijs
33. Onderwijsvernieuwing bij vernieuwing huisvesting (3 scholen)	*Onderwijs*			x			Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer onderscheidend onderwijs
34. Fieldlab bij het vliegveld – leeromgeving	*Onderwijs, Economie*				x		Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo hbo/ wo, meer onderscheidend onderwijs
35. Fieldlab bij het vliegveld - technolab	*Onderwijs, Economie*				x		Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo hbo/ wo, meer onderscheidend onderwijs

INSPANNING	OPGAVE	VISIE & PLANONTWIKKELING	STADS / REGIO BREED	BESTAANDE STAD	LELYSTAD ZUID	KUSTONTWIKKELING	DOELSTELLING	SUBDOELSTELLING
36. Onderwijsvernieuwing	*Onderwijs*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, versterken maatschappelijke kracht	versterken mbo hbo/ wo, meer onderscheidend onderwijs, meer lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau
37. De stad als klaslokaal / 5e dag concept	*Onderwijs, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	versterken mbo hbo/ wo, meer onderscheidend onderwijs
38. Propositie versterken primair onderwijs in basis en vernieuwing	*Onderwijs*		x				Versterken maatschappelijke kracht	meer lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau
39. Verkenning Techniekcampus voor duurzame energie	*Onderwijs, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo hbo/ wo, meer onderscheidend onderwijs
40. Centrum voor leven lang ontwikkelen: logistiek	*Onderwijs, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo hbo/ wo, meer onderscheidend onderwijs
41. Centrum voor leven lang ontwikkelen: bouwacademie (inzet projectleider	*Onderwijs, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo hbo/ wo, meer onderscheidend onderwijs
42. Verstevigen beroepspraktijkvorming	*Onderwijs, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, versterken maatschappelijke kracht	Meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo hbo/ wo, meer onderscheidend onderwijs, meer lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau
43. Ondersteunen/scholen pioniers (vanuit MBO startende ondernemers/ZZP-ers ondersteunen)	*Onderwijs, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer nieuwe bedrijvigheid, versterken mbo hbo/ wo, meer onderscheidend onderwijs
44. Verbinding uitvoering programma lelystad next level met kennisinstellingen	*Onderwijs*		x				Krachtige uitvoering	
45. Verkenning Lelystad Hoofdstad van het thuiswerken; versterken van het vestigingsklimaat, versterken sociale binding met de stad en beperken van fysieke mobiliteit.	*Bereikbaarheid, Economie, Wonen*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Meer banen met acceptabele reistijd
46. Onderzoek naar vervoersarmoede: dit biedt inzicht in mogelijk mobiliteitsproblematiek in relatie tot sociale-economisch ontwikkeling van wijken en personen. De uitkomst kan een opdrachtvormen voor het oplossen van deze problematiek	*Bereikbaarheid, Stedelijke vernieuwing*		x				Versterken maatschappelijke kracht	meer lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau

INSPANNING	OPGAVE	VISIE & PLANONTWIKKELING	STADS / REGIO BREED	BESTAANDE STAD	LELYSTAD ZUID	KUSTONTWIKKELING	DOELSTELLING	SUBDOELSTELLING
47. Opstellen van een integraal plan van aanpak om stedelijke functies die nu elders gevestigd zijn in het centrum te huisvesten (Plan van aanpak € 35.000-50.000)	*Voorzieningen, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, Versterken maatschappelijke kracht	Doorontwikkelen cultureel voorzieningenniveau, vergroten van de leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
48. Verkenning opzetten innovatie/ cultuurstraat	*Voorzieningen, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, Versterken maatschappelijke kracht	Doorontwikkelen cultureel voorzieningenniveau, vergroten van de leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
49. Verkennen van het opzetten van een markthal voor streekproducten	*Voorzieningen, Economie, Natuur*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, Versterken maatschappelijke kracht	Meer nieuwe bedrijvigheid, vergroten van de leefbaarhied en veiligheid bestaande stad
50. Plan van aanpak gastvrijheid en sfeer centrum	*Voorzieningen, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, Versterken maatschappelijke kracht	Doorontwikkelen cultureel voorzieningenniveau, vergroten van de leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
51. Inzet op Writer´s Block	*Voorzieningen*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, Versterken maatschappelijke kracht	Doorontwikkelen cultureel voorzieningenniveau, cultuur historie zichtbaar en beleefbaarmaken
52. Acties rondom positionering van het centrum uit aanzet programmeringsplan	*Voorzieningen, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, Versterken maatschappelijke kracht	Doorontwikkelen cultureel voorzieningenniveau, vergroten van de leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
53. Planvorming verplaatsing van Corneel naar Theaterkwartier	*Voorzieningen, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, Versterken maatschappelijke kracht	Doorontwikkelen cultuureel voorzieningenniveau, vergroten van de leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
54. Culturele evenementen: Jaarlijks minimaal 2 culturele evenementen die plaatsvinden in het stadscentrum, waarvan een Street Art event 2021 in samenwerking URBN Village	*Voorzieningen, Economie*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, branden lelystad als aantrekkelijke woonstad	Doorontwikkelen cultuureel voorzieningenniveau, meer bekendheid stad en nieuwe natuur
55. Inzet op nieuwbouw St Jandal/ Zorgcampus en het realiseren van regionaal zorgperspectief			x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, versterken maatschappelijke kracht	Doorontwikkelen cultureel voorzieningenniveau, vergroten van de leefbaarheid en veiligheid bestaande stad
56. Voorzieningen ondersteunend aan nieuwe vormen van zorg en preventie	*Voorzieningen*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad, versterken maatschappelijke kracht	Doorontwikkelen cultureel voorzieningenniveau, vergroten van de leefbaarheid en veiligheid bestaande stad

INSPANNING	OPGAVE	VISIE & PLANONTWIKKELING	STADS / REGIO BREED	BESTAANDE STAD	LELYSTAD ZUID	KUSTONTWIKKELING	DOELSTELLING	SUBDOELSTELLING
57. Evenementenlocaties: Inzet op acquisitie evenementen in regionaal samenwerkingsverband (regionale evenementenstrategie) en LAB. En exploitatie van tijdelijk evenemententerrein bij gebied Lelystad Airport. Concreet: Uitvoeren pilot grootschalige evenementen gebied Lelystad Airport en hiervoor menskracht (projectleider/regisseur evenementen) beschikbaar stellen.	*Voorzieningen, Economie*				x		Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	Doorontwikkelen cultureel voorzieningenniveau
58. Extra Bugdet voor Nationaal Park Nieuwland om projecten die een directe bijdrage leveren aan de LNL doelstellingen te kunnen realiseren.	*Voorzieningen, Economie, Natuur*					x	Versterken hoofdstad van de nieuw natuur	Meer bekendheid woonstad en nieuwe natuur
59. Marketing en productontwikkeling	*Voorzieningen, Economie, Natuur*					x	Branden van lelystad als aantrekkelijke woonstad, Versterken hoofdstad van de nieuw natuur	Meer bekendheid woonstad en nieuwe natuur, verbetren beleefbaarheid huidige natuur
60. Cofinanciering 2021 Binck bank tour wielersportevenement	*Voorzieningen, Economie, Natuur*					x	Branden van Lelystad als aantrekkelijk woonstad	Meer bekendheid woonstad en nieuwe natuur
61. Cofinanciering 2021 Oostvaardersrun Nationaal Park Nieuw Land	*Voorzieningen, Economie, Natuur*					x	Branden van Lelystad als aantrekkelijk woonstad	Meer bekendheid woonstad en nieuwe natuur
62. Verkenning afstanden	*Voorzieningen, bereikbaarheid, Natuur*		x				Versterken hoofdstad van de nieuw natuur	Verbeteren beleefbaarheid huidige natuur
63. Verkenning haalbaarheid buitenzwembad	*Voorzieningen*		x				Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad	uitbereiden buitensport faciliteiten
64. Inzet op aantal extra Landart projecten	*Voorzieningen*		x				Branden van Lelystad als aantrekkelijk woonstad, vergroten aantrekkelijkheid	cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar maken

3.2.1 INHOUDELIJKE CLUSTERING: DE 9 HOOFDOPGAVEN

Bovenstaand treft u een overzicht van de inspanningen uit dit uitvoeringsprogramma gekoppeld aan de eerder geformuleerde missie, doelen en subdoelen. De inspanningen kennen zoals aangegeven een inhoudelijke clustering naar de 9 hoofdopgaven en veelal ook geografische clustering naar drie gebiedsprogramma´s. We werken vanuit de 9 onderstaande hoofdopgaven aan de volgende doelstellingen:

1. **Wonen** (uit hoofddoel groene urbanisatie 20.000 nieuwe Lelystedelingen, uit doel realiseren van 15.000 extra woningen, subdoelen extra woningen in nieuwe woonwijken, subdoel versterking bestaande woonwijken, subdoel meer aantrekkelijke woonwijken)

2. **Natuur** (uit doel versterken Hoofdstad van de Nieuwe Natuur, subdoel meer bekendheid woonstad & nieuwe natuur, subdoel meer nieuwe natuur, subdoel verbeteren beleefbaarheid huidige natuur, subdoel klimaatrobuustheid).

3. **Economie** (uit hoofddoel groene urbanisatie 10.000 extra banen, doel vergroten van de aantrekkelijkheid, subdoel meer nieuwe bedrijvigheid)

4. **Onderwijs** (uit doel vergroten van de aantrekkelijkheid, subdoel versterken MBO en vergroten HBO/WO, subdoel meer onderscheidend onderwijs, doel versterken maatschappelijke kracht, subdoel Lelystad op een gemiddeld sociaal-economisch niveau).Onderwijs (uit doel vergroten van de aantrekkelijkheid, subdoel versterken MBO en vergroten HBO/WO, subdoel meer onderscheidend onderwijs, fundament versterken maatschappelijke kracht, subdoel Lelystad op een gemiddeld sociaal-economisch niveau).

5. **Bereikbaarheid** (uit doel vergroten van de aantrekkelijkheid, subdoel meer banen met acceptabele reistijd)

6. **Voorzieningen** (uit doel vergroten van de aantrekkelijkheid, subdoel uitbreiden (buiten) sportfaciliteiten, subdoel cultureel historie zichtbaar en beleefbaar maken, subdoel door ontwikkelen cultureel voorzieningenniveau, subdoel versterken MBO en vergroten HBO/WO, subdoel meer onderscheidend onderwijs).

7. **Marketing** (uit doel branden van Lelystad als aantrekkelijke woonstad, subdoel meer bekendheid stad & nieuwe natuur, subdoel cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar maken)

8. **Stedelijke vernieuwing** (uit doel vergroten van de aantrekkelijkheid, subdoel meer aantrekkelijke woonwijken, fundament versterken maatschappelijke kracht, subdoel meer Lelystedelingen op een gemiddeld sociaal economisch niveau, subdoel vergroten van de leefbaarheid en veiligheid bestaande stad).

9. **Financiële onafhankelijkheid** in deze opgave brengen we zowel de financiële- en lobby strategie samen om de financiële onafhankelijkheid van Lelystad te bereiken (uit realisatie: financiële onafhankelijkheid)

3.2.2 GEOGRAFISCHE: CLUSTERING IN 3 GEBIEDEN

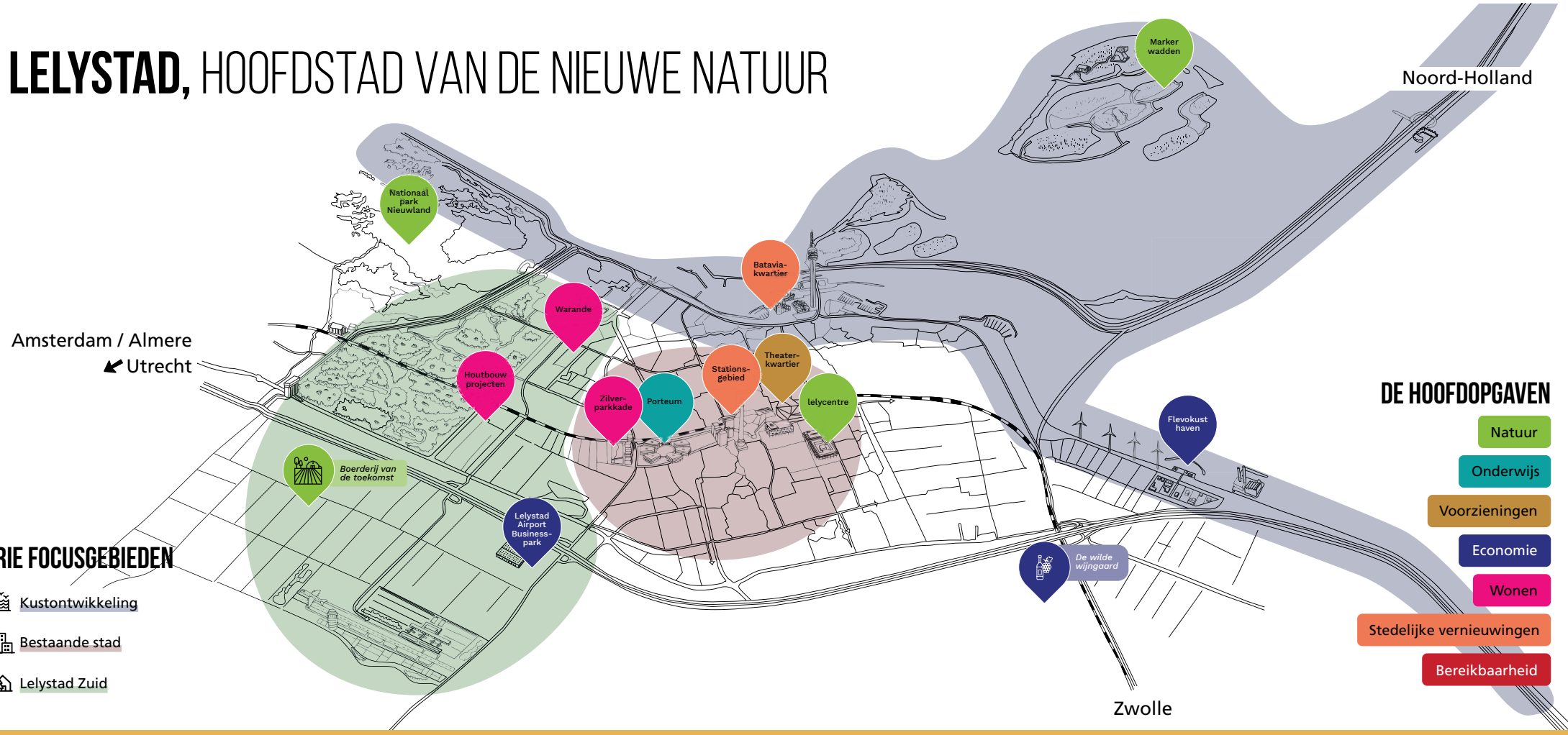
De kracht van het programma Lelystad Next Level (LNL) zit in de integraliteit. In lijn met het Programmaplan LNL hebben we de 9 inhoudelijke opgaven uitgewerkt naar inspanningen. Deze inspanningen versterken elkaar en dragen gezamenlijk bij aan het behalen van de doelen uit het Programmaplan LNL. wIn het Uitvoeringsprogramma LNL zijn deze inspanningen weer samengebracht tot een integraal plan en doen we feitelijk de aanbeveling om de bijbehorende inspanningen zo veel mogelijk via drie gebiedsprogramma's te verwezenlijken, namelijk:

1. **Kustontwikkeling:** met daarin aandacht voor natuur, wonen, werkgelegenheid, leisure, toerisme en recreatie, inclusief het Nationaal Park Nieuwland in relatie tot regionale ontwikkelingen en Flevokust.
2. **Bestaande stad:** met daarin Stedelijke Vernieuwing (incl. onderwijs, zorg, cultuur en voorzieningen) en binnenstedelijke projecten zoals Stationsgebied/Stadshart en 't Lelycentre.
3. **Lelystad Zuid:** met daarin de Warande als grote versnellingslocatie voor de opgave wonen gekoppeld aan natuur.

De stap naar gebiedsprogramma's wordt gemaakt, omdat Lelystad Next Level hiermee interessanter (alle drie de overheden hebben in elk gebied een eigen belang), concreter en meer integraal (tussen de opgaven) is. In de drie focusgebieden liggen mooie kansen om relatief snel stappen te zetten naar de uitvoering. In alle drie de gebieden zijn immers al veel goede ontwikkelingen bezig die een bijdrage leveren aan de Hoofdstad van de Nieuwe Natuur. De ontwikkeling van deze gebieden zijn daarmee de grote 'gamechangers' die nodig zijn om de aantrekkelijkheid van de stad te vergroten en versneld te groeien. In deze drie focusgebieden komen de prioritaire inspanningen uit de opgaven, wonen, natuur, economie, bereikbaarheid, voorzieningen, onderwijs en stedelijke vernieuwing grotendeels samen en is er ook kans om relatief snel voortgang te boeken. In de volgende paragraaf beschrijven we kort de ontwikkelingen en de kansen die er in de drie gebieden liggen en geven we de inspanningen die we gaan uitvoeren visueel weer. In paragraaf 3.4 lichten we de belangrijkste inspanningen vanuit de 9 inhoudelijke deelopgaven toe.



LELYSTAD, HOOFDSTAD VAN DE NIEUWE NATUUR



DRIE FOCUSGEBIEDEN

- Kustontwikkeling
- Bestaande stad
- Lelystad Zuid

DE HOOFDOPGAVEN

- Natuur
- Onderwijs
- Voorzieningen
- Economie
- Wonen
- Stedelijke vernieuwingen
- Bereikbaarheid

1980 – **2020** – **2040**





WARANDE



PORTEUM



STATION/STADSHART





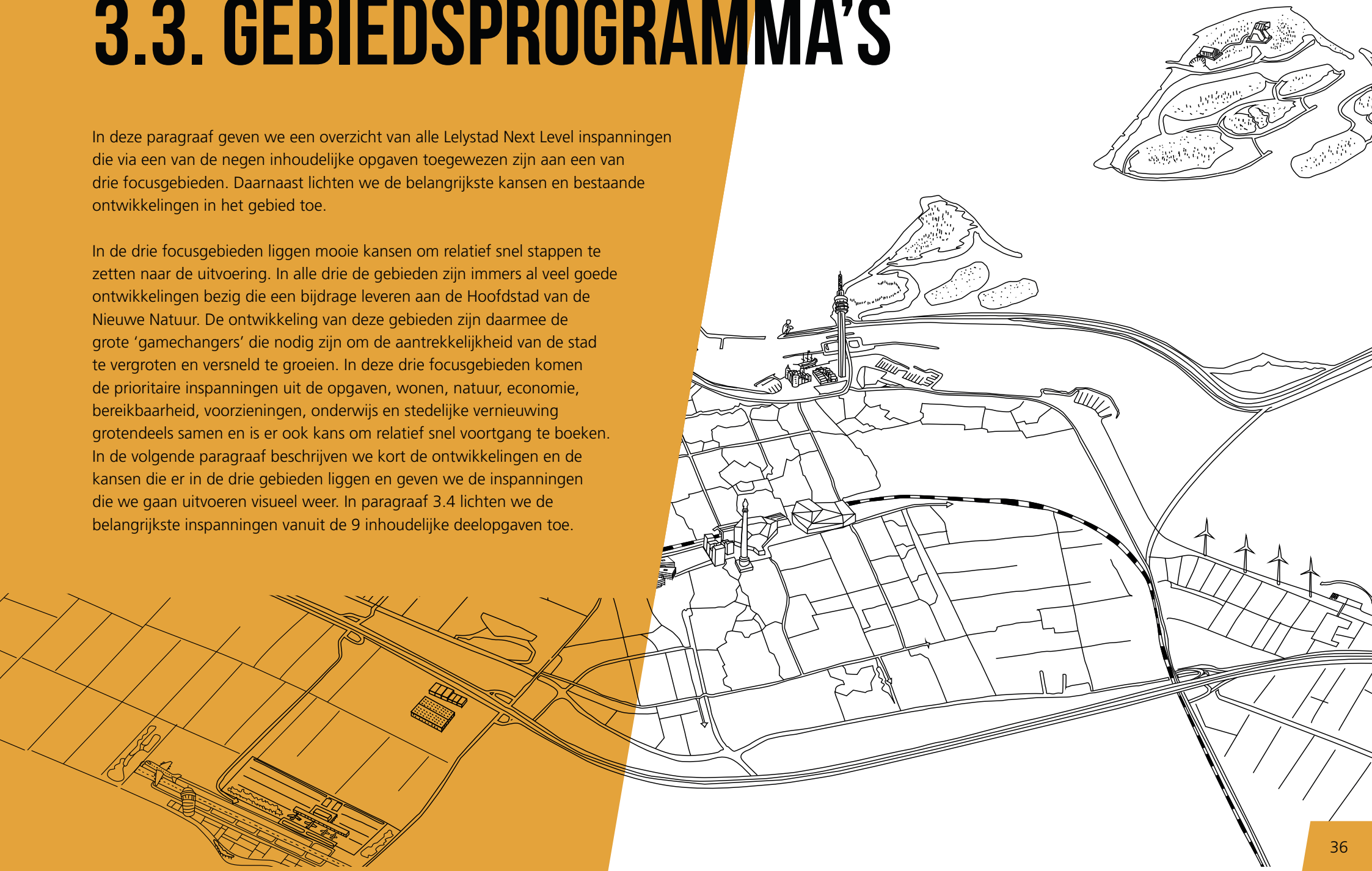
AANDEEL PPOJECT

LELYSTAD **NEXT** LEVEL
www.lelystadnextlevel.nl/projecten

3.3. GEBIEDSPROGRAMMA'S

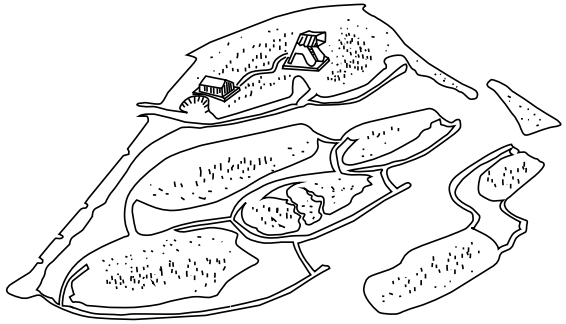
In deze paragraaf geven we een overzicht van alle Lelystad Next Level inspanningen die via een van de negen inhoudelijke opgaven toegewezen zijn aan een van drie focusgebieden. Daarnaast lichten we de belangrijkste kansen en bestaande ontwikkelingen in het gebied toe.

In de drie focusgebieden liggen mooie kansen om relatief snel stappen te zetten naar de uitvoering. In alle drie de gebieden zijn immers al veel goede ontwikkelingen bezig die een bijdrage leveren aan de Hoofdstad van de Nieuwe Natuur. De ontwikkeling van deze gebieden zijn daarmee de grote 'gamechangers' die nodig zijn om de aantrekkelijkheid van de stad te vergroten en versneld te groeien. In deze drie focusgebieden komen de prioritaire inspanningen uit de opgaven, wonen, natuur, economie, bereikbaarheid, voorzieningen, onderwijs en stedelijke vernieuwing grotendeels samen en is er ook kans om relatief snel voortgang te boeken. In de volgende paragraaf beschrijven we kort de ontwikkelingen en de kansen die er in de drie gebieden liggen en geven we de inspanningen die we gaan uitvoeren visueel weer. In paragraaf 3.4 lichten we de belangrijkste inspanningen vanuit de 9 inhoudelijke deelopgaven toe.



3.3.1 PROGRAMMA KUSTONTWIKKELING

Nederland is een waterland en Lelystad bestaat voor tweederde uit water. Dit geeft een schat aan mogelijkheden voor natuur, recreatie, maar ook om onderscheidend te kunnen bouwen. Het programma Kust omvat de gehele kuststrook van Flevokust tot aan de Oostvaardersdijk en natuurlijk het Nationaal Park Nieuw Land (met de Oostvaardersplassen en de Marker Wadden). We zien daarbij aantal kansen voor dit gebied.





NATIONAAL PARK NIEUW LAND

Nationaal Park Nieuw Land is één van de nieuwste nationale parken van Nederland. In 2018 kreeg het de status van nationaal park en in de ontwikkelingsvisie die door Provinciale Staten van Flevoland is vastgesteld wordt het een Nationaal Park nieuwe stijl, waar flora en fauna centraal staan. Het is ook een park dat mens en natuur bij elkaar brengt, een aantrekkelijke en educatieve belevenis voor alle generaties. Met dijken en panorama's, moerassen en rietoevers, nieuwe eilanden en nog meer flora en fauna. Met ruimte voor rust, duisternis, ruigte en avontuur. De komende jaren wordt ingezet op het verder versterken van de natuur en het gebied beter beleefbaar maken voor bezoekers, zodat de kwaliteiten van het gebied nog beter tot hun recht komen. Nieuw Land wordt een avontuurlijke vrijetijdsbesteding voor twee miljoen bezoekers per jaar. Er worden aantrekkelijke uitkijkplaatsen, fietsroutes en bezoekerscentra gerealiseerd. Het landschap wordt afwisselender met behoud van de weidsheid van het gebied. Eén van de wensen vanuit Lelystad is om de Marker Wadden ook als schiereiland direct toegankelijk te maken voor inwoners en bezoekers van Lelystad, hiermee zetten we Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur nog meer op de kaart. Rijkswaterstaat kent daarbij de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW), hierbij werkt met toe aan "Toekomstbestendige grote wateren waar hoogwaardige natuur goed samengaat met een krachtige economie". In de tweede tranche van de PAGW is het IJsselmeergebied als één van de 4 gebieden genoemd waarop ingezet wordt.



ZANDWINNING

Het IJsselmeergebied is al decennia lang een belangrijke leverancier van zand voor de Nederlandse bouwmarkt. Jaarlijks wordt in dit gebied ca. 3 tot 4 miljoen m3 zand gewonnen. Het zand in de ondergrond is eigendom van het Rijk en over het zand dat niet voor rijksdoelen wordt gebruikt moet daarom een domeinvergoeding aan het Rijk worden betaald. Het is interessant om te onderzoeken in hoeverre deze domeinvergoedingen ook weer ingezet kunnen worden voor de versterking van het gebied.

STIKSTOF

Landelijk worden nieuwe ontwikkelingen beperkt door de huidige Stikstofregelgeving en wordt gezocht naar mogelijkheden om Stikstofdepositie te verlagen, zodat er ruimte ontstaan voor gewenste (nieuwbouw)ontwikkelingen. In Noord-Holland wordt in dit kader bijv. gekeken naar het saneren van bestaande uitstootbronnen (bv agrarische bedrijven). In Flevoland is dit door het ontbreken van grote uitstootbronnen geen oplossing en moet er op een andere manier Stikstofruimte worden gecreëerd. Met het gebiedsprogramma doorontwikkeling kustzone Lelystad kan hier een belangrijke bijdrage aan geleverd worden. Onderdeel van het gebiedsprogramma doorontwikkeling kustzone Lelystad is de realisatie van eilanden en ondieptes en de daarvoor benodigde zandwinning in het Markermeer. In het Markermeer is reeds een concessie afgegeven voor grootschalige zandwinning inclusief de bijbehorende stikstofruimte(Markerzand). Door deze zandwinning te verplaatsen en uit te voeren met elektrisch materiaal kan de hieraan gekoppelde Stikstofruimte beschikbaar komen voor nieuwe ontwikkelingen in het gebied, in Lelystad en mogelijk zelfs in de regio waarbij tegelijkertijd de holocene toplaag voor 100% benut kan worden voor de noodzakelijke realisatie eilanden en ondieptes in het kader van een toekomstbestendig ecologisch systeem van het Markermeer. De hiermee te realiseren beperking van de uitstoot is substantieel en kan oplopen tot Stikstofruimte voor wel 200.000 woningen.



DE IMPLEMENTATIE VAN DE KUSTVISIE

In februari 2020 is de Kustvisie unaniem in de gemeenteraad aangenomen. Het is belangrijk om met volle kracht verder te werken aan het omzetten van deze 'Kustvisie 2030' naar de uitvoering. De kustvisie beschrijft het gebied via drie thema's:

1. **De kust als onderscheidende eenheid**
   De Lelystadse kust is een kust van landschapscontrasten: groot open water, polder, bos, stad en plassen zijn hier op afzienbare afstand van elkaar te onderscheiden en te ervaren. Flevokust Haven wordt beoogd als een duurzaam industrie- en productieterrein worden, dat ruimte biedt aan innovatie. Het gebied wordt ontwikkeld als een maritiem en logistiek knooppunt in het netwerk van de grote (zee) havens. Het Bataviakwartier, het brandpunt van het kustgebied met grote trekkers, is gericht op vrijetijdsbesteding op regionaal, landelijk en internationaal niveau. Wonen aan de Lelystadse kust is anders dan wonen in andere kernen aan het Markermeer. Door de ruimtelijke kwaliteiten, de huidige en beoogde functies en de ligging binnen de Metropoolregio Amsterdam is het kustgebied een aantrekkelijke locatie voor nieuwe inwoners.

2. **De kust als vitaal en duurzaam gebied**
   Er is ruimte voor buitendijkse ontwikkelingen zoals (schier)eilanden, vooroevers, nieuwe concepten in de havens en wonen op het water. Een samenwerkingsverband is cruciaal voor het succes van deelgebieden met verschillende functies. Een veerkrachtige kust trekt meer gebruikers aan, bevordert een gezonde bedrijfsvoering en kan ook beter inspelen op trends en ontwikkelingen. Een goed voorbeeld zijn de jachthavens, waarmee Lelystad zich profileert als aantrekkelijke watersportstad. De trend is dat watersporters meer aan het water recreëren. De havens zijn verblijfsgebied geworden. De mogelijkheid om te transformeren en aanvullende functies te scheppen zijn dus essentieel voor de toekomst van de jachthavens. Lelystad heeft als doel om in 2025 energieneutraal te zijn, het kustgebied en de grote wateren dragen bij om dit doel te bereiken. Duurzame energieproductie is mogelijk aan de kust, in of op het water en op het land.

3. **De kust als verbindend element**
   De kust vormt een brug tussen natuur- en recreatiegebieden, is de stad aan het water en is op een hoger schaalniveau onderdeel van het rondje Markermeer. Efficiënte verbindingen van de kuststrook met de verschillende toeristische poorten en parels is uitgangspunt van de visie. De kust is goed aangesloten op het regionale en stedelijke wegennet. In de visie richt de gemeente zich op een efficiënt openbaar vervoer en aantrekkelijke, centrale parkeerlocaties bij de recreatieve en toeristische gebieden, die direct zijn aangesloten op de ontsluitingswegen. Infrastructuur kan compact worden uitgevoerd, met meer groen ingericht en met aandacht voor voetgangers en fietsers ter hoogte van de stedelijke kust. Dit om het autoverkeer te beperken en om mensen te verleiden tot gezond gedrag.

3.3.2 PROGRAMMA DE BESTAANDE STAD

Lelystad Next Level begint niet met het opnieuw opbouwen van een stad. Lelystad bestaat al 50 jaar en heeft in die 50 jaar geschiedenis opgebouwd, kinderen zijn opgegroeid in Lelystad. In het programma voor de bestaande stad kijken we naar de mensen in de stad, het onderwijs, de zorg, cultuur, de maatschappelijke voorzieningen, maar kijken we ook naar ingrepen die we bijvoorbeeld in het Stadshart kunnen doen om Lelystad bruisender en daarmee aantrekkelijker te maken. Hierbij zien we een aantal kansen:



De integrale gebiedsaanpak Lelystad Oost

Het Rijk is in 2020 gestart met het programma Leefbaarheid en Veiligheid. De aanleiding hiervoor is de constatering dat de leefbaarheid en veiligheid in een aantal gebieden in Nederland onder druk staat. Het rijk wil samen met 15 gemeenten een meerjarige en integrale aanpak voor deze gebieden ontwikkelen. Lelystad Oost is geselecteerd als één van de 16 gebieden die hiervoor in aanmerking komt. Concreet gaat het om de wijken Zuiderzeewijk, Atolwijk, Boswijk en Waterwijk. In Lelystad Oost wonen ongeveer 30.000 inwoners waarvan ongeveer 10.000 die wonen in een gebied dat wordt geduid als onvoldoende of zwak, dit maakt dat specifiek dit gebied door het Rijk is geselecteerd. Dit uit zich in armoede, verloedering, werkloosheid, laag opleidingsniveau en kansenongelijkheid voor kinderen. De afgelopen maanden heeft de gemeente Lelystad gewerkt aan een beleidsmatige en financiële verkenning. Deze zogenaamde ex ante impactanalyse is in januari 2021 gereed gekomen en wordt betrokken bij de totaalclaim van het ministerie voor Binnenlandse Zaken richting het nieuwe regeerakkoord.
In de beleidsverkenning Lelystad Oost wordt de ambitie uitgesproken om meer op het niveau van het gemiddelde van de G40 te komen. Binnen de integrale gebiedsaanpak onderscheiden we drie hoofdpijlers:

1. Gezond en kansrijk opgroeien.
2. Passend werk voor iedereen.
3. Samenleven in goede, diverse buurten.

In 2021 verwachten we duidelijkheid over of en hoeveel Lelystad vanuit het Rijk kan verwachten voor deze gebiedsaanpak.



Stationsgebied

Kenmerkend voor stationsgebieden is dat deze transformeren van een transferlocatie naar een dynamisch stedelijk gebied dat vele kansen biedt voor de stad. Zo ook in Lelystad, waarbij het stationsgebied samen met het Lelycentre als 1 van de sleutelgebieden aangewezen is binnen de MRA. Het toevoegen van nieuwe woonmilieus, dicht bij openbaar vervoer en voorzieningen, goede bereikbare werklocaties en een bijzonder uitstraling als entree van de stad maakt het gebied uniek. Het biedt kansen voor verstedelijking. Wonen, werken, voorzieningen en bereikbaarheid moeten samengaan met de belangrijke entreefunctie die het gebied heeft. Om dit in Lelystad voor elkaar te krijgen zijn er forse investeringen nodig. Het Rijk heeft een regeling in het leven geroepen waar gemeente een beroep kunnen doen om een bijdrage te krijgen zodat dit publieke tekort kan worden verkleind: De Woningbouwimpuls. Tevens is het BO MIRT-Bereikbare Steden in voorbereiding waaraan ook bijdragen voor een dergelijke project kunnen worden ontleend. Met de inspanning toekomstvaste kantoorlocaties wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van het stationsgebied.

THEATERKWARTIER

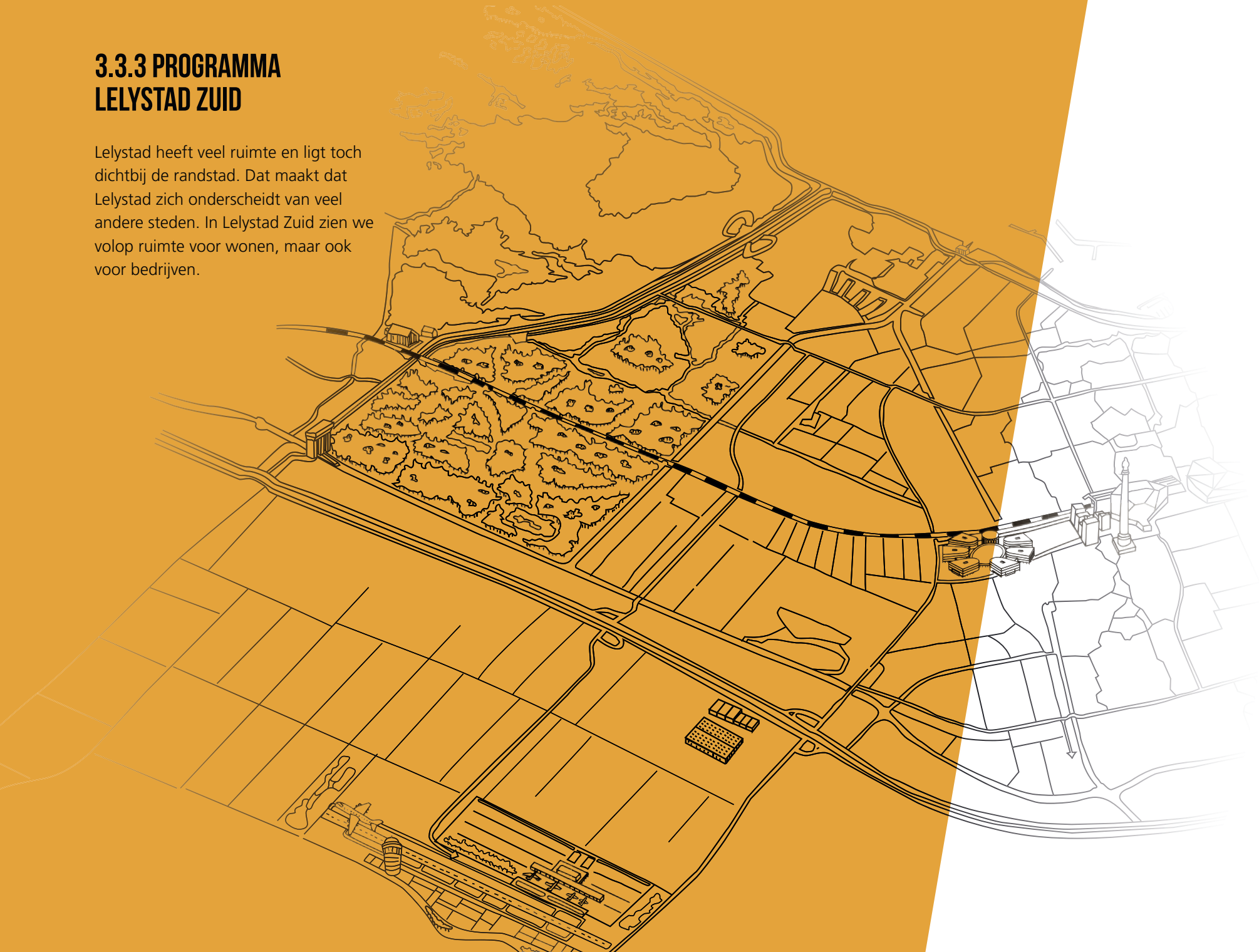
Met de ontwikkeling van het Theaterkwartier krijgt Lelystad er een aantrekkelijk en bruisend woon- en uitgaansgebied bij; 250 woningen/ appartementen en veel ruimte voor horeca. Er wordt gestart met de bouw van nieuwe appartementen aan de Agoraweg, naast het theater. In de jaren daarna worden de woningen op en rond het Nelson Mandelapark ontwikkeld. Er komt een nieuwe bioscoop naast de Agora, die de uitgaansmogelijkheden in het Stadshart zal versterken. Hiermee wordt het gebied aantrekkelijk voor een groot publiek. De Agorahof ondergaat een metamorfose en verandert in een groen en gezellig plein, met restaurants en terrassen: een plek waar jong en oud graag samenkomt. Uitgangspunt voor de ontwikkeling is kleinschaligheid en hoge kwaliteit. We werken in 2021- 2022 met de inspanning investeren in verplaatsing Corneel naar Theaterkwartier aan het Theaterkwartier.

REGIONAAL ZORGPERSPECTIEF

In de afgelopen jaren heeft ‘zorg’ hoog op de Lelystadse en Flevolandse agenda gestaan. Ook met het oog op de ambitie van Lelystad Next level heeft onze stad een goede en toekomstbestendige zorginfrastructuur nodig, te meer omdat wij relatief meer mensen hebben met een slechtere gezondheid of met een hoger risico op gezondheidsklachten. Er vindt een beweging plaats in de zorg in Nederland: steeds meer professionals/instanties zien meerwaarde in het denken in termen van gezondheid i.p.v. de nadruk te leggen op iemands ziekte. Daarmee komt er meer aandacht voor preventie (het zoveel als mogelijk vóórkomen van ziekte door een gezonde leefstijl) of het leren leven met een aandoening. Deze transitie is niet alleen van belang om de (ervaren) gezondheid van inwoners te vergroten, het is ook noodzakelijk gezien demografische ontwikkelingen (vergrijzing o.m.), het groeiende beroep op de zorg en de (dreigende) tekorten op de arbeidsmarkt. Voor de ontwikkeling van het regioperspectief zijn vijf thema’s benoemd waarvoor het gezien de ontwikkelingen in de nabije toekomst noodzakelijk is om afstemming te hebben over de domeinen heen. Dit zijn: de gezonde inwoner; de acute zorgketen; chronische zorg; zorg en ondersteuning voor ouderen; psychische kwetsbaarheid.

3.3.3 PROGRAMMA LELYSTAD ZUID

Lelystad heeft veel ruimte en ligt toch dichtbij de randstad. Dat maakt dat Lelystad zich onderscheidt van veel andere steden. In Lelystad Zuid zien we volop ruimte voor wonen, maar ook voor bedrijven.



RUIMTE VOOR WONEN

Warande is de grote uitleglocatie aan de zuidkant van Lelystad en is de locatie waar op korte en middellange termijn de grootste versnelling worden gerealiseerd. De ambitie is om 10.000 woningen te realiseren in Warande. Er is een ontwikkelingsplan en de gronden zijn grotendeels in handen van het Rijk (RVB). Wij zetten in op een deal met het Rijksvastgoedbedrijf voor de gronden, hiermee willen we een Lelystad fonds creëren om grotere ingrepen in de stad te kunnen betalen. Het ontwikkelingsplan moet herijkt worden op basis van nieuwe inzichten vanuit de LNL-ambities, marktomstandigheden en de grote Rijksopgaven (Wonen, Klimaat, Duurzaamheid). Onderdeel van deze herijking is het oplossen van de beperkingen (Stikstof en Kiekendieffoerageergebied) en het uitwerken van de benodigde randvoorwaarden (bv. station Lelystad-Zuid).



RUIMTE VOOR BEDRIJVEN

Lelystad heeft de doelstelling om te groeien naar tenminste 100.000 inwoners. De groei van het inwoneraantal betekent dat ook het aantal banen mee moet groeien om als stad in balans te blijven en omgekeerd betekent meer banen potentieel ook meer inwoners. “De economische en sociale opgaves liggen in de verzilvering van de reeds aanwezige kracht en kansen. Dat wil onder meer zeggen: inspelen op de kansen van de ontwikkeling Airport Lelystad; uitbouwen van de vrijetijdseconomie, en een optimale benutting van de potentie van de secundaire agrofoodsector: voedselverwerking en logistiek”. We richten hierbij op de volgende onderdelen:

We richten hierbij op de volgende onderdelen:

- Logistieke Hotspot: Handel, logistiek, maak, onderhoud, reparatie, recycling / Focus: MBO+ / Slipstream effect: HBO en Universitair
- Sterke stad in de regio: Uitgaande pendel / Aantrekkelijk leefklimaat, voorzieningen & winkelstand / Sterk interne economie & ecosysteem voor ondernemerschap / Gemeente als partner.
- Hoofdstad van de nieuwe natuur: Vrijetijd en recreatie / Duurzaamheid & circulaire economie steeds belangrijker voor de héle economie / Natuur inclusieve landbouw.

RUIMTE VOOR BEREIKBAARHEID

Lelystad heeft de ambitie om zich te ontwikkelen als knooppunt voor bereikbaarheid. Afgelopen periode zijn er voor Lelystad een groot aantal bereikbaarheidsvraagstukken geagendeerd of in uitvoering genomen. Belangrijke gerealiseerde opgaven zijn bijvoorbeeld de Flevokust en de nieuwe afslag 9 op de A6 als versterking van ontsluiting van de Luchthaven en onderliggend wegennet. Ook voor de nabije toekomst zijn een aantal programma's en projecten opgenomen in het MIRT van het Rijk, Programma Mobiliteit en Ruimte van Provincie Flevoland en Mobiliteitsvisie/ programma van de gemeente. Enkele voorbeelden hiervan zijn de verbreding A6, onderdelen van snelfietspad F6 richting Almere. Er zijn de bereikbaarheidsvraagstukken die in verschillende nota's als ambitie zijn opgenomen; zoals de relatie Alkmaar naar Zwolle (MIRT tekst: Voor het verbeteren van de ruimtelijk-economische structuur vindt de regio de ontwikkelingszone Alkmaar-Hoorn-Enkhuizen-Lelystad-Zwolle belangrijk. Ten noorden van Lelystad is de multimodale binnenhaven Flevokust ontwikkeld, met een overslagkade en een industrieterrein), de spoorverbinding met het Noorden van Nederland een Spoorse ontsluiting van de Flevokust als voorbeelden. Deze ambities kunnen goed bijdragen aan de ontwikkeling Lelystad als nieuwe multimodale knoop met ruimte voor wonen, werken en recreëren. De voorliggende ambities vragen om samenwerken en programmeren. De financieringsvraag van de verschillende is hoog en de doorlooptijd van bereikbaarheidsvraagstukken is lang; in de regel meer dan 10 jaar voor nieuwe initiatieven. Het vraagt om een gezamenlijk agenda en programmering wat is gekoppeld aan de ontwikkeling van Lelystad in de regio.



3.4. BELANGRIJKSTE INSPANNINGEN EN BEOOGDE RESULTATEN PER OPGAVE

In de vorige paragraaf stonden de inspanningen die gebiedsgericht zijn toegewezen al visueel weergegeven. In deze paragraaf lichten we vanuit de inhoudelijke clustering nader toe welke inspanningen we de komende 2 jaar gaan uitvoeren. Daarbij gaan we zowel in op visie- en planvorming als op concrete projecten en pilots. Ook geven we wat voorbeelden van bestaande inspanningen.

We ordenen in dit hoofdstuk alle inspanningen op de volgende wijze:

- Per opgave
  - Bestaande inspanningen
  - Nieuwe inspanningen op:
    A. Het gebied van visie en planvorming (vorming van de strategie om te komen naar het Lelystad van 2040)
    B. Vanuit de projecten en pilots aanpak toegewezen aan een gebied (bestaande stad, Lelystad Zuid of Kustontwikkeling) of toegewezen aan de stad en/of regio. of toegewezen aan de stad en/of regio.





1. Stap 0 overkoepelende verkenning van de impact van de verhoogde ambitie naar 40.000 woningen

De raad van de gemeente Lelystad heeft zoals aangegeven het amendement aangenomen om 40.000 extra woningen te bouwen in plaats van de eerder genoemde 15.000. In het kader van de omgevingsvisie en LNL gaan we deze en de ambities vanuit de opgaven uitwerken en de impact van deze ambitie op de relevante onderwerpen, zoals wonen, natuur, bereikbaarheid, economie, voorzieningen et cetera, vormgeven in een verstedelijkingskader. In dit verstedelijkingskader gaan we ook in op de verwevenheid van stad en landschap waarbij de ambitie Hoofdstad van de Nieuwe Natuur door de schalen heen als belangrijke identiteitsdrager wordt uitgewerkt. We verbinden dit kader aan de uit te werken Omgevingsvisie 2.0. Op die manier kijken we ook naar andere relevante aspecten die in het kader van een milieu effect rapportage aandacht verdienen. Ook betrekken we bewoners, bedrijven en andere relevante stakeholders bij de ontwikkeling van het verstedelijkingskader. Dit doen we verder in nauwe afstemming met de Provincie Flevoland die een verkenning is gestart voor de impact van de groei van de provincie met + 100.000 woningen en hierbij nadrukkelijk ook kijkt naar de mobiliteits- en bereikbaarheidsaspecten. Daarnaast werken we toe naar een aantal kaderstellende uitspraken over wat we in de verdere uitwerking als uitgangspunten gaan hanteren om onze ambitie “Hoofdstad van de Nieuwe Natuur” waar te maken.

Om te komen tot een verstedelijkingskader, op hoe de stad naar 2040 kan groeien naar een groene en gezonde stad, is een overkoepelende verkenning van de impact van de verhoogde ambitie nodig.De verkenning bestaat in ieder geval uit een:
- Ruimtelijk en sociaal economische verkenning (regionaal niveau)
- Ecologische verkenning
- Stedenbouwkundige verkenning

Dit geeft inzicht in de relatie tussen land (groen), water (blauw) en rood (mensen irt wonen, werken, recreëren).

De overkoepelende verkenning wordt als bouwsteen gebruikt voor het Onderzoeksatelier Wonen (inspanning 3) waar de groen- blauwe en de ontwikkeling van de uitwerking de eerste stap vormt (inspanning 17). Dit samen resulteert tot het verstedelijkingskader waarin de ambitie hoofdstad van de Nieuwe Natuur is uitgewerkt naar een richtinggevend en uitnodigend ontwikkelingsstrategie.

WERKPLAATS

NOVEMBER 2020

HANNA LENTE

WONEN

20.000 NIEUWE LELYSTEDELINGEN

15.000 NIEUWE WONINGEN IN NIEUWE EN BESTAANDE WOONWIJKEN



BOUWEN AAN EEN NIEUWE **IDENTITEIT** ALS HOOFDSTAD NATUUR

'HET BOS IN' IN HET ONDERWIJS

HOUTBOUW

PROJECTEN

FOCUS OP GEBIEDEN

PIONIEREN IN DE BESTAANDE STAD

AMBITIE

LELYSTAD IS HOOFDSTAD VAN DE NIEUWE NATUUR 2040

ONTWERPEN
PROJECTEN

ONDERZOEKEN
BELEIDSKADERS

KWALITEIT VS. KWANTITEIT

DILEMMA'S

GROEN VS. DICHT/BETAALBAAR

LELYSTAD NEXT LEVEL

3.4.1 OPGAVE WONEN

Bestaande Inspanningen:
"Later is al lang begonnen": de in dit uitvoeringsprogramma opgenomen inspanningen komen bovenop de al lopende woningbouwprojecten. In 2021 en 2022 worden naar verwachting al 1200 (500 resp. 700) woningen opgeleverd. Deze worden vooral gerealiseerd in de volgende gebieden:

- **Bestaande stad:** Stationsgebied Lelystad (sleutelgebied), Lelycentre (Transformatie kantoren), Ziekenhuislocatie (gebiedsvisie ziekenhuislocatie);
- **Lelystad Zuid:** Warande Deelgebied 1;
- **Kustontwikkeling:** Batavia-Haven.

Deze projecten leveren een belangrijke bijdrage aan de groeidoelstelling, het vergroten van de aantrekkelijkheid, stedelijke vernieuwing en maken al zichtbaar welke kwaliteit wordt nagestreefd met LNL.
Deze projecten moeten om deze redenen blijvend prioriteit krijgen. Omdat dit reeds bestaande projecten zijn, zijn deze projecten niet opgenomen in de inspanningen voor Wonen.



NIEUWE INSPANNINGEN IN 2021 EN 2022:

A. Op het gebied van visie- en planvorming
Lelystad heeft ruimte om te groeien. We zoeken naar hoe we deze ruimte het beste kunnen benutten en daarin 15.000 tot 40.000 nieuwe woningen ruimtelijk kunnen inpassen (met aandacht voor de natuur, mens en dier). Om hierin de noodzakelijke stappen te zetten gaan we de komende twee jaar de volgende inspanningen doen:

2. Onderzoeksatelier wonen gericht op een aangescherpt beeld van de kwalitatieve opgave op het gebied van wonen passend bij de ambitie 'Hoofdstad van de Nieuwe Natuur'. Onderdeel hiervan is een locatiestudie. Als bouwsteen wordt de overkoepelende verkenning naar de impact van de verhoging van de ambitie naar 40.000 woningen (inspanning 1) gebruikt en wordt er nauw samengewerkt met de ontwikkeling van het groen-blauwe kader (inspanning 17);

3. Doelgroepenonderzoek LNL: welke bewoners hebben interesse om zich in Lelystad te vestigen en hoe we die het beste kunnen bereiken?

4. Vervolgens verbinden we dit aan de al in voorbereiding zijnde "Woonvisie Lelystad". Aanvullend hierop komen we met het 'Voorstel ontwikkelingsstrategie nieuwbouw' gericht op een ontwikkelings- en uitgifte-strategie die bijdraagt aan versnelling van de woningbouwproductie. Hierbij zal uitgewerkt worden:
   - Welke rol de betrokken overheden en marktpartijen kunnen vervullen;
   - Welke ontwikkelings- en aanbestedingsprocedures toegepast kunnen worden;
   - Welke rollen en procedures aangehouden moeten/kunnen worden bij de ontwikkeling van de verschillende woongebieden en/ of -projecten (hiervoor ontwikkelen we een 'toolkit').
   - Actie 4a: van belang hierbij is dat er bij de gemeente Lelystad voldoende capaciteit beschikbaar is voor dit extra werk (zie paragraaf 4.2).

5. De uitkomsten van het doelgroepenonderzoek LNL gebruiken we om tot een Marketing plan Wonen te komen (we nemen dit op onder de opgave Marketing).

TOELICHTING:

Met de inspanning ‘Onderzoeksatelier Wonen’ (inclusief de locatiestudie) wordt een uitwerking gemaakt waarmee de ambities LNL vertaald worden naar de Identiteit die Lelystad nastreeft, de bijbehorende ontwikkel- en beheer kaders voor woningbouwprojecten en naar korte, middellange en lange termijn ontwikkellocaties met mogelijke dichtheden, woonmilieus, doelgroepen en fasering. De overkoepelende verkenning onder stap 0 (inspanning 1) wordt als bouwsteen gebruikt voor de ontwikkeling van het kader voor wonen. Ook wordt de ontwikkeling van het kader nauw afgestemd met de uitwerking van het blauw- groene kader (inspanning 17). Dit kader wordt vastgelegd in de gemeentelijke Woonvisie waarbinnen de concrete ontwikkelingen tot realisatie kunnen komen. Dit kader moet duidelijkheid geven over locaties, fasering, doelgroepen en algemene concepten. Daarnaast wordt er binnen de opgave Wonen meteen ingezet op de voorbereidingen om tot versnelling van woningbouwoplevering te komen, alsmede op het in ontwikkeling nemen van een aantal pilots die de ambitie LNL op korte termijn zichtbaar maken.
Het resultaat van deze inspanning is een advies (eventueel met scenario’s) over de te ontwikkelen locaties op middellange en lange termijn, inclusief een beschrijving van specifieke kansen qua woonmilieu, segmenten en doelgroepen. We zoeken hierbij de verbinding met de al in voorbereiding zijnde woonvisie. Hierbij denken we vanuit LNL mee over de ontwikkelingsstrategie gericht op versnelling van de woningbouwproductie, zoals de rol van betrokken overheden en marktpartijen, aanbestedingsprocedures en een ‘toolkit’ waarin beschreven is welke rollen en procedures aangehouden moeten/ kunnen worden bij de ontwikkeling van de verschillende woongebieden en/of -projecten.
De inspanningen zijn afgerond als de uitkomsten zijn opgenomen in de gemeentelijke Woonvisie en vastgesteld zijn in de gemeenteraad van de gemeente Lelystad. Om bovenstaande te bereiken is versterking van de organisatie nodig op het gebied van wonen; realisatie van gemiddeld 2000 woningen per jaar vergt extra inzet t.o.v. de op autonome groei gebaseerde huidige werkwijze.
De uitkomsten uit het Doelgroepenonderzoek LNL (inspanning 3) gebruiken we om de marketing te focussen op de gewenste en geïnteresseerde doelgroepen. Vanuit het algemene marketingplan LNL komen we tot een specifiek Marketingplan wonen.

B. Vanuit de projecten en pilots aanpak:
Naast de inspanningen op plan-ontwikkelingsniveau zijn er concrete nieuwe projecten en pilots nodig die naar realisatie leiden. De inspanningen worden opgedeeld in de projecten die in de periode 2021 – 2024 moeten worden opgestart om een eerste stap te maken naar de doelstellingen voor 2040 en aangevuld met een aantal pilots die op een zo kort mogelijke termijn de ambitie van Wonen en Natuur zichtbaar maken.

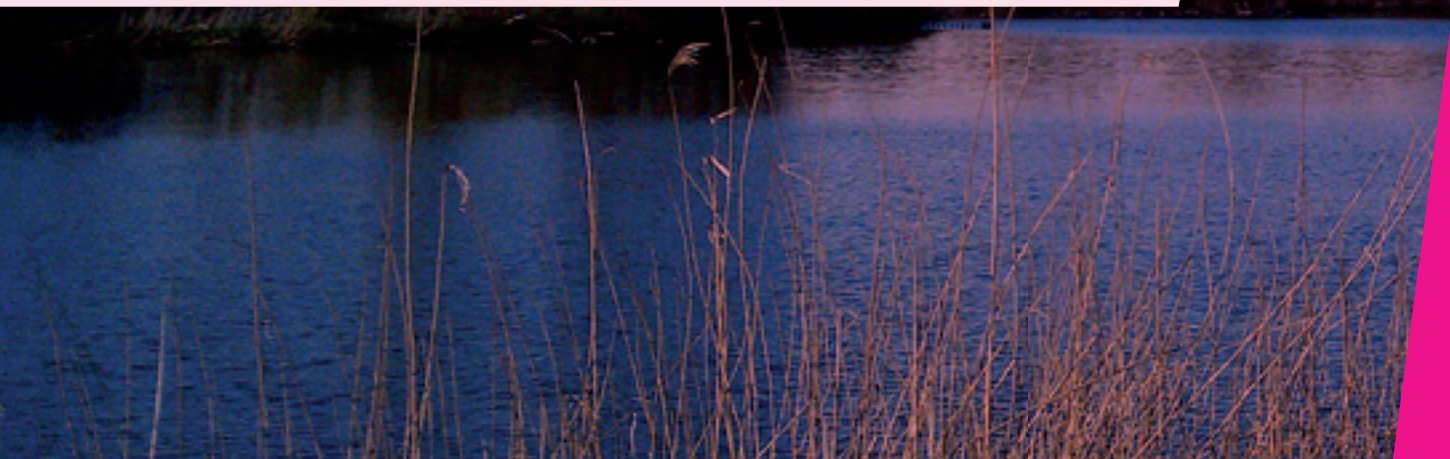
Waar mogelijk koppelen we deze acties - vanuit een zwaartepunt principe - aan één van de gebiedsgerichte projecten:
Gekoppeld aan bestaande stad:

6. Transformatie bedrijfsvastgoed (van kantoren en winkels naar woningen)
7. Start van de pilot m.b.t. de voorrangsregeling wonen onderwijspersoneel (dit kan bij succes ook elders toegepast worden)
8. Ontwerpatelier verdichting bestaande stad
9. Experiment m.b.t. aanpak particuliere woningen Lelystad Oost (mede als onderdeel van het pakket Stedelijke Vernieuwing)

Gekoppeld aan Lelystad Zuid:
Qua planvorming op projectniveau en realisatie:

10. de Herijking Warande totaal (planvorming).
11. Warande deelgebied 2 (realisatie).
12. Deelprogramma ´het bos in´(zie project in the spotlight)

Gekoppeld aan Kustontwikkeling:
Er zijn voor de opgave wonen in dit uitvoeringsprogramma geen inspanningen toegewezen aan de kustontwikkeling.



PROJECT ‘IN THE SPOTLIGHT’:

Met het integrale deel-programma “het bos in” verbinden we in de uitvoering de opgaven wonen, natuur, economie en onderwijs.We leggen het zwaartepunt voor de uitvoering in het gebied Lelystad Zuid. De kennis die we hier opdoen benutten we ook voor de andere gebieden.

WAT GAAN WE DOEN?

- We starten twee pilots op het gebied van Houtbouw
- Bossenstrategie Lelystad gericht op het ontwikkelen van meer bos (relatie met opgave natuur)
- We stimuleren de ontwikkeling van een Houtbouwfabriek
- We starten een living lab circulaire bouw (bij opgave economie)
- We bouwen dit uit tot een Regionale bouwhub
- We verbinden dit aan het Onderwijs

HOE DRAGEN DE INSPANNINGEN BINNEN DE OPGAVE WONEN BIJ AAN DE ICL DOELEN?

De inspanningen binnen de opgave wonen zijn gericht op de groei van de stad met 40.000 woningen. Tegelijkertijd zal deze groei zodanig vorm moeten worden gegeven dat het karakter van een groene stad eerder wordt verstrekt dan verzwakt. De ICL doelstellingen lijken op het oog bereikt te kunnen worden door juist het compacter maken van de stad om zo de omvang en kosten van de openbare ruimte in verhouding tot het aantal inwoners te kunnen verlagen. De opgave is dan ook om creatieve oplossingen te bedenken waarmee de inzet op 'natuurlijk' wonen niet gepaard gaat met een bovengemiddelde groei aan openbare ruimte.

Als onderdeel van de opgave wonen wordt daarom de groei in areaal en kosten van onderhoud van de openbare ruimte in kaart gebracht in relatie tot de toename van het aantal woningen. Doelstelling is dat de kosten van onderhoud openbare ruimte gemiddeld per nieuwe woning dalen t.o.v. het niveau van de bestaande stad in 2020.



Lelystadse en/of regionale inspanningen richten we op:

13 Herijken Standaard Programma van Eisen Openbare Ruimte (hierbij spelen we in op de eisen vanuit de ICL afspraak om met minder middelen toch tot een goede inrichting van de openbare ruimte te komen).De blauw groene uitwerking (inspanning 17) kan als stapsteen en kwalitatief kader gebruikt worden hierbij.

14. Locatiestudie voor Tiny Houses
15. Verkenning betaalbare zelfbouw
16. Opstellen plan stikstof Lelystad

WERKPLAATS

NATUUR

NOVEMBER 2020

HANNA LENTE

STAD

NATUUR

ZO ONTSTAAT **IDENTITEIT**

LELYSTAD
HOOFDSTAD
VAN DE NATUUR

VERBINDING MET DE ANDERE OPGAVEN STAAT CENTRAAL

NIEUWE NATUUR → NIEUWE INWONERS

TE KOOP
VERKOCHT

NATUUR VOOR MEER WELZIJN EN GEZONDHEID

NATUUR IS OVERAL

NATUUR BEREIKBAAR VOOR **IEDEREEN**

NIEUWE NATUUR MAKEN

AMBITIE

LELYSTAD IS HOOFDSTAD VAN DE NIEUWE NATUUR

2040

- ONDERWIJS
- BELEID/PROCES

CLUSTERS

- DEFINITIE
- UITVOERINGSAGENDA

DROOM 2040

WILDERNIS

GROEN MAAR NIET DECORATIEF

LELYSTAD KLIMAATPROOF MAKEN

LELYSTAD NEXT LEVEL

3.4.2. OPGAVE NATUUR

Doel: Het ontwikkelen van een verstedelijkingskader waarin de ambitie ‘Hoofdstad van de Nieuwe Natuur’ terug te vinden is (zie ook inspanning 1). Natuur functioneert hierbij als paraplu voor de andere opgaven, uitnodigend, kaderstellend, en/ of randvoorwaardelijk. Daarnaast werkt de opgave via het klimaatrobuust ontwikkelen van het stedelijke gebied verbonden met de natuur door in LNL.

Natuur is binnen **“Hoofdstad van de Nieuwe Natuur”** een rode draad in LNL. Het speelt o.a. mee in:
- Bekendheid Lelystad als natuurlijke bestemming vergroten (relatie identiteit / marketing);
- Werken aan identiteit Lelystad (relatie alle opgaven);
- Meer nieuwe natuur (vliegwiel strategie en meekoppelkans andere opgaven);
- Meer natuur in verbinding met de stad;
- Aanbod (recreatieve voorzieningen voorzieningen) vergroten (economie bereikbaarheid);
- Het vergroten en verbeteren van de beleving van nieuwe natuur.

Meer in detail is de opgave - conform het programmaplan - onder te verdelen in 2 lijnen:
Lijn 1: De Nieuwe Natuur als trigger voor nieuwe inwoners en meer bezoekers
Lijn 2: Het versterken van de Nieuwe Natuur naar en in de bestaande stad ´Groen dichtbij´ om een gezond stedelijk leven te bereiken





BESTAANDE INSPANNINGEN:

Oostvaardersoevers: dit is een project uit het Nationaal Park Nieuwland waar de provincie en RWS leidend zijn en de gemeente participeert.De Oostvaardersoevers hebben een grote ecologische waarde, maar biedt tevens kansen voor toerisme en recreatie in combinatie met de ontwikkeling van de Kop van de Knardijk. Realisatie van de Oostvaardersoevers, waarbij toeristisch/recreatieve aanleiding en beleving wordt gerealiseerd gecombineerd met de beleefbare verbindingen tussen de verschillende projecten vanuit het Nationaal park Nieuwland. De aanvraag voor de rijksbijdrage PAGW voor 45 miljoen is ingediend voor de tweede tranche. Toekenning van middelen is in 2022.

De Kop van de Knardijk is het 'scharnierpunt' in het Nationaal park Nieuwland waar land en water elkaar ontmoeten. Door de inrichting van deze locatie en het leggen van beleefbare verbindingen over land en water ussen de verschillende projectgebieden ontstaat een aaneengeschakeld en beleefbaar Nationaal Park. De inrichting van de Kop van de Knardijk als scharnierpunt binnen het Nationaal Park, waar de verbinding wordt gelegd met de andere projectgebieden via land en water.

Poort Lelystad: Een project als onderdeel van het Nationaal park Nieuwland waar gemeente, provincie en staatsbosbeheer samen werken aan het meer en beter beleefbaar maken van een van de poorten van de Oostvaardersplassen. Afgestemd om de doelgroep bezoeker worden diverse aanpassingen en toevoegingen gedaan in het gebied om het voor mens en natuur aantrekkelijk te maken.

Mensen maken de buurt: Een paraplu waaronder burgerinitiatieven worden verzameld, als het ware. Veel aandacht voor leefbaar, openbaar groen: het vergroten van de biodiversiteit door de grasstroken in de openbare ruimte te benutten. Denk aan bijen- en vlindermengsels. Veel mensen in Lelystad zijn hier actief mee bezig.



Inspanningen in 2021 en 2022:

A.Op het gebied van visie- en planvorming

17. Ontwikkeling groen/ blauwe uitwerking als onderdeel van het verstedelijkingskader

Met deze inspanning wordt er een groen- blauwe uitwerking gemaakt waarmee er een visie op groen en blauw ontstaat inclusief een ruimtelijke uitwerking van de ecologische hoofdstructuur. De inspanning maakt onderdeel uit van stap 0 (zie inspanning 1) en dient als vertrekpunt voor het woonatelier (zie inspanning 2). Samen met Stadswerk, Cobra en de Universiteit Groningen willen we een start maken met het ambitiekader dat vanuit natuur gevormd wordt. De volgende stappen worden gezet om te komen tot de groen/ blauwe uitwerking:

- Het samenstellen van een projectgroep in- en externe expertise
- Het starten met een werkatelier groen / blauw
- Het opstellen van een groen/ blauwe uitwerking als onderdeel van het verstedelijkingskader

B. Vanuit de projecten en pilots aanpak:

Gekoppeld aan de bestaande stad:

Er zijn voor 2021- 2022 vanuit de opgave natuur geen inspanningen die zich specifiek richten op de bestaande stad. Wel kunnen er vanuit natuurnetwerken (zie inspanning 21) meekoppelkansen ontstaan op het vlak van bewustwording en communicatie in de projecten in de bestaande stad.

Gekoppeld aan de kustontwikkeling:

18. Kustprogramma

Het betreft een Lelystadse studie naar het voortzetten en ontwikkelen van het Kustprogramma. Hiermee is laagdrempeliger natuur te beleven vanuit poort Bataviakwartier. Voor de inzet op toerisme en recreatie wordt door o.a. de functie van een strand toe te voegen een meerwaarde gecreëerd. Het doel van deze inspanning is dat er aan het einde van 2021 een plan ligt voor de doorontwikkeling van de Kust Lelystad. Het betreft een ruimtelijk raamwerk inclusief bijbehorend programma en financiële onderbouwing . Dit is de basis voor de aanvraag voor PAGW middelen in 2022 en de verdere juridische planologische uitwerking van de doorontwikkeling Kust Lelystad. De volgende inspanning wordt uitgevoerd. De gemeente Lelystad start in 2021 met een verkenning ism. natuurmonumenten. De grote ontwikkelingen worden hierbij verkend. Bij het ontwerp en de onderzoeken van de Markerwadden worden ook de eilanden en bebouwing voor de Lelystad kust meegenomen. Daarbij wordt er ook gekeken naar interessante partijen die nu al geïnteresseerd zijn in Lelystad voor de vestiging van grote natuurtrekkers.

In 2022 verwachten we een beoogd besluit van de minister van I&W over toekenning PAGW-middelen (voor 45 miljoen) in 2022 voor de oostvaardersoevers.

19. Bijdrage aan ontwikkeling Nationaal Park Nieuwland

Begin dit jaar heeft de gemeente Lelystad de intentieovereenkomst voor samenwerking binnen het Nationaal Park Nieuw Land ondertekend. De deelname van de gemeente Lelystad aan het Nationaal Park Nieuwland krijgt nu vaart en de ontwikkelingen van Poort Lelystad krijgen vorm. Tot op heden doet de gemeente Lelystad vooral mee op projectbasis (zie lopende projecten Oostvaardersoevers en Knop van Knardijk) en als gebiedsontwikkeling. Echter, het ontbreekt aan een overkoepelend budget voor de Lelystadse inbreng binnen het Nationaal Park Nieuwland. (zie verder ook paragraaf 3.3.9).



Gekoppeld aan Lelystad Zuid:
Pilot programma ‘het bos in’ (zie verder omschrijving bij opgave Wonen)

Lelystadse en/of regionale inspanningen richten we op:

20. Agenda Biodiversiteit en Klimaatadaptatie

Lelystad als Hoofdstad van de nieuwe Natuur heeft nog een inhaalslag te maken in het voldoen aan het basisniveau van het natuurwet- en regelgeving. Daarbij hoort een stevige agenda op Klimaatadaptatie en Biodiversiteit. Dit zijn topprioriteiten voor Lelystad om deze titel ‘Hoofdstad Nieuwe Natuur’ waardig te worden/zijn. De lelystadse agenda voor deze thema’s is momenteel onvoldoende uitgewerkt zowel op inhoud als financieel.

21. Natuurnetwerken

Doel is om alle partijen die betekenis hebben of kunnen geven aan Natuur voor mens, dier en stad (meer) te verbinden en Lelystad positief op de kaart zetten. Voorbeeld Stad en Natuur (Almere). Lelystad is een stad waar veel gebeurt op het vlak van Natuur beleving / verbetering en bewustwording. Er is een sterk netwerk actief van NGO’s inwoners, ondernemers en overheid die de stad Hoofdstad van de Nieuwe Natuur legitimeren. We zijn daarmee vooruitstrevender en koploper op gebied van natuur, biodiversiteit en klimaatrobuustheid. Door het opzetten van dit netwerk bundelen we de krachten en stimuleren we partijen om een bijdrage te leveren aan de hoofdstad van de nieuwe natuur. We doen dit concreet door te werken aan twee inspanningen.

- Opzetten werkatelier stichting stad en natuur Lelystad
- Een inventarisatie van de lopende trajecten en processen zoals het ‘Actieplan biodiversiteit’, ‘stand van de natuur Lelystad’ en de Groene Metropool
- Impuls kenniscentrum Stad en Natuur inclusief evt. locatiestudie voor lelystad zuid en/of kust.



HOE DRAGEN DE INSPANNINGEN BINNEN DE OPGAVE NATUUR BIJ AAN DE ICL DOELEN?

De inspanningen binnen de opgave natuur zijn gericht op versterking van toerisme en recreatie , een klimaatadaptieve en natuurinclusieve ontwikkeling van de stad en vergroting van en beheer en vergroting van bewustwording van natuur voor de inwoners van Lelystad . De bijdrage aan het bereiken van de ICL doelen zal indirect zijn. De inspanningen dragen niet bij aan een afname van de infrastructuur en wellicht indirect aan de groei van het aantal inwoners. Wel draagt deze opgave bij aan de werkgelegenheid en aantrekkelijkheid van de stad. Deze indirecte bijdrage kan in beeld worden gebracht door na te gaan wat het effect is op de werkgelegenheid, de naamsbekendheid en de waardering voor Lelystad. Een positief imago en toename van werkgelegenheid kan de keuze van mensen die op zoek zijn naar werk en een plek om te wonen positief beïnvloeden.Als onderdeel van de opgave natuur wordt het effect op de aantrekkelijkheid en werkgelegenheid in beeld gebracht om daarmee een beeld te geven hoe de inspanningen bijdragen aan het ICL doel van groei van de stad.

WERKPLAATS

ECONOMIE

NOVEMBER 2020

HANNA LENTE

MAN VAN GROTE DROMEN & AVONTUUR

LELYSTAD OM TE PIONIEREN

10.000 BANEN ERBIJ IN 2040

2 SPOREN

VANUIT 2040 TERUGREDENEREN

VANUIT DE HUIDIGE SITUATIE KEUZES MAKEN

BURGER PANEL & SOCIO-ECONOMIC BOARD SAMEN AAN LELYSTAD BOUWEN

ECOSYSTEEM VAN DE STAD VERSTERKEN VOOR MEER INITIATIEF EN ONDERNEMERSCHAP

LELYSTAD HOET ZELF AAN DE BAL KOMEN

AMBITIE

LELYSTAD IS HOOFDSTAD VAN DE NIEUWE NATUUR 2040

CONCURRENTIE AANGAAN OF INZETTEN OP EIGEN KRACHT

TOP-DOWN OF BOTTOM-UP

GEBRUIK DE USP'S VAN LELYSTAD:

- GROEN
- GOEDE LIGGING
- GOEDKOOP

LELYSTAD

HET PROGRAMMA IS VAN, VOOR EN DOOR IEDEREEN

DILEMMA'S

LELYSTAD AIRPORT

≠

LELYSTAD NEXT LEVEL

3.4.3. OPGAVE ECONOMIE

Thema's
Voor de opgave economie zijn drie thema´s van belang: Logistieke Hotspot, Sterke stad in de regio en Hoofdstad van de Nieuwe Natuur.

Logistieke hotspot gaat over het uitbouwen van de huidige economische kwaliteit van de stad; De stad heeft veel ruimte voor logistiek en handel en een arbeidsmarkt die daar naadloos op aansluit. Het versterken van deze kracht, waar verduurzaming en circulariteit een centraal thema is, is de motor voor de komende ± 6 jaar. De acquisitie van bedrijven in deze sectoren gaat ook leiden tot behoefte aan hoogwaardige, kennisintensief human capital; digitalisering, innovatie, duurzaamheid zijn dominante thema's in deze sectoren.

Sterke stad in de regio gaat uit van de bestaande stad. Deze is deels aan vernieuwing toe, waarbij aangesloten wordt op de huidige behoeften aan kantoorlocaties, winkels, voorzieningen en wonen. Naast vernieuwing is versterking een thema; Lelystad als thuiswerkstad van de toekomst zal aantrekkelijk moeten zijn. Om deze herontwikkeling en versterking te stimuleren, investeren we in het ecosysteem voor ondernemers(chap) in de stad. Dat doen we in samenwerking met Win4all, welke zich meer op de regio richt. In dit thema zijn we er ook op gericht om de relatie met zowel de MRA al de regio Zwolle uit te bouwen. We willen graag potentiële bewoners en bedrijven aan de stad binden, door de stad goed te profileren.



Hoofdstad van de Nieuwe Natuur speelt in op de lange termijn macro economische ontwikkeling van de stad. De verstedelijking van de MRA, de versterking van groene economie, digitalisering en vergrijzing gaan forse impact hebben op Nederland en de stad. In dit thema komt al die inzet bijeen. We verdiepen ons begrip van deze macro-economische ontwikkelingen, oriënteren ons op enkele specifieke kansen die zich hierin voor Lelystad in voordoen en investeren daar vervolgens gericht in. We noemen dit de new nature economy dit is o.a. circulaire economie, vrijetijd en recreatie en natuur inclusieve landbouw. Vanzelfsprekend oriënteren we ons hierin op de regio; Lelystad wordt aanjager van deze thema's en plek waar ze bij elkaar komen. Een deel van die kansen is nu al in zicht; daar gaan we snel mee aan de slag.

Doelen

Vanuit deze drie thema´s zijn inspanningen benoemd die bijdragen aan de doelen: meer banen binnen een acceptabele reistijd en meer nieuwe bedrijvigheid (10.000 banen in en rond de gemeente Lelystad in 2040) door het aantrekken van nieuwe bedrijven en het versterken van bestaande bedrijven. De drie thema´s zorgen voor een clustering van de inspanningen op vijf onderdelen: 1) New nature Experience, 2) Kenniscentrum Economie, 3) Living Lab Circulaire Bouw, 4) Haven en Logistiek en 5) Sterke stad. Hiervan maken de onderdelen New nature Experience en Kenniscentrum Economie onderdeel uit van de plan- visievorming spoor en de andere onderdelen van de projecten en pilots spoor.



BESTAANDE INSPANNINGEN:

In Lelystad zijn al tal van ondernemingen actief en initiatieven in gang gezet die een bijdrage leveren aan de economie van 2040.Enkele voorbeelden langs de lijn van de drie thema´s zijn:

Logistieke hotspot: Logistiek cluster Flevoland, Inditex, LAB en LAB fase 2
Sterke stad in de regio: Werkbedrijf Lelystad, Lelystadse uitdaging, MKB Doorgaan, Lelystads Akkoord
Hoofdstad van de Nieuwe Natuur: Boerderij van de toekomst, Lelystadse Boer, Retourmatras, Orgawold en van Peperzeel



A. Op het gebied van planvorming en visievorming:

De economie van de toekomst is nu nog in mist gehuld. In economische termen is 2040 is een stip óver de horizon; de komende twintig jaar zal er zoveel veranderen, dat het nu nog niet mogelijk is om het pad naar de nieuwe economie van 2040 volledig uit te stippelen. Ter referentie: twintig jaar geleden bestonden de grootste bedrijven uit deze tijd nog niet of nog maar net: Facebook, Amazon, Google en Tesla. Het is daarom belangrijk om samen met ondernemers, het onderwijs en anderen geïnteresseerden de economie van 2040 te verkennen. We willen hiervoor een plek in de stad creëren waar de economie van 2040 ontdekt en beleefd kan worden. We verkennen in 2021- 2022 daarvoor de mogelijkheden voor de realisatie van de volgende twee initiatieven:

22. New Nature Experience centrum: Dit is een fysieke plek (mogelijk in de buurt van de Boerderij van de Toekomst, mogelijk in Warande, allebei, of nog breder gedistribueerd door de stad), waar diverse activiteiten bij elkaar komen die te maken hebben met New Nature Economy. Er wordt op deze plek(ken) al doende geleerd. Voorbeelden van activiteiten die hierbij elkaar kunnen komen zijn: strokenlandbouw, voedselbos, stadsboerderij, circulaire bouw, hutten (van hout) en een levende-museum-natuur. Het onderwijs kan hier gebruik van maken passend bij het 5e dag concept en het centrum voor leven lang leren (zie opgave onderwijs). Daarbij ligt er met de optie om aan te sluiten bij fieldlab duurzaamheid/ energietransitie UT een kans voor het versterken van het HBO/ WO.

23. Kenniscentrum Economie 2040 (E2040): Dit kenniscentrum is gericht op het doen van onderzoek naar de economie van 2040. Dit is deels een ‘competence centre’ waar partijen met elkaar samenwerken en onderzoek doen. Deels kan dit een fysieke plek zijn, mogelijk als onderdeel van New

Nature Experience om samen te komen, start ups onder te brengen en te versnellen. Wat zijn de macro-ontwikkelingen (data-digitalisering, New nature economie, opkomst metropolen / Amsterdam, vergrijzing, arbeidsmigratie etc.) Wat zijn de sectoren, bedrijven en banen van de toekomst? Antwoorden op deze vragen leidt tot een vertaling wat Lelystad, Flevoland en Nederland moet doen om de transitie te maken naar de nieuwe economie. Mogelijkerwijs is dit kenniscentrum gelegen op dezelfde locatie als de New Nature Experience.

Het New nature Experience centrum en het kenniscentrum Economie 2040 gaan in 2023 open. In 2021 en 2022 verdiepen we de visie, bouwen we het samenwerkingsverband, realiseren we het plan, verkennen we de haalbaarheid en werven we de verder benodigde middelen.

<u>B. Projecten en pilots:</u>
Naast de inspanningen op planontwikkeling niveau zijn er concrete (deels nieuwe) projecten gericht op het versterken van de huidige economie van Lelystad. De projecten vallen onder de categorieën: Living Lab Circulaire Bouw (gekoppeld aan Lelystad Zuid), Haven en Logistiek (gekoppeld aan Kustontwikkeling) en Sterke stad (gekoppeld aan bestaande stad).

<u>Gekoppeld aan bestaande stad:</u>
24. Toekomstvaste kantoorlocaties bij het station:
    De herontwikkeling van kantoorvastgoed bij het stationsgebied. Dit project is erop gericht om het bestaande gebruik te concentreren rond het station, in (refurbished) gebouwen die toekomstvast zijn. De overige kantoren worden omgebouwd tot woning. In 2021 en 2022 realiseren we een gedragen visie, brengen we partners bij elkaar, komen we tot een gedegen plan en krijgen het gefinancierd. In 2023 begint de daadwerkelijk herinrichting. Resultaat is dat in 2030 de gewenste ambitie is gerealiseerd.
25. Versterken interne economie centrumgebied. Onder invloed van trends en ontwikkelingen maken stadscentra een transitie door en zal er aangesloten moeten worden bij de wensen en eisen van de huidige tijd. Wat niet verandert, is de behoefte aan een gezellig en goed functionerend centrum, echter in een andere hoedanigheid: van ‘place to buy’ naar ‘place to be’. We streven naar een aantrekkelijk centrum van onze stad met een goede mix van wonen, werken, winkel-, horeca, cultureel en recreatief aanbod, waar mensen graag naar toe gaan, verblijven en beleven. Eén waar de functie detailhandel onderdeel van is, maar niet meer de leidende functie heeft van weleer. Een centrum centraal gelegen in de stad, waar functies elkaar versterken en dat een bijdrage levert aan de ontwikkeling van de stad als geheel. In dit project komen we tot een breed gedragen visie rond hoe het centrum perspectief heeft. Daarbij wordt stadsbreed gekeken wat daarvoor nodig is. In 2021 realiseren we een gedragen visie, brengen we partners bij elkaar en komen we tot een gedegen plan. In 2022/2023 begint de uitvoering. We versterken het ecosysteem voor ondernemers.



Gekoppeld aan Lelystad Zuid:

PROJECT 'IN THE SPOTLIGHT': 26. LIVING LAB CIRCULAIRE BOUW

In het living lab circulaire bouw worden diverse circulaire bouwtechnieken (waaronder hout, gebruik van vlas als isolatie, inzet van materialen-kadaster etc.) samen toegepast, om zo uitvoering te geven aan bouw-ambitie van de stad. En om ervoor te zorgen dat de ontwikkelingen in dit vakgebied versnellen, Om zo te zorgen dat Lelystad als stad van circulair-bouwen zichtbaar wordt Er vindt hier innovatie en valorisatie plaats en wordt er er een bijdrage geleverd aan het onderwijscurriculum. Hiermee wordt aan de concrete doelstelling om 15.000 plus huizen te bowuwen handen en voeten gegeven. We doen dit in samenwerking met alle architecten, bouwbedrijven, installatiebedrijven en ketenpartners die reeds in de stad / regio aanwezig zijn (Heembouw, Van Wijnen etc.)

WAT GAAN WE DOEN?

In 2021 en 2022 organiseren we meerdere bijeenkomsten waarin we er op gericht zijn om alle partners aan tafel te krijgen. Samen met het bedrijfsleven willen we vorm geven aan de bouw ambitie van de stad. We verkennen, verdiepen en bespreken hoe we de handschoen oppakken.
Dit wordt zichtbaar in een ambitieuze: hoe gaat het living lab circulaire bouw de woningbouwopgave van de stad realiseren.



<u>Gekoppeld aan kustontwikkeling:</u>
Rond de ontwikkeling van de FlevoKustHaven en de versterking van het logistieke cluster voeren we diverse inspanningen uit:.

27. We stimuleren de vorming van het **havenbedrijf,** welke op basis van een eigen visie en bedrijfsplan de acquisitie van bedrijven voor in de haven op zich neemt. We stimuleren de verdere gronduitgifte en het bouwrijp maken van de haven. In 2021 brengen we alle partners en alle plannen bij elkaar, borgen we voor de versnelling van het bouwrijp maken van de grond. We ondersteunen de vorming van visie, plan en bedrijf. In 2022 zijn we aan de slag met acquisitie.

28. Hubvorming FlevoKustHaven: We realiseren een visie met betrekking tot de vorming van het Cluster Circulaire Economie. Lelystad en Flevoland zetten in op de circulaire economie. Door de haven, de betaalbare grond, het vliegveld heeft Lelystad goede papieren om hier een speler van belang te worden. In 2021 jagen we actief multi-helix samenwerking en initiatieven aan. We verkennen landelijk en internationaal de belangstelling om in Lelystad aan de slag te gaan. Dit leidt ertoe dat in 2023 bedrijven zich binnen de gemeentegrenzen vestigen. Zij brengen werkgelegenheid met zich mee. Waar nodig ondersteunen wij bij de realisatie van financiering van businesscases. Voorbeeld hiervan is de zonnepanelen-recycling vanuit het Werkbedrijf.

29. We organiseren de **Challenge** ‘van natte kavels naar het achterland’. De vraag is hoe een geïntegreerd transportsysteem eruit kan zien waarmee schepen en gebieden die buiten de haven liggen ontsloten worden voor het achterland, zonder ingewikkelde tussenliggende overslagstations. We organiseren een prijsvraag die we bij studenten, kennisinstellingen en het bedrijfsleven uitzetten. In 2021 organiseren we de challenge, in 2022 ondersteunen we de winnaar om hun voorstel conceptueel verder uit te werken. In 2023 en daarna verkennen we wat er nodig is tot een pilot te komen.

Lelystadse en/of regionale inspanningen richten we op:

30. **Inrichting socio-economic board:** de stad wordt gemaakt door de stad. In samenwerking met, en lerende van, Win4all zetten we een ‘board’ op van ondernemers, bewoners, organisaties en instellingen om samen handen en voeten te geven aan de groei van de stad. We betrekken hen nauwgezet bij het bedenken, opzetten en uitvoeren van initiatieven. We geven hen invloed in de bestudering van dit programma. In 2021 stellen we de board samen en bepalen we in samenspraak onze aanpak.

31. **Versterken lokaal inkopen door de overheid:** De gemeente en de provincie behoren bij de grootste inkopers in de stad. Daarmee kan de overheid veel invloed uitoefenen op kansen voor het eigen bedrijfsleven. De aanbestedingsregels geven duidelijke kaders. Binnen die kaders zijn er veel mogelijkheden om het lokale bedrijfsleven te versterken. We zijn er op gericht om de stad maximaal te betrekken bij de ontwikkeling en het onderhoud van de stad. In 2021 maken we een analyse van de huidige inkoopstromen van de overheid en het realiseren een aanpak om zoveel mogelijk lokaal in te kopen. In 2021 proberen we zo veel mogelijk laaghangend fruit te organiseren. In 2022 richten we een platform in, waarmee inkopers inzichtelijk krijgen welke lokale bedrijven potentieel leverancier kunnen zijn, en tegen welke eisen zij kunnen leveren. We begeleiden inkopers om aanbestedingen zo in te richten dat het lokale bedrijfsleven kansrijk kan meedingen.



HOE DRAGEN DE INSPANNINGEN BINNEN DE OPGAVE ECONOMIE BIJ AAN DE ICL DOELEN?

De inspanningen binnen de opgave economie zijn gericht op versterking van de economie en werkgelegenheid. Dat zal enerzijds leiden tot groei van het aantal inwoners maar ook tot een toename van infrastructuur om Lelystad beter bereikbaar te maken en de bedrijven binnen Lelystad. Vanuit de ICL doelen gezien is het daarbij de opgave om creatief te zoeken naar mogelijkheden om optimaal gebruik te maken van het netwerk van provinciale- en rijkswegen. Daarnaast zijn slimme oplossingen nodig om bedrijfsterreinen aantrekkelijk in te richten met een minimum aan openbare ruimte. Het is tevens de vraag in welke mate extra inkomsten worden gegenereerd voor de gemeente waar in verhouding lagere kosten tegenover staan.

Als onderdeel van de opgave economie wordt in beeld gebracht hoe en in welke omvang de inspanningen leiden tot verhoging van inkomsten en hoe deze zich verhouden met de toename van de lasten en zo aan de ICL doelen bijdragen.



WERKPLAATS ONDERWIJS

NOVEMBER 2020

HANNA LENITE

ONDERSCHEIDEND ONDERWIJS

BETEKENISVOLLE LEEF-, LEER- EN WERKOMGEVING

5E DAG CONCEPT

- KENNISDELING
- LERARENTEKORT AANPAKKEN

BLOEMENFABRIEK

'DE HELE STAD IS JE LEEROMGEVING'

DILEMMA 1

AMBITIE MAG GEEN BELEMMERING WORDEN

AMBITIE

LELYSTAD IS HOOFDSTAD VAN DE NIEUWE NATUUR 2040

DILEMMA 2

HUIDIGE SITUATIE SLUIT NOG NIET AAN OP WAAR WE HEEN WILLEN

LEVEN LANG ONTWIKKELEN

CO-CREATIE TUSSEN ONDERWIJS EN ACTOREN IN DE STAD

HYBRIDE TECHNISCHE PROFESSIONAL

- UITWISSELING
- SAMENWERKING

'MET MOED UIT DE GEBAANDE PADEN'

REGIE NEMEN

MIJN LEVEN

'LEER REGISSEUR TE ZIJN VAN JE EIGEN LEVEN'

LELYSTAD NEXT LEVEL

3.4.4. OPGAVE ONDERWIJS

De inspanningen in de opgave onderwijs dragen bij aan het behalen van de doelen meer onderscheidend onderwijs, versterken van MBO en vergroten HBO en WO. Onderstaande inspanningen zijn direct gericht op vernieuwing in het en betekenisvoller maken van het Lelystadse onderwijs. Daarnaast wordt door een goede aanhaking bij de ontwikkelingen in de economie en vraag het MBO versterkt en het HBO en WO meer betrokken bij de stad. Door deze inspanningen wordt ook een bijdrage geleverd aan het doel meer nieuwe bedrijvigheid doordat studenten, werkenden en werkzoekenden de juiste (om,-bij, na-) scholing krijgen om deel te nemen aan de regionale arbeidsmarkt.

BESTAANDE INSPANNINGEN:

In Lelystad zijn al tal van projecten en initiatieven in gang gezet die een bijdrage leveren aan de opgave onderwijs. Te denken valt aan de volgende projecten en initiatieven:

Porteum/onderwijscampus:
Drie scholen in de stad gaan samen. Een campus bestaand uit zeven kleinere gebouwen: drie voor het vmbo, drie voor het havo/vwo en een cultuurgebouw. Hier zal 80/20 onderwijs gegeven worden. Onderdeel van deze nieuwe campus is het grootste technasium van Nederland.

Nieuwbouw scholen:
Veel scholen en schoolgebouwen in Lelystad vieren de komende jaren hun veertigjarig jubileum. Dat betekent dat veel gebouwen aan vernieuwing toe zijn. Gemeente en schoolbesturen hebben gezamenlijk afgestemd welke scholen in de komende jaren vernieuwd worden. Bij de bouw is aandacht voor duurzaamheid.



A. Op het gebied van planvorming en visievorming:

Het plan- visievormingsspoor is er voor de opgave onderwijs op gericht om tijdig in te kunnen spelen op de trends en ontwikkelingen vanuit het onderwijs en de arbeidsmarktsectoren. Hiervoor voeren we in 2021 en 2022 de volgende inspanning uit:

32. Het versterken van strategische regionale afstemming over onderwijs en de arbeidsmarkt: Dit is een structureel strategisch overleg tussen onderwijs, overheid en betrokken partijen bij de arbeidsmarkt in Lelystad en met de regio (bedrijfsleven, RWF, BKL), voortbouwend op bestaande netwerken. Hiermee fungeert het overleg als strategische koepel tussen de bestaande sectorale overleggen. De aandacht is o.a. gericht op trends en ontwikkelingen in het onderwijs en op het gebied van de arbeidsmarktsectoren Het resulteert daarmee in kansen om het onderwijs te verbeteren en een betere aansluiting te vinden bij de arbeidssectoren.

B. Op het gebied van projecten en pilots:

Naast de inspanningen op visie en planontwikkelingsniveau zijn er concrete nieuwe projecten die een bijdrage leveren aan de opgave onderwijs. De inspanningen worden voor zover mogelijk gekoppeld aan de gebieden. Voor de opgave onderwijs betreffen het echter voornamelijk Lelystadse en/ of regionale inspanningen. Daarbij zijn er een aantal projecten die niet onder deze opgave worden genoemd omdat ze uitgevoerd worden vanuit een andere opgave van dit programma. Dit zijn onder andere, de marketing van het onderwijs, onderwijstijdverlenging als onderdeel van stedelijke vernieuwing, campusvorming logistiek en duurzaamheid als onderdeel van economie en de huisvesting onderwijspersoneel in wonen.

Gekoppeld aan de Bestaande stad:

33. Onderwijsvernieuwing bij vernieuwing huisvesting: Het herijken/veranderen van onderwijsconcepten in een bestaande school is een zorgvuldig proces, waarbij expertise van elders welkom is om het team te inspireren en te begeleiden. De voorbereiding op nieuwbouw van een school is een moment waarop herijkt wordt. Het gebruiken van de fysieke vernieuwing van een schoolgebouw om ook het inhoudelijke onderwijs anders in te richten of het concept te versterken kan met externe expertise versterkt worden. In 2021 en 2022 wordt voor 3 scholen de voorbereiding voor nieuwbouw ingezet, waarbij externe expertise beschikbaar wordt gesteld voor de herinrichting van het onderwijs.

Gekoppeld aan Lelystad Zuid:

34. Fieldlab bij het vliegveld – leeromgeving :
    - Ontwikkelen van een hybride leeromgeving in de terminal voor dienstverlenende beroepen samen met Viggo en andere partners binnen en buiten Flevoland gericht op ICT, Facilitair en logistieke processen. De inzet nu is beperkt omdat project zich nog in een aanloopfase bevindt. In 2021: regionale afstemming, heldere afspraken over de inrichting (gezien lopende besprekingen)



35. Fieldlab bij het vliegveld - technolab:
    - Ontwikkelen van een technolab met vliegtuig-technische bedrijven in de directe omgeving van het vliegveld gericht op alternatieve bronnen van energie voor vervoer met aandachtspunt ‘groen’ vliegen (elektrisch/waterstof). Deze ontwikkeling is al gestart en de extra inzet in de komende periode is vooral nodig voor de afstemming met de Lelystadse bedrijven. In 2021: regionale afstemming, in samenwerking met BKL is de afstemming met bedrijven is ingericht/opgestart

<u>Gekoppeld aan de Kustontwikkeling:</u>
Er zijn voor 2021- 2022 geen inspanningen die gekoppeld worden aan de kustontwikkeling

<u>Lelystadse en/of regionale inspanningen richten we op:</u>
36. Onderwijsvernieuwing: we willen bestaande schoolbesturen met steun van experts op gebied van leerprocessen de mogelijkheid geven om de meest kansrijke vernieuwingen voor het Lelystadse onderwijs naar de stad te brengen en tot uitvoer te brengen.
37. De stad als klaslokaal / 5e dag concept: Het 5e dag concept (80-20 onderwijs) gaat over het meer betekenisvol maken van het onderwijs. Door gebruik te maken van de buurt, de wijk, de stad, de regio en de natuur als leeromgeving.In 2021 wordt onderwijs en projecten in de stad met elkaar in verbinding gebracht. Waarbij zowel de ontwikkelfase als de uiteindelijke situatie mede vorm gegeven kunnen worden als onderdeel van het curriculum. Focus ligt hierbij op het po.

In 2021 maken alle po scholen kennis met deze werkwijze aan de hand van verschillende voorbeeldprojecten.

38. Propositie versterken primair onderwijs in basis en vernieuwing: Met schoolbesturen verder uitwerken van een propositie voor versterken van het funderend onderwijs.

39. Nader verkennen van de mogelijkheden van een samenwerking voor duurzame energie, logistiek en bouw, circulaire economie. Deze start als digitaal netwerk van specialisten en bedrijven die op specifieke thema’s expertise uitwisselen en duurzaam samenwerken. Met bijbehorende kennisontwikkeling,

verspreiding en bijdrage aan de maatschappij op het gebied van smart technologie en dienstverlening. Zo wordt het een omgeving om te komen tot een ‘next level’ op het terrein van leven lang ontwikkelen in een skills-based arbeidsmarkt. De flexibele agenda van aanbod- en vraagfactoren leidt tot een verdieping van hybride leeromgevingen tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid. Inzet wordt vormgegeven samen met een practoraat, WUR, de regio, Windesheim en bedrijfsleven. De logistieke hotspot leidt naast werk op MBO -niveau ook tot werk op HBO en Universitair niveau. Bedrijven zullen steeds verder robotiseren, big data toepassen en zeer geavanceerde logistieke techniek gaan gebruiken. Lelystad wil hierbij betrokken zijn en studenten met dit profiel aan zich binden. Het ligt voor de hand te onderzoeken of kan worden aangesloten bij een dependance van Windesheim in de stad voor deze thema’s, alsook bij PRICE in Almere. Dit is zeer breed, dus verschillende projecten vallen onder deze overkoepelende naam.

40. Centrum voor leven lang ontwikkelen logistiek: Ontwikkelen van een centrum voor leven lang ontwikkelen (in eerste plaats een samenwerking, een locatie kan volgen) op het gebied van logistiek in samenwerking met het MBO College Lelystad, het HBO en het werkbedrijf. Het betreft o.a. het opzetten van een practoraat logistiek.

41. Centrum voor leven lang ontwikkelen bouwacademie: Ontwikkelen van een bouwacademie voor het modern bouwen middels de bouwmonteur. Dit wordt ontwikkeld door het mbo college. Bouwbedrijven worden gekoppeld aan de bouwacademie.

42. Verstevigen beroepspraktijkvorming:Het ontwikkelen van een model voor VO en MBO stagebegeleiders om stagebezoeken te verrijken. Door een goede wisselwerking tussen onderwijsprofessionals en materiedeskundige medewerkers van bedrijven en instellingen, kunnen inzichten worden gedeeld en ontwikkelingen worden gevalideerd. Dit kan verwerkt worden in het hybride onderwijs.

43. Ondersteunen/scholen pioniers: Het MBO college ondersteunt startende ondernemers/ zzp door middel van instrumenten en modules. Daarmee wordt de basis gelegd voor nieuwe bedrijfsontwikkelingen.Dit gebeurt in samenwerking met BKL. De samenwerking met Horizon en KvK moet nog worden opgezet. Op vijf scholen wordt dit een onderdeel van het curriculum.

44. Verbinding uitvoering programma lelystad next level met kennisinstellingen. In het uitvoeringsprogramma zijn meerdere onderzoeks- en uitvoeringsopdrachten/inspanningen genoemd. Bij het oppakken van deze onderzoeken kijken we goed naar hoe we de kennisinstellingen hieraan kunnen verbinden. Bijvoorbeeld door (MBO/HBO/ WO) studenten mee te laten denken en werken, dan wel individueel, dan wel als groep of met een deel van de stad als living lab.





HOE DRAGEN DE INSPANNINGEN BINNEN DE OPGAVE ONDERWIJS BIJ AAN DE ICL DOELEN?

De inspanningen binnen de opgave onderwijs zijn gericht op versterking van de relatie tussen het onderwijs en het bedrijfsleven in Lelystad. Ook wordt gestreefd naar een voortrekkersrol in het primair en voortgezet onderwijs en wil het onderwijs aantrekkelijker worden voor zowel leerlingen als professionals in het onderwijs. Deze inspanningen kunnen bijdragen aan de ICL doelen. Bijvoorbeeld als door deze inspanningen jongeren behouden blijven voor de stad omdat zij na hun opleiding aan de slag gaan bij bedrijven in Lelystad. Het onderwijs sluit immers steeds beter aan op de vraag van het bedrijfsleven in Lelystad en leerlingen hebben al kennis gemaakt met deze bedrijven door een stageplek. Daarnaast slaagt het onderwijs erin om aantrekkelijker te worden voor het onderwijzend personeel en weet zij hen te binden aan Lelystad en hen te verleiden om ook in Lelystad te gaan wonen.

3.4.5. OPGAVE BEREIKBAARHEID

Lelystad heeft goede verbindingen over de weg, het spoor en het water. De kwaliteit willen we in onze groeiambitie behouden en versterken. In de afgelopen periode zijn er voor Lelystad daarom al een groot aantal bereikbaarheidsvraagstukken geagendeerd of in uitvoering genomen.

BESTAANDE INSPANNINGEN

- **Netwerkstudie Lelystad;**
- **Laan van Nieuwland;**
- **Verlengde Westerdreef;**
- **Fietsverbinding Almere - Lelystad;**
- **In relatie tot ontwikkeling Lelystad: aanpak N50, A27 (Eemnes), rotonde Knardijk-Ganzeweg**
- **Onttrekken van delen van de huidige binnenstedelijke netwerk zoals opgenomen in de mobilieitsvisie tbv. het terugdringen van de ICL bijdrage.**



Belangrijke gerealiseerde opgaven zijn bijvoorbeeld de Flevokust en de nieuwe afslag 9 op de A6 als versterking van ontsluiting van de Luchthaven en onderliggend wegennet. Ook voor de nabije toekomst zijn een aantal programma's en projecten opgenomen in het MIRT van het Rijk, Programma Mobiliteit en Ruimte van Provincie Flevoland en Mobiliteitsvisie/programma van de gemeente. Enkele voorbeelden hiervan zijn de verbreding A6, onderdelen van snelfietspad F6 richting Almere, de verlengde Westerdreef /Laan van Nieuwland e.a.

Er zijn de bereikbaarheidsvraagstukken die in verschillende nota's als ambitie zijn opgenomen; zoals de relatie Alkmaar naar Zwolle (MIRT tekst: Voor het verbeteren van de ruimtelijk-economische structuur vindt de regio de ontwikkelingszone Alkmaar-Hoorn-Enkhuizen-Lelystad-Zwolle belangrijk. Ten noorden van Lelystad is de multimodale binnenhaven Flevokust ontwikkeld, met een overslagkade en een industrieterrein), de spoorverbinding met het Noorden van Nederland een Spoorse ontsluiting van de Flevokust als voorbeelden.

Deze ambities kunnen goed bijdragen aan de ontwikkeling Lelystad als nieuwe multimodale knoop met ruimte voor wonen, werken en recreëren. De voorliggende ambities vragen om samenwerken en programmeren. De financieringsvraag van de verschillende ambities is hoog en de doorlooptijd van bereikbaarheidsvraagstukken is lang; in de regel meer dan 10 jaar voor nieuwe initiatieven. Het vraagt om een gezamenlijk agenda en programmering wat is gekoppeld aan de ontwikkeling van Lelystad in de regio Met de opgaven voor het bouwen van 100.000 woningen met (economische) voorzieningen in Flevoland en waar de raad de ambitie heeft uitgesproken om 40.000 woningen te bouwen in Lelystad vraagt om een (uitvoerings-)strategie, programmering en met Rijks en regiopartners om agendering**.**
Om het vraagstuk op bereikbaarheid worden in 2021 bereikbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. Dit zal in samenhang met de uitkomsten van de andere opgaven opgesteld moeten worden.

Voor de binnenstedelijke ontsluiting zijn een aantal opgaven te herkennen: **deze hebben deels ook een relatie met de ICL-opgave om de onderhouds- en beheerskosten te verlagen:**

- Duurzame ontsluiting van nieuw te ontwikkelen gebieden; vraagstukken voor de interne bereikbaarheid agenderen in 'gebiedsontwikkeling'. Er zit bij grootschalige ontwikkelingen een samenhang met bovenwijkse ontsluiting op het gebied van spoor en weginfrastructuur.



Binnen de grexen van de grootschalige ontwikkelingen wordt hiervoor medefinanciering gezocht.

Voor duurzame ontwikkeling van bereikbaarheidsdoelstellingen zijn zowel een aantal programma's beschikbaar, als mogelijke medefinanciering.

- Kosten voor de huidige infrastructuur verlagen. In de mobiliteitsvisie is hier een eerste richting aangegeven en zal in de opgave financiële onafhankelijkheid verder uitgewerkt moeten worden.

De oplossing zal (ook in relatie tot ICL) gevonden kunnen worden door;
- Meer 'betalende gebruikers'. Door toevoeging van woningen en functies in de bestaande kan het financiële draagvlak voor de wegen versterkt worden.
- Extensiveren van het groenonderhoud in relatie met de natuurontwikkeling; Hoofdstad van de nieuwe natuur. Dit draagt ook bij aan de ICL opgave.
- Onttrekken van delen van de huidige netwerk. In de mobiliteitsvisie is hier een eerste aanzet aangegeven. Ook dit draagt bij aan de ICL opgave.
- Nieuw te ontwikkelen gebieden als Wingeest. Maar ook een voorkeursvolgorde van nieuw te ontwikkelen (woon-)functies kunnen bijdragen aan het draagvlak van het bestaande.

Aan de opgave financiële onafhankelijkheid wordt gevraagd om: een voorkeursvolgorde voor planontwikkeling ontwikkelen om de financiële druk van wegen en openbare ruimte substantieel te verlagen. (€ km2 openbare ruimte/aantal woningen = € kleiner). Niches versterken van kwaliteiten: pilot onderzoeken deelconcepten voor mobiliteit.

Om de ambitie Lelystad te ontwikkelen als knooppunt voor bereikbaarheid in 2040 waar te maken moet een kader worden opgesteld waarbinnen de concrete ontwikkelingen tot realisatie kunnen komen. Dit kader moet duidelijkheid geven over de woon en werklocaties, fasering, vervoersbehoefte en algemene concepten. Dit kader zorgt ervoor dat er duidelijke ontwikkelingskeuzes in het heden gemaakt worden, waarbij een afweging en sturing mogelijk is op de bijdrage van het project aan de (eind)ambitie 2040.

A. Op het gebied van Plan en visievorming en strategie:
Uit dynamische modelanalyse in het kader van de MIRT verkenning verbreding A6 Almere – Lelystad is naar voren gekomen dat de aansluiting Lelystad (10) met enkele optimalisatiemaatregelen de komende jaren nog goed kan blijven functioneren. Voor het creëren van een robuuste verkeerssituatie op langere termijn (horizon 2030 en verder 2040) is echter meer nodig. Dit onderzoek loopt door tot 2023. Conform het besluit uit het directeurenoverleg A6 / Lelystad, zal gestart worden met een vervolg-/netwerkstudie waarbij naar de ontsluiting/ bereikbaarheid van Lelystad in breder perspectief wordt bekeken.



Bereikbaarheid is een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkelingen van LNL. In de overkoepelende verkenning (zie inspanning 1) zal dat ook ruim aandacht krijgen. Het zijn vooral de provincie en het rijk die hier in het kader van LNL verder acties op ondernemen.

Projecten en pilots:
Vanuit de korte termijn wordt voorgesteld om 2 specifieke verkenningen te doen gekoppeld aan LNL

Gekoppeld aan bestaande stad:

45. Onderzoek naar vervoersarmoede: Uit onderzoeken in grote steden blijkt dat door auto-afhankelijkheid verminderen, ov toegankelijker maken, fietsgebruik stimuleren en sociale en verkeersveiligheid vergroten Dit onderzoek biedt inzicht in mogelijk mobiliteitsproblematiek in relatie tot sociale-economisch ontwikkeling van wijken en personen. De uitkomst kan een opdrachtvormen voor het oplossen van deze problematiek.

Lelystadse en/of regionale inspanningen richten we op:

46. Verkenning Lelystad als thuiswerkstad van de toekomst Lelystad (mede nav actualiteit van corona). Dit sluit goed aan bij de doelen en ambitie van LNL. Met de aanvullende verkenning Lelystad, ook de Hoofdstad van het thuiswerken, wordt onderzocht in hoeverre dit kansen biedt voor Lelystad en wat er voor nodig is om dit te versterken. Denk hierbij o.a. beperken van fysieke mobiliteit en aan het versterken van de sociale binding met de stad doordat de pendel zal afnemen.



HOE DRAGEN DE INSPANNINGEN BINNEN DE OPGAVE BEREIKBAARHEID BIJ AAN DE ICL DOELEN?

De inspanningen binnen de opgave bereikbaarheid zijn gericht op versterking van bereikbaarheid van Lelystad en nagaan waar binnenstedelijk infrastructuur extra nodig is maar zeker ook waar infrastructuur kan worden afgewaardeerd. Vanwege de groei van de stad zal op bepaalde plekken meer infrastructuur nodig zijn. Vanuit de ICL doelen gezien is het daarbij de opgave om met stedenbouwkundige ontwerpen creatief te zoeken naar mogelijkheden van een lage dichtheid aan infrastructuur per woning cq. inwoner. In de bestaande stad komen plekken voor waar de capaciteit aan infrastructuur groter is dan ook in de toekomst nodig zal zijn. Daarbij ligt de opgave om het areaal te verminderen in combinatie met woningbouw zodat het areaal per woning kan worden verlaagd. Uiteindelijk zullen de inspanning binnen de opgave bereikbaarheid moeten leiden tot een lager areaal aan verhardingen per inwoner.

Als onderdeel van de opgave bereikbaarheid wordt in beeld gebracht hoe en in welke omvang de inspanningen bijdragen aan het ICL doel om het areaal per woning cq. inwoner te verminderen.

3.4.6. OPGAVE VOORZIENINGEN

Om de ambities te kunnen waarmaken is het van groot belang dat Lelystad over aantrekkelijke voorzieningen beschikt. Dit vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de overige opgaven. Deze opgave hangt dan ook nauw samen met overige opgaven, zoals op het gebied van wonen en economie (vergelijkbaar met onderwijs en stedelijke vernieuwing). De groeiambitie stelt eisen aan het voorzieningenniveau, maar biedt ook kansen voor een aantrekkelijk voorzieningenniveau. Veel voorzieningen zijn immers afhankelijk van voldoende vraag om de instandhoudingskosten terug te verdienen. Veel van de inspanningen doen we samen met betrokken partijen en vanuit de organisaties die daarvoor ook regulier aan de lat staan. Vanuit LNL zorgen we voor versnelling en versterking van deze inspanningen.

In de afgelopen periode hebben we onderzoek gedaan naar de voorzieningen in Lelystad en hebben we daarbij het vergelijk gemaakt van andere steden met 80.000 inwoners en met 100.000 inwoners. Hieruit komen de mogelijkheden van de natuur en (buiten) sport als de belangrijk troeven van de stad. Hier willen we de aankomende periode meer mee naar buiten gaan treden en ze op onderdelen versterken. Daarnaast werden centrum, cultuur, zorg en onderwijs als de zaken genoemd om te versterken, zeker met het oog op de groeidoelstelling van de stad. We werken daarom met 5 sporen:

1. Natuur
2. Sport
3. Centrum
4. Cultuur
5. Zorg

De inspanningen dragen bij aan de doelstelling: Vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad. Daarnaast gaat deze opgave natuurlijk ook om onderwijsvoorzieningen, maar die nemen we mee in de opgave onderwijs. Een aantal van de acties gaat over de marketing van bepaalde voorzieningen en zal in de opgave marketing verder worden uitgewerkt.



BESTAANDE INSPANNINGEN:

Vanuit het Masterplan Batavialand wordt de aankomende 5 jaar op 3 zaken ingezet:
- Nationaal Scheepsarcheologisch Depot[1]
- Batavia aan Land
- Verplaatsing Bataviawerf

Coloriet is één van de partners op het terrein van zorg, naast onder andere Woonzorg Flevoland. Vanuit de meerjarenvisie van Coloriet wordt ingezet op de volgende zaken:
- Dementie (state of the art)
- Wetenschap rondom zorg naar Lelystad (lectoraten Coloriet college)
- Zorg in de wijk

[1] *Op 10 maart 2021 is bekend gemaakt dat Erfgoedcentrum Batavialand een Nationaal Scheepsarcheologisch Depot wordt. Het Rijk trekt eenmalig ruim 5 miljoen euro uit en nog eens 0,4 miljoen per jaar. De provincie Flevoland draagt eenmalig 2 miljoen bij en 0,3 miljoen jaarlijks.*

A. Op het gebied van plan- en visievorming

Voor het plan- en visievormingspoor zijn onder de opgave voorzieningen voor dit uitvoeringsprogramma geen inspanningen benoemd. De voorzieningen die nodig zijn bij het Lelystad van 2040 ´Hoofdstad van de Nieuwe Natuur´maken onderdeel uit van het plan- en visievormingspoor van de opgave wonen, natuur, economie, onderwijs en bereikbaarheid.

B. Op heb gebied van projecten en pilots

<u>Gekoppeld aan Bestaande stad</u>

<u>Vanuit spoor 3 centrum wordt er gewerkt aan:</u>

47. Opstellen van een integraal plan om stedelijke functies die nu elders gevestigd zijn in het centrum te huisvesten
48. Verkennen van het opzetten van een 'innovatiestraat en/of cultuurstraat'. Panden waar starters kunnen opstarten / proberen en/ of presentatie voorzieningen voor kunst, galeries, ateliers en broedplaatsen. Kansen voor pop-up stores / events.
49. Verkennen van het opzetten van soort van markthal voor streekproducten in samenwerking met Lelystadse Boer.
    - Plan van aanpak om de gastvrijheid en sfeer in het centrum te vergroten. Te denken valt aan betere verwijzingen, way-finding, schoon en veilig, ingrepen in openbare ruimte en gastheerschap / welkomstteams bij evenementen.
50. Plan van aanpak om de gastvrijheid en sfeer in het centrum te vergroten. Te denken valt aan betere verwijzingen, way-finding, schoon en veilig, ingrepen in openbare ruimte en gastheerschap / welkomstteams bij evenementen.
51. Inzet op Writer's Block: een nieuw event waar mural art en street art centraal staat. Dit moet een sociale beweging zijn, waarbij de stad na afloop mooier is dan hij was. Het wordt de grootste gratis viering van openbare kunst van Flevoland, die we in Lelystad willen laten plaatsvinden.
    - Opstellen van een integraal plan van aanpak om stedelijke functies die nu elders gevestigd zijn in het centrum te huisvesten.





52. Faciliteren en uitvoeren van relevante acties ten behoeve van een duidelijke positionering van het centrum uit de aanzet programmeringsplan. Dit programmeringsplan is samen met stakeholders opgesteld om de positionering en aantrekkelijkheid van het centrum te versterken

Vanuit spoor 4 cultuur wordt er gewerkt aan:

53. Onderzoek naar de verplaatsing van Poppodium naar Theaterkwartier.
54. Culturele evenementen: Jaarlijks minimaal 2 culturele evenementen die plaatsvinden in het stadscentrum, waarvan een Street Art event in samenwerking URBN Village.

Vanuit spoor 5 zorg wordt er gewerkt aan:

55. Inzet op tijdelijk verblijf, zorgcampus en realiseren regionaal zorgperspectief met als mogelijkheid de nieuwbouw St. Jansdal.
56. Voorzieningen die ondersteunend zijn aan nieuwe vormen van zorg en preventie. Uitgangspunten van 'Juiste zorg op de juiste plek' zijn leidend. Bij groei stad ook aandacht voor meebewegende zorgvoorzieningen en preventieve inzet (voorzieningen/programma's die daaraan bijdragen).

<u>Gekoppeld aan Lelystad Zuid</u>

Vanuit spoor 4 cultuur wordt er gewerkt aan:

57. Evenementenlocaties: Inzet op acquisitie evenementen in regionaal samenwerkingsverband (regionale evenementenstrategie) en LAB. En exploitatie van tijdelijk evenemententerrein bij gebied Lelystad Airport. Concreet: Uitvoeren pilot grootschalige evenementen gebied Lelystad Airport en hiervoor menskracht (projectleider/regisseur evenementen) beschikbaar stellen.

<u>Gekoppeld aan Kustontwikkeling</u>

Vanuit spoor 1 Natuur wordt er gewerkt aan:

58. Extra budget voor Nationaal Park Nieuw Land om projecten die een directe bijdrage leveren aan de LNL doelstellingen te kunnen realiseren.
59. Marketing en productontwikkeling. (wordt opgenomen bij opgave marketing: wens vanuit Voorzieningen: extra inzet op promotie en productontwikkeling die een directe bijdrage leveren aan de LNL doelstellingen)

Vanuit spoor 2 sport wordt er gewerkt aan:

60. Cofinanciering sportevenementen 2021 zoals Binck bank tour wielersportevenement
61. Cofinanciering sportevenementen 2021 zoals Oostvaardersrun Nationaal Park Nieuw Land.

Lelystadse en/of regionale inspanningen richten we op:

Vanuit Spoor 2 Sport wordt gewerkt aan:

62. Verkenning om inzichtelijk te krijgen waar afstanden tussen binnenstad, wijken en recreatiegebieden te groot zijn. Vertalen naar strategie (wat zet je dan in om de afstand te verkleinen – routes, rustpunten, uitkijkpunten, voorzieningen (horeca Zuigerplasbos etc) en uitvoeringsplan (wat ga je waar realiseren).
63. Verkenning haalbaarheid buitenzwembad (waarbij onder andere wordt onderzocht of het exploitabel is, welke locatie geschikt is en of er slim gebruik gemaakt kan worden van duurzame oplossingen zoals gebruik restwarmte. Dit onder andere gekoppeld aan buitenrecreatie, hoofdstad van de nieuwe natuur (link met duurzaamheid en recreatie in een groen gebied) en de bouw van nieuwe woningen (dus meer inwoners die gebruik gaan maken van zwemfaciliteiten).

Voor spoor 4 Cultuur wordt gewerkt aan:

64. Inzet op onderzoek naar aantal extra Landart projecten voor de aankomende 5 jaar in Lelystad



HOE DRAGEN DE INSPANNINGEN BINNEN DE OPGAVE VOORZIENINGEN BIJ AAN DE ICL DOELEN?

De inspanningen binnen de opgave voorzieningen zijn gericht op versterking van leefbaarheid van Lelystad. Voorzieningen op zich zullen juist leiden tot hogere directe kosten die niet zullen worden gedekt uit direct inkomsten. De bijdrage aan de ICL doelen is indirect en daardoor lastiger om in beeld te brengen en cijfermatig te onderbouwen. Uiteindelijk zullen de inspanning binnen de opgave voorzieningen moeten bijdragen aan het binden van inwoners aan Lelystad en het aantrekken van nieuwe inwoners. Onderzoek onder vertrekkers en vestigers kan een beeld geven over de mate waarin het voorzieningenniveau effect heeft gehad op de keuzes die zijn gemaakt.

Als onderdeel van de opgave voorzieningen wordt in beeld gebracht hoe en in welke omvang de inspanningen bijdragen aan de toename van het aantal inwoners. Daarnaast wordt in beeld gebracht wat het saldo is tussen de toename aan kosten en aan baten.

3.4.7. OPGAVE STEDELIJKE VERNIEUWING

De acties uit deze opgave vormen het fundament voor het programma Lelystad Next Level. We voeren deze acties in nauwe samenwerking met de gemeente Lelystad en andere overheden uit en focussen daarbij voor de korte termijn op Lelystad Oost: dat zit momenteel in de kwartiermakersfase.

Lelystad Oost is 1 van de 16 gebieden die uit het programma leefbaarheid en veiligheid naar voren is gekomen als gebied waar de leefbaarheid ernstig onder druk staat (van de 30.000 inwoners wonen er 10.000 in een gebied dat onvoldoende of zwak is). Lelystad heeft op verzoek van het Rijk inzichtelijk gemaakt wat de inhoudelijke en financiële impact is van de maatregelen die nodig zijn om de leefbaarheid en veiligheid in het gebied Lelystad Oost structureel te verbeteren. Dit heeft de onderstaande contouren voor he programma Integrale Gebiedsaanpak Lelystad Oost opgeleverd:

<u>Gezond en kansrijk opgroeien</u>
- Thuisbasis op orde
- Vergroten van ontwikkelkansen voor kinderen
- Gezondheidsoffensief jeugd

<u>Passend werk voor iedereen</u>
- Arbeidsfit
- Aan het werk

<u>Samenleven in goede, diverse buurten</u>
- Verbonden en veilig in de buurt
- Versterken en verduurzamen stedelijke kwaliteit



Hierbij streven we de volgende sleutel-effecten voor Lelystad Oost na:

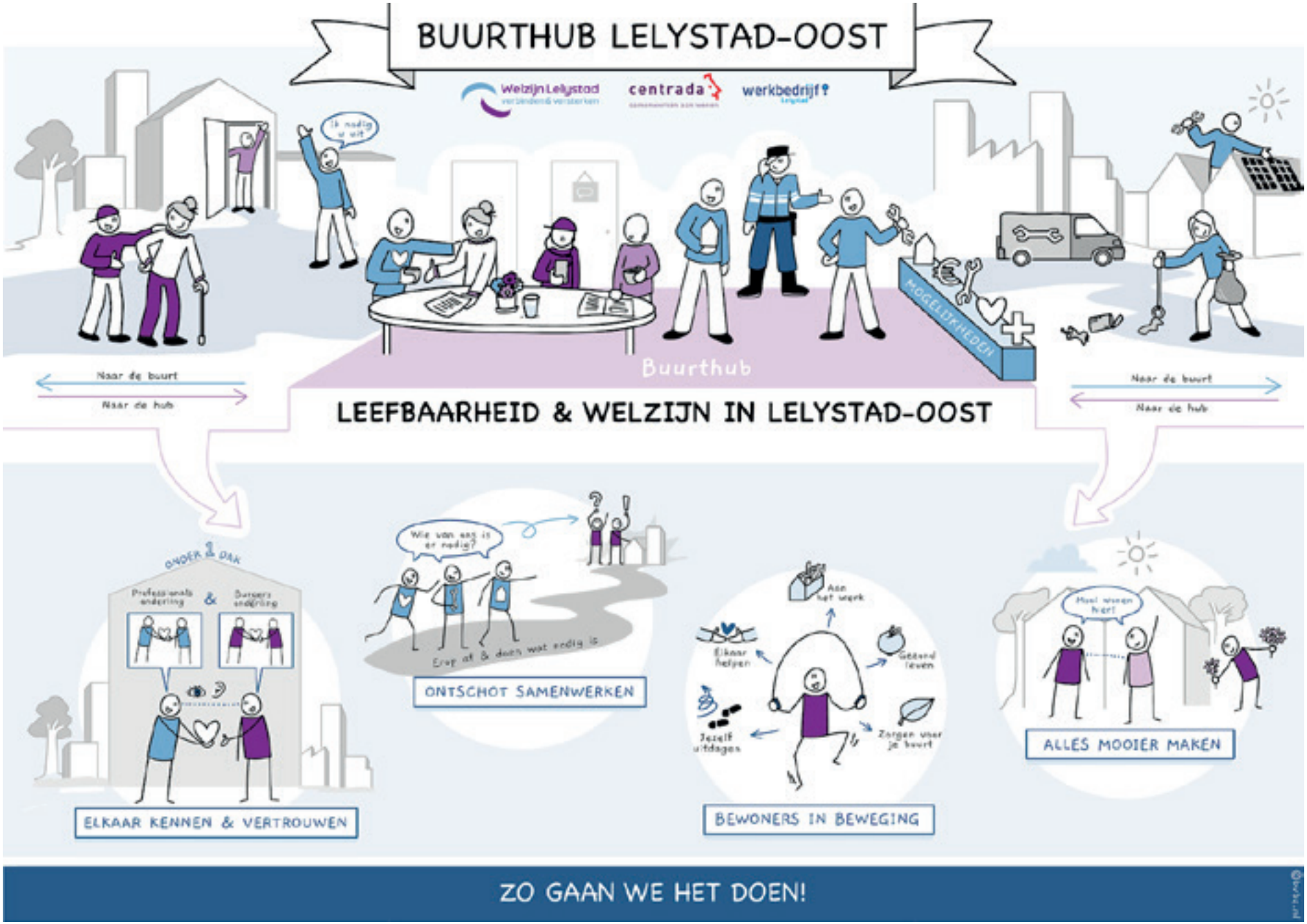
- Meer mensen aan het werk in betere banen, voornamelijk door een betere benutting van talent, verlengde lestijd, programma's om mensen aan het werk te helpen en hulp bij het oplossen van problemen thuis.
- Meer en plezieriger wonen als gevolg van het toevoegen/vervangen van nieuwe woningen en woonproducten in de bestaande stad, investeringen in de kwaliteit van bestaande huizen en investeringen in de kwaliteit van voorzieningen en de openbare ruimte
- Gezondere en gelukkigere mensen, onder meer door een betere woonomgeving, een zinvolle dagbesteding, betere gezondheid en minder sociale problemen.
- Een beter klimaat door investeringen in energiebesparing en duurzame opwek, alsmede in andere vormen van mobiliteit.
- Een inclusieve samenleving , bijvoorbeeld door het vergroten van de sociale mobiliteit, aantrekken en vasthouden van sociaal sterkere huishoudens en het verminderen van de afhankelijkheid van overheden.

In 2021 zal duidelijk worden of en hoeveel middelen er vanuit het programma Leefbaarheid en Veiligheid bij het nieuwe regeerakkoord beschikbaar komen. In de tussentijd heeft een projectorganisatie de opdracht om in 2021:

- Het gebiedsgericht samenwerkingsnetwerk op te bouwen en te versterken.
- Het maken van integrale, fysiek-sociale, verbindingen tbv uitvoering.
- Het oppakken laag hangend fruit/'no regret' activiteiten (voor zover mogelijk binnen de beschikbare middelen).
- Het ondersteunen van de samenwerkingspartijen om te komen tot een definitieve lange termijn uitvoeringsagenda met bijbehorende sturings- en ondersteuningsinstrumentarium.

Projecten in uitvoering:
in dit onderdeel zetten we de projecten van onze partners graag in het zonnetje, uiteraard voegen we daar in het Uitvoeringsprogramma 2022-2025 graag nog de projecten van andere partners in de stad aan toe:

Hieronder lichten we het initiatief van de Buurthub uit dat door Welzijn Lelystad, Centrada en het Werkbedrijf in februari 2021 is gepresenteerd in de gebiedstafel voor Lelystad Oost.



3.4.8. OPGAVE MARKETING

Lelystad Next Level input marketing
Lelystad Next Level heeft als doel in het onderdeel Marketing Lelystad te branden aantrekkelijke woonstad, subdoel meer bekendheid stad & nieuwe natuur, subdoel cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar maken. Daarnaast zijn er concrete doelen gesteld die in 2040 gerealiseerd moeten zijn waarbij marketing een bijdrage levert op het resultaat.

Aanpak
We zien een gecombineerde aanpak voor ons waarbij we werken met twee lagen: een hoofdlaag die overkoepelend is aan het programma en ingaat op Lelystad branden als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur. En daarnaast zien we kansen om de drie pijlers in deel/themacampagnes in te zetten.

1. Branding: Lelystad, Hoofdstad van de Nieuwe Natuur
    a. Laden met algemene campagne waarin we inspelen op de ruimte van de stad. Komt altijd weer terug.

2. Deelcampagnes op themaniveau
    a. Campagnes om heel gericht het verhaal te doen op de drie pijlers Warande, Kustontwikkeling & Bestaande stad.



Invulling campagnes
Aanpak:
1x overkoepelende merkcampagne
Lelystad Hoofdstad van de Nieuwe Natuur
3x themacampagnes ‘pijlers’

Inhoudelijke invulling
Een grove indeling op thema’s zouden we uitkomen op drie overkoepelende richtingen waaronder we activiteiten willen ontwikkelen.

1. Stad aan het water
Kustontwikkeling
- Ontwikkelen in het kustgebied laten we zien
- Met link naar wonen, ondernemers & recreëren (toerisme/recreatie)

2. Stad in de natuur
Focus: Warande – natuur & stad
- Link naar wonen in de natuur en stad in de natuur

3. Natuur in de stad
Focus: Bestaande stad optimaliseren

Naast de algemene marketing aanpak en daarbij horende acties wordt er specifiek voor wonen een marketing aanpak gevolgd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het doelgroepenonderzoek dat in 2021 gedaan wordt.

Inspanning: opdracht geven aan een externe partij om de marketing opgave te ontwikkelen en uit te voeren. Dat kan in drie scenario's, oplopend in intensiteit en benodigde kosten.

Scenario 1: Basisscenario
In dit basisscenario gaan we door met programmacommunicatie op jaarbasis en reserveren we meer budget voor distributie. We gaan de bestaande verhalen distribueren via relevante online kanalen richting specifieke doelgroepen.

Scenario 2: Lelystad inhoudelijke zichtbaarheid in regio
In dit tweede scenario gaan we Lelystad zichtbaar maken in de regio met drie mini-campagnes gericht op thema's. En dit gaan we distribueren aan diverse doelgroepen.

Scenario 3: Lelystad in NL op de kaart zetten
In het derde scenario gaan we Lelystad breder zichtbaar maken en wel in Nederland binnen bepaalde doelgroepen. We gaan door met alle onderdelen, maar zetten er ca 2x een merkcampagne bovenop als 'hero-laag'. Denk aan een videocommercial en bijpassende content die we verspreiden op above the line kanalen, denk aan radio of tv.



HOE DRAGEN DE INSPANNINGEN BINNEN DE OPGAVE MARKETING BIJ AAN DE ICL DOELEN?

De inspanningen binnen de opgave marketing zijn gericht op het op de kaart zetten van Lelystad. De kwaliteiten die Lelystad al heeft en nog ontwikkeld zijn de 'handelswaar' voor deze opgave. Wil marketing vruchten afwerpen dan moet de marketingboodschap passen bij de kwaliteiten die worden geboden. Deze inspanningen dragen alleen indirect bij aan de ICL doelen. Onderzoek over de ontwikkeling van het imago van Lelystad en de reden waarom mensen naar Lelystad gaan verhuizen kan een beeld geven over de effecten van de inspanningen van de opgave marketing op de groei van het aantal inwoners.

Als onderdeel van de opgave marketing wordt in beeld gebracht hoe en in welke omvang de inspanningen bijdragen aan het aantal bezoekers en aantal vestigers en daarmee aan het ICL doel van groei van het aantal inwoners.

3.4.9. OPGAVE FINANCIËLE ONAFHANKELIJKHEID (AFBOUW ICL)

De financiële strategie voor LNL is gericht op het mogelijk maken van de verdere ontwikkeling, uitvoering en realisatie van het programma. Daartoe werken we aan twee parallelle sporen die de opgave manager financiële onafhankelijkheid gaat coördineren.

A. **Groei-strategie**: door te groeien kan de huidige ICL-bijdrage (op termijn) geleidelijk worden afgebouwd. De ICL bijdrage is immers nodig omdat de lasten voor beheer en onderhoud van de stad bovengemiddeld hoog zijn, omdat de stad voor veel meer inwoners is gebouwd dan zij nu heeft. Met LNL dragen we bij aan het uitgangspunt dat Lelystad zo snel mogelijk als zelfstandige gemeente zonder aanvullende bijdrage moet functioneren. Het is van essentieel belang om de aan groei gekoppelde strategie te blijven koppelen aan de afspraken rondom de afbouw van de ICL bijdrage van het rijk. Door de focus te leggen op die gebieden die het meest kansrijk op de korte termijn zijn, en bijdragen aan de lange termijn ambitie, komt de ambitie voor groene urbanisatie concreet dichterbij.

a. Het al dan niet kapitaliseren van de toekomstige LNL-bijdragen wordt onderzocht. Het niet-kapitaliseren kan wenselijk zijn, gelet op de onzekerheid van de herstructurering; het wel-kapitaliseren kan eveneens wenselijk zijn, als teken van vertrouwen op weg naar zelfstandigheid.

b. We maken de impact op de ICL doelen ook zichtbaar per opgave. Zie hiervoor de kaderteksten aan het eind van elke opgave. Gekoppeld aan de inhoudelijke uitvoeringsplannen komen we tot een investeringsplan (hoe draagt deze opgave bij aan de ICL-afbouw).

c. Afbouw van ICL- bijdrage wordt gekoppeld aan de evaluatie en monitoring van het uitvoeringsprogramma;



B. **Efficiency maatregelen:** door slimmer assetmanagement (beheer- en onderhoudsstrategie): dit leidt tot besparingen op beheer en onderhoud.

a. Dit doen we vanuit LNL van het onderdeel "Herijking Standaard Programma van Eisen" (SPvE). Bij de realisatie van nieuwe woningen (en transformatie) wordt nieuw openbaar gebied aangelegd of wordt bestaand openbaar gebied opnieuw ingericht. In het kader van het vergroten van de aantrekkelijkheid van Lelystad moet er ingezet worden op realisatie van een kwalitatief goede openbare ruimte, maar moet er ook bijgedragen worden aan de ICL-opgave door het verlagen of niet verhogen (bij nieuwbouwgebieden) van de kosten voor onderhoud en beheer. Door het herijken van het Standaard Programma van Eisen Openbare Ruimte moet er een duidelijk ontwerpkader opgeleverd worden voor herinrichting en nieuwbouw, waarbij kwaliteit en betaalbaarheid samen moet worden gebracht. het SPvE is daarmee een ontwikkelkader voor de specifieke woningbouwprojecten en -gebieden.

b. In het op te leveren herijkt Standaard Programma van Eisen Openbare Ruimte worden twee ambities samengebracht, nl.:

i. Realiseren van een kwalitatieve openbare ruimte.

ii. Het verlagen of niet verhogen (bij nieuwe Openbare Ruimte) van de kosten voor onderhoud en beheer.

iii. Het herijkte SPvE OR wordt een ontwikkelkader voor de specifieke woningbouwprojecten en –gebieden.

Financiële strategie om tot benodigde dekking te komen

De investeringen vergen overigens nog veel additionele investeringen: grotendeels buiten de directe begrotingen van de gemeente en provincie om, doordat het uit de grondexploitaties (GREX) moet en kan komen. Deels ook omdat we met deze projecten inspelen op enkele concrete en urgente maatschappelijke opgaven van het Rijk (en de MRA en de Provincie) zodat er ook uit andere fondsen en begrotingen geld kan worden vrijgemaakt (mits we het verhaal concreet en uitvoeringsgereed kunnen maken). Hiervoor kiezen we de volgende aanpak:

I Verbreding van de scope van het partnerschap met het rijk:

Binnen LNL werken gemeente, provincie en Rijk al samen. Om te kunnen (door)groeien is er een ook in het partnerschap een 'next level' nodig, waarbij vanuit het programma nog nadrukkelijker de aansluiting wordt gevonden bij de (generieke) mogelijkheden die er zijn om passend bij een aantal opgaven ondersteuning te verkrijgen:

Het aanjagen van de woningbouw(versnelling) door:

- het verkrijgen van ondersteuning (expertise en geld);
- het oplossen van beperkingen (bijv kiekendief en stikstof);
- de rol van de RVB via de inzet van rijksgronden en – gebouwen.

Samenwerking vanuit het programma Leefbaarheid en Veiligheid

van het ministerie van BZK voor stedelijke vernieuwing met de integrale Gebiedsaanpak Lelystad-Oost

Het opengaan van Lelystad Airport: Lelystad Airport, de opening ervan geeft een immense impuls aan de economie van de (deel)regio en ontlast de regio Haarlemmermeer



Doorontwikkeling van Flevokust Haven en de ontwikkeling van de bedrijventerreinen. De logistieke hub met de multimodaal goederenvervoer over water, land en spoor door:
- aantakking Lelylijn
- uitvoering geven aan capaciteitsvergroting van de sluizen (doorgang Kornwerderzand) voor 'short sea shipping' Flevokust Haven

Logistieke hotspot: we vragen het Rijk om Lelystad/ Almere/ Zeewolde aan te wijzen als cluster voor logistiek in Nederland.

Doorontwikkeling van natuur en vrijetijdseconomie:
Nationaal Park Nieuw Land (), de kust (met nieuwe natuur, recreatie en in het Markermeer), het Bataviakwartier en Poort Lelystad als toegangsplek voor Nationaal Park Nieuwland;
- Voor Oostvaardersoevers is 45 miljoen opgenomen in de tweede tranche PAGW (uitsluitsel over de toekenning volgt in 2022). Hiermee wordt de aanleg van de ecologische verbinding tussen Oostvaardersplassen, Lepelaarsplassen en het Markermeer bekostigd, zodat we komen tot een systeemverbetering. De wetlands binnendijks (totaal 3.500 hectare) worden gekoppeld aan het Markermeer. Dit levert en grote ecologische bijdrage op en veel draagvlak en meekoppelkansen vanuit het Nationaal park Nieuwland.
- Voor de Markerwadden is € 60 miljoen aangemeld. Deze aanvraag is opgenomen in de groslijst voor de 3de tranche (uitvoering 2030 ev) vanwege belangrijk bijdrage aan het Toekomst Bestendige Ecologische Systeem (TBES).
- Lelystad faciliteren als vestigingslocatie hoger en wetenschappelijk onderwijs in Flevoland.

Lelystad als intercitystation op de Lelylijn voor optimale verbinding naar het Noorden en omliggende regio's (MRA en Utrecht). Dit heeft een relatie met het programma "Beter bereiken" (rondom het station).

Een nieuw **station Lelystad Zuid** ter ontsluiting van de grootschalige woningbouwlocatie Warande, en poort naar het Nationaal Park Nieuw Land

De bochtafsnijding van N23/ A23 (Baai van Eesteren) om het doorgaand verkeer dwars door de stad te beperken en de bovenregionale economische verbinding tussen Noord-Holland en midden Nederland



te versterken en zo de noord- zuid verbindingen om Amsterdam te ontlasten (Relatie met Zwolle AtmZ MIRT)..

II Vanuit ons partnerschap gericht zoeken naar bij onze proposities passende fondsen en investeringen:

Voortbouwend op de hiervoor genoemde onderwerpen - die al min of meer op de (bestuurlijke) agenda staan - bundelen we vanuit LNL de krachten om effectiever gebruik te maken van meer generieke stimulerings- en investeringsfondsen, die passen bij de doelen van ons programma. Daarmee vergroten we onze lobby- en investeringskracht. We denken hierbij onder meer aan de volgende mogelijkheden:

A. meer geld voor Lelystad **vanuit het MIRT** (eventueel aangevuld vanuit het Nationaal Groeifonds): de plannen van Lelystad dragen bij aan de nationale opgaven op het gebied van ruimte, mobiliteit, economie, natuur en leefomgeving en energie.
   a. naast de al geagendeerde infra projecten gaat het ook om de vraag wat een 'schaalsprong' van 10.000 naar 40.000 woningen-ruimtelijkeconomisch betekent
   b. via het MIRT en/of Groeifonds is ook het doortrekken van de Lelylijn naar het noorden aandacht gevraagd. Dit is echter op dit moment (nog) niet gehonoreerd. Hierbij zijn ook de provincies etc. uit Noord-Nederland vragende partijen.

B Steun van het rijk bij de voorbereiding en indiening van **de propositie voor het Nationaal Groeifonds ten behoeve van de businesscase 'nieuw land maken'.** Het betreft hier een propositie voor een bijdrage **voor de Markerwadden van ca.** € **149 miljoen; gemeente Lelystad bereidt dit samen met Natuurmonumenten voor en er is hierover contact met de Topsector Water.**
   a. Het Nationaal Groeifonds richt zich op investeringen die bijdragen aan het verdienvermogen (structureel bbp-effect) van Nederland. In het aandragen en bedenken van investeringsvoorstellen is een belangrijke rol weggelegd voor ondernemers, (mkb-)bedrijven, kennisinstellingen en andere partijen uit het veld. Investeringen uit het fonds moeten gericht zijn op het verdienvermogen op de lange termijn. Gelet op de ontwikkelingen in de Tweede Kamer en de tussenstap die nu moet worden gezet naar separate wetgeving voor het Groeifonds zijn de departementen de komende 2 jaren nog in de lead om voorstellen aan te dragen voor de Commissie van Advies. Wij zetten in op steun vanuit de betrokken departementen om - samen met ons - te komen tot een voorstel voor de (2e of) 3e tranche.
   b. Een gezamenlijke aanvraag voor andere onderdelen uit het Groeifonds samen met bv. MRA/Oostflank is ook een optie. Dit zal verder verkend moeten worden.





C. Aanvullende bijdragen vanuit **het Volkshuisvestingsfonds:** de inzet van Lelystad voor woningbouw sluit goed aan op de doelstellingen van het dit fonds.
D. Voor de kustontwikkeling van Lelystad is een bijdrage van € 60 mln. nodig vanuit het **Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW)** (zie inspanning 18).
E. Onderdelen van LNL hebben ook steun nodig vanuit het **programma Leefbaarheid en Veiligheid.**
F. Opzet **stedelijk fonds Lelystad:** dit wordt deels gevoed vanuit de RVB (Rijks Vastgoed Bedrijf van BZK).
G. Verkenning **Business-case aanpak voor ICL** (door vervroegd middelen op te vragen kunnen de middelen wellicht doelmatiger en doeltreffender besteed worden en kan de ICL bijdrage uiteindelijk versneld worden afgebouwd. (zie ook het hiervoor genoemde onderzoek onder A.a).
H. Het beter benutten van de **Europese stimuleringsmiddelen:** samen met de provincie en het Rijk kan voor diverse opgaven en inspanningen een beroep worden gedaan op Europese stimuleringsmiddelen. O.a. voor economische innovaties, duurzaamheid, energietransitie, sociaal en natuurbeleid worden vanuit de EU diverse stimuleringsmogelijkheden geboden. Wellicht kan ook nog op onderdelen een beroep op middelen voor het Vitaal Platteland (voor het buitengebied) worden gedaan en op het GLB voor de landbouw. En het is goed de mogelijkheden die geboden worden voor steun n.a.v. de corona pandemie goed te onderzoeken.

Ondersteunende actie: Versterking van de gemeentelijke en regionale lobby-kracht: Lelystad en Flevoland zouden in de lobby aan kracht kunnen groeien door ook gecoördineerd steun vanuit een regionale Economic Board te gaan organiseren. Daarbij zou ook meer gezamenlijk met Almere opgetrokken kunnen worden. Dit deels als aanvulling op de MRA samenwerking die er al is. Vanuit deze board zal ook de samenwerking met de regio Zwolle versterkt kunnen worden. Een inventarisatie van hoeveel middelen Lelystad en de provincie Flevoland nu uit de verschillende fondsen haalt kan helpen om zichtbaar te maken hoe sterk de 'lobbykracht' nu al is. Een benchmark gekoppeld aan inwoners, oppervlakte en andere regio's kan tot scherpere inzichten te leiden of er verbeteringen mogelijk zijn.

4

WHAT'S NEXT?



4.1 INLEIDING

Het programma Lelystad Next Level geeft richting en inzicht aan onze gezamenlijke inspanningen en zal daarnaast zorgen voor versnelling, verbinding en versterking van de uitvoeringskracht (het programma zorgt voor een ‘hefboom’): dé manier om met vereende krachten doorbraken te bewerkstelligen. In het programma LNL bundelen we alle inspanningen die bijdragen aan het bereiken van onze ambitie.

We bouwen op basis van deze inventarisatie verder aan ons Doelen inspanningen netwerk, waarin we inzichtelijk krijgen welke inspanningen aan welk doel bijdragen en welke inspanningen er nog nodig zijn. We kijken dan met name naar de Doeltreffendheid, naar de impact. We toetsen ook op Tijd, Haalbaarheid, Doelmatigheid en Financiën. En we sluiten aan waar de energie zit en waar kansen zijn. Dit is de stap vanaf nu. We gaan ook nadere afspraken maken over wie eigenaar is van welke inspanning, dat kan zijn als opdrachtgever, uitvoerder, financier of door het leveren van capaciteit. Dit hoort bij de fase die nu komt.Vanzelfsprekend komt er ook meer focus in onze aanpak We noemen dit hele proces programmeren en contracteren.



4.2 WELKE INSPANNINGEN ZIJN RANDVOORWAARDELIJK

In deze paragraaf gaan we in op wat er randvoorwaardelijk nodig is om de inspanningen in het LNL programma te kunnen uitvoeren en onze ambities te verwezenlijken. Dit is een inventarisatie en vullen we aan en maken we SMART in vervolg.

OPGAVE	WAT IS RANDVOORWAARDELIJK NODIG
STADSBREED	- Verbinding maken tussen de in voorbereiding zijnde Omgevings Visie 2.0 , incl. toets op de MER, en de integrale verkenning n.a.v. de motie vanuit Lelystad om de ambitie m.b.t. wonen te verhogen naar 40.000 woningen. - Verbinding met de verkenning vanuit de provincie gekoppeld aan de groei agenda van Flevoland met 100.000 woningen.
WONEN	- Nieuwe woonvisie (gereed eind 2021); van autonome groei naar versnelling. Hierin uitkomsten doelgroepenonderzoek en locatiestudie middellange en lange termijn meenemen. - Aanpassing aanbestedingsstrategie rond wonen - Voldoende capaciteit om de groei naar versnelling mogelijk te maken - Provincie: ruimte om te kunnen bouwen en te ontwikkelen (stikstof, Pfas, reguliere vergunningen voor zover nodig van de provincie en geven van instemming op uitbreidingsplannen)

OPGAVE	WAT IS RANDVOORWAARDELIJK NODIG
NATUUR	- Natuur beleid Gemeente Lelystad, 'Stand van de natuur' beschrijft de huidige situatie en de richting waar het naartoe moet. Deze heeft vervolg en bestuurlijke afhechting nodig. - Natuurbeheer naar hoger plan - Klimaatadaptief / Robuust Ontwerpen - De Groen / blauwe uitwerking zal z'n plek moeten krijgen in de OVI 2.0 en de daaruit volgende omgevingsplannen. VanuitLNL stellen we 'Functionele eisen' aan de lijnorganisatie vanuit LNL: Uitwerking van de groenblauwe structuur op stads tot wijkniveau tot buurtniveau als onderdeel van het verstedelijkingskader. - Inzet vanuit provincie, waterschap en andere partijen zoals rijkswaterstaat/IenW, Staatsbosbeheer, ….voor de plannen m.b.t. natuurontwikkeling, beheer, EHS en specifiek voor de. Markerwadden, Nationaal park …. - Er ligt een sterke relatie met het onderdeel beleids-ontwikkeling het actieplan Biodiversiteit van de Provincie Flevoland. Samen met de lokale overheden zal beleid ontwikkeld moeten worden voor een Natuurinclusieve

OPGAVE	WAT IS RANDVOORWAARDELIJK NODIG
NATUUR	Samenleving waarbij versterkingbiodiversiteit onderdeel is van schets tot schoffel bij landbouw, verstedelijking, infrastructuur, industrie en natuur.
ECONOMIE	- Reguliere inzet vanuit bedrijfscontactfunctionaris e.a. voor ondernemersloket, acquisitie, bedrijventerreinen, werkgelegenheid en vergunningverlening. - Provincie en de ROM Horizon betrekken bij structuurversterkende en innovatieve werkgelegenheid, ondernemingsfinanciering en acquisitie.
ONDERWIJS	- Reguliere taken m.b.t. voorschool, PO en VO en onderwijs/arbeidsmarkt.
VOORZIENINGEN	- Reguliere taken op gebied van voorzieningen niveau, detailhandel, sport-, cultuur en zorg….
BEREIKBAARHEID	- Beheer en onderhoud van bestaande infra, regulier openbaar vervoer, fiets en wandelpaden etc. - Aandacht vanuit provincie en rijk in kader van onder andere het MIRT voor betere bereikbaarheid over de weg, en spoor en door openstelling Lelystad Airport
STEDELIJKE VERNIEUWING	- Reguliere taken op gebied van sociaal beleid, jeugdzorg, openbare orde en veiligheid, …...

OPGAVE	WAT IS RANDVOORWAARDELIJK NODIG
MARKETING	- Aansluiting op communicatie en marketing van de deelnemende overheden en partners. Marketing en promotie mede en passend bij de rol van de provincie (en zo mogelijk andere partners zoals de ROM Horizon.
FINANCIERING (EN LOBBY)	- Spoor 1 van ICL: efficiency en bezuinigen op beheer en onderhoud van openbare voorzieningen. - Scan op overige inkomstenbronnen voor de gemeente buiten LNL om. - Pro-actieve rol in de lobby en bij het vinden van nieuwe middelen.

ANDERE RELEVANTE INITIATIEVEN	BESCHRIJVING VAN DE RELATIE
LELYSTAD AIRPORT	- Belangrijk voor de groeiagenda en de economie is de opening van de luchthaven. Naast extra economische activiteiten, is het belangrijk dat de milieu (o.a. geluids)hinder zeer beperkt blijft. - Als de luchthaven open gaat zien we mooie kansen voor pilots op het gebied van verduurzaming, bv. met elektrisch vliegen. - Hiervoor is steun nodig van het ministerie van IenW en het kabinet, de provincie en overige betrokken gemeenten.
NATIONALE OMGEVINGSVISIE (NOVI)	- De uitbreidingsplannen passen bij de opgaven van de Nationale Omgevingsvisie en daarin opgenomen Regionale Investerigns Agenda's (RIA's). In dit proces zal er ook nadrukkelijk aandacht besteed worden aan participatie van bewoners, bedrijven en overige belanghebbenden. - Hierbij is er o.a. betrokkenheid vanuit de provincie, BZK/LNV/IenW en partijen uit de omgeving.
HANDELINGSPERSPECTIEF OOSTFLANK MRA / VERSTEDELIJKINGS-STRATEGIE MRA	- In MRA verband is er al aandacht voor de plannen voor aanzienlijke aantallen extra woningen rondom het stationsgebied Lelystad / Lelystad Oost. Het is belangrijk dat deze inspanning met steun vanuit ook de MRA tot uitvoering komt (NB. dit onderdeel behoort tot de topprioriteiten van LNL voor de korte termijn) - Hierbij is steun nodig vanuit de MRA en het Rijk.
KLIMAAT EN DUURZAAM HEIDSAGENDA (NATIONAAL, PROVINCIAAL, LOKAAL)	- zie ook de NOVI. Daarnaast link naar de RES, Stikstof Aanpak, Waterbeleid,etc. - Hiervoor is steun nodig van EZK, IenW (Programma Grote Wateren), de Provincie en andere betrokken partijen.
NATIONAAL PARK NIEUW LAND	- Het is belangrijk in de uitwerking van de plannen actief te blijven samenwerken met de in de ontwikkelvisie genoemde plannen vanuit het Nationaal Park voor de Marker Wadden, Oostvaardersplassen etc. en de daarbij betrokken partijen, zoals de provincie, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat, het waterschap etc.

5

MIDDELEN EN BEGROTING

In dit uitvoeringsprogramma is een overzicht van de benodigde middelen - financieel en additionele personele inzet - opgenomen, die nodig zijn voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van LNL. We maken binnen het programma onderscheid in de volgende kosten:

1. Programmakosten;
2. Voorbereidingskosten voor planvorming en strategie;
3. Kosten voor de eerste projecten en pilots;
4. Uitvoeringskosten (voor alle vervolgactiviteiten).



Met dit eerste uitvoeringsprogramma 2021-2022 wordt de basis gelegd voor het volledige uitvoeringsprogramma 2022-2025. Voor de start van de uitvoering in 2021 is financiering nodig van de voorbereidingskosten gericht op planvorming en strategie, kosten van de eerste projecten en pilots waarmee we de ambities al invulling geven, alsmede middelen voor de kosten van het programma management (incl. communicatie en marketing etc.).

Er is op de begroting van zowel de gemeente als de provincie geld gereserveerd. De inspanningen voor 2021 kunnen voor een deel gedekt worden uit die gereserveerde middelen, waarbij vanuit de gemeente de bedragen nog vrij moeten worden gegeven. Gelet op de ambities van LNL is er echter meer nodig, en zijn er ook meer partijen die hier mogelijk aan bij kunnen en willen dragen. Onze begroting is dan ook gebaseerd op wat nodig is om de gewenste inspanningen tot uitvoering te brengen. We vragen aan alle bij LNL betrokken partijen om in gezamenlijk overleg hiervoor aanvullende middelen voor 2021 en 2022 vrij te maken, zodat we over de benodigde middelen beschikken om de uitvoering van LNL (qua planvorming, strategie en uitvoering van de eerste projecten en pilots) een passend vervolg te geven. Hiermee kunnen we de verdere stappen zetten naar het tweede uitvoeringsprogramma eind 2021, waarin we het meerjarenplan, incl. een financieringsvoorstel daarvoor, in nauwe samenwerking met alle betrokken partijen kunnen presenteren. Aandachtspunt voor de meerjarenbegroting is ook de vraag welke kosten we toe moeten rekenen aan LNL en

1. Programmakosten

Om het LNL programma tot ontwikkeling en uitvoering te brengen en dit in een uitvoeringsprogramma 2022 - 2025 samen te brengen is een compact programmabureau LNL nodig.
Uitgangspunten:

- Inzet medewerkers drie samenwerkingspartners met gesloten beurzen
- Inhuur is tijdelijk en gericht op overdracht naar de lijn
- Langjarige vervulling van de rol van programmadirecteur op basis van werving
- In 2022 opgave marketing door middel van inzet extern bureau





2. Voorbereidingskosten voor planvorming en strategie
Naast de programmakosten zijn voor de verdere planvoorbereiding ook middelen nodig voor:
- het overkoepelende onderzoek naar de impact van de verhoogde ambitie;
- de hiervoor per opgave genoemde onderzoeken en verkenningen in het kader van visievorming en planvorming.

3. Kosten voor de eerste projecten en pilots.
Hierbij gaat het om de kosten van de bij de opgaven en gebiedsgerichte programma's genoemde inspanningen voor projecten, pilots, acties en experimenten voor de korte termijn. Hiermee zorgen we dat het programma tot doorontwikkeling en zichtbare resultaten komt.

4. Uitvoeringskosten voor het vervolg.
Voor de uitvoering zijn grote investeringen nodig. Een deel kan uit de reguliere begrotingen van de betrokken partijen komen, maar voor de grote investeringen zal gekeken worden naar andere middelen, zoals investeringen vanuit de markt/ vastgoedwereld, investeringen vanuit betrokken overheden uit de grondexploitaties (GREX), investeringen in bereikbaarheid, wonen en natuur vanuit speciale investeringsregeleingen van het rijk en provincie etc. De voorbereidingskosten voor deze investeringen vallen ook onder de categorie planvoorbereidingskosten; deze middelen komen in het hiervoor genoemde verstedelijkingsfonds.

De uitvoering zelf zal grotendeels na 2021/2022 beginnen. In het volgende uitvoeringsprogramma gaan we - op basis van de dan ook bekende informatie - een concretere invulling worden gegeven. Omdat we nu al weten dat de meeste middelen van andere partijen dan gemeente en provincie, en deels vanuit het rijk, moeten komen gaan we hier in op de daarvoor te volgen aanpak: zowel op strategisch als op tactisch niveau. Ook zal er wellicht gebruik gemaakt kunnen worden van Europese middelen.

OPGAVE	INSPANNINGEN	FINANCIËN 2021	2022	2023	2024
Wonen	1. Stap 0 overkoepelende verkenning van de impact van de verhoogde ambitie naar 40.000 woningen		€ 125.000	€ 125.000	
Wonen *Visie- en* *Planvorming:*	Onderzoek/uitwerking: 2. Onderzoeksatelier wonen (ateliermeester + opdracht stedebouwkundig bureau	€ 50.000			
	3. Doelgroepenonderzoek LNL	€ 25.000			
	4. Voorstel ontwikkelingsstrategie nieuwbouw (opdracht aanbestedingsjurist)	€ 10.000			
	4a. Plan versterking organisatie Lelystad / benchmarkonderzoek	€ 10.000			
	5. Marketingplan Wonen (als onderdeel bij opgave marketing)		€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
	6. Voorstel transformatie bedrijfsvastgoed		€ 20.000		
	7. Voorrangsregeling wonen onderwijspersoneel		€ 35.000		
	8. Ontwerpatelier verdichting bestaande stad				
	9. Experiment m.b.t. aanpak particuliere woningen Lelystad Oost (mede als onderdeel van het pakket Stedelijke Vernieuwing)	pm.			
	10. Herijking Warande totaal (voor ondersteunend onderzoek)	€ 100.000			
	11. Warande deelgebied 2 (realisatie)				
	12. Deelprogramma 'Het bos in!' - Twee pilots Houtbouw. - Bossenstrategie Warande. - Houtbouwfabriek. - Regionale bouwhub. - Onderwijsprogramma Houtbouw.		€ 75.000	€ 37.500	
	13. Herijken Standaard Programma van Eisen Openbare Ruimte (onder opgave financiele onafhankelijkheid)				

OPGAVE	INSPANNINGEN	FINANCIËN 2021	2022	2023	2024
	14. Locatie studie voor Tiny Houses		€ 20.000		
	15. Verkenning betaalbare zelfbouw	pm.			
	16. Opstellen plan stikstof Lelystad	€ 20.000			
Natuur *Visie- en Planvorming:*	17. Ontwikkeling groen/blauwe uitwerking als onderdeel van het verstedelijkingskader - Het samenstellen van een projectgroep in- en externe expertise - Het starten met een werkatelier groen / blauw - Het opstellen van een groen/ blauwe uitwerking als onderdeel van het verstedelijkingskader	€ 25.000	€ 100.000	€ 60.000	
Projecten en pilots	18. Kustprogramma		€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
	19. Bijdrage aan ontwikkeling Nationaal Park Nieuwland (icm uitvoering boekje NTR)				
	20. Agenda Biodiversiteit en Klimaatadaptatie				
	21. Natuur netwerken		€ 40.000	€ 80.000	€ 80.000
	- Werkatelier stichting stad en natuur Lelystad: versterken verbinding natuur, dier, stad	€ 25.000			
	- Een inventarisatie van de lopende trajecten en processen				
	- Impuls kenniscentrum Stad en Natuur inclusief evt. locatiestudie voor lelystad zuid en/of kust.				
Economie *Visie- en Planvorming:*	22. New Nature Experience centrum		€ 200.000		
	23. Kenniscentrum Economie 2040		€ 200.000		
Projecten en pilots:	24. Toekomstvaste kantoorlocaties bij het station		€ 150.000		
	25. Versterken interne economie centrum gebied	€ 60.000	€ 100.000		
	26. Living lab circulaire bouw	175.000	€ 200.000		
	27. Vorming havenbedrijf	€ 200.000	€ 200.000		
	28. Hubvorming Flevokusthaven	€ 25.000	€ 62.500		
	- Clustervorming Circulaire Economie	€ 50.000	€ 62.500		

OPGAVE	INSPANNINGEN	FINANCIËN 2021	2022	2023	2024
	- Zonnepanelen recycling	€ 1.025.000	€ 1.000.000		
	29. Challenge Van natte kavels naar achterland		€ 35.000		
	30. Inrichten socio economic board	€ 30.000	€ 60.000		
	31. Versterken lokaal inkopen van de gemeente	€ 40.000	€ 80.000		
Onderwijs *Visie- en Planvorming:*	32. Opzetten strategische regionale afstemming/beraad over onderwijs en arbeidsmarkt	PM			
Projecten en pilots	33. Onderwijsvernieuwing bij vernieuwing huisvesting (3 scholen)	€ 25.000			
	34. Fieldlab bij het vliegveld – leeromgeving	€ 14.000	€ 28.000		
	35. Fieldlab bij het vliegveld - technolab	€ 14.000	€ 28.000		
	36. Onderwijsvernieuwing	€ 90.000			
	37. De stad als klaslokaal / 5e dag concept	€ 70.000	€ 70.000		
	38. Propositie versterken primair onderwijs in basis en vernieuwing	€ 14.000	pm		
	39. Verkenning Techniekcampus voor duurzame energie	pm			
	40. Centrum voor leven lang ontwikkelen: logistiek	€ 20.000			
	41. Centrum voor leven lang ontwikkelen: bouwacademie (inzet projectleider	€ 10.000	€ 20.000		
	42. Verstevigen beroepspraktijkvorming	€ 0	€ 0		
	43. Ondersteunen/scholen pioniers (vanuit MBO startende ondernemers/ZZP-ers ondersteunen)	€ 20.000	€ 20.000		
	44. Verbinding uitvoering programma lelystad next level met kennisinstellingen	€ 0	€ 0		
Bereikbaarheid *Planvorming en strategie*	1 a. Netwerkstudie Lelystad. Onderzoek naar het functioneren van het multimodale netwerk. Onderzoek betreft een tweetal strategieën: Lelystad groeit met 15000 woningen en 10.000 banen en gevoeligheidsanalyse op 40.000 banen. In onderzoek worden onderwerpen van fiets en OV (bijvoorbeeld aanleg station Lelystad Zuid) meegenomen. 1 b. Onderzoek voor het bouwen van 100.000 woningen In Flevoland. Lelystadse bereikbaarheid is afhankelijk van de doorstroming in het hele (flevolands) netwerk.	€ 80.000			
	1 c. Opstellen van een uitvoeringstrategie voor bereikbaarheid in relatie met uitkomsten opgave wonen, economie en natuurontwikkeling		€ 100.000		
	2. Structuurversterkende projecten -in onderzoek				

OPGAVE	INSPANNINGEN	FINANCIËN 2021	2022	2023	2024
	a. Verbeteren bereikbaarheid Nationaal Park Nieuwland.				
	b. Verkenning opwaardering fietsverbinding Lelystad – Almere				
	c. Verkenning OV ontsluiting Luchthaven				
	d. Verkenning Rondom Stationsgebied				
Projecten en pilots:	45. Verkenning Lelystad Hoofdstad van het thuiswerken; versterken van het vestigingsklimaat, versterken sociale binding met de stad en beperken van fysieke mobiliteit.		€ 50.000		
	46. Onderzoek naar vervoersarmoede: dit biedt inzicht in mogelijk mobiliteitsproblematiek in relatie tot sociale-economisch ontwikkeling van wijken en personen. De uitkomst kan een opdrachtvormen voor het oplossen van deze problematiek		€ 50.000		
	Voor de opgave voorzieningen zijn alleen de bedragen waarvoor LNL geld gevraagd opgenomen:				
Voorzieningen	**Voor de opgave voorzieningen zijn alleen de bedragen waarvoor LNL geld gevraagd opgenomen:**				
Projecten en pilots:	47. Opstellen van een integraal plan van aanpak om stedelijke functies die nu elders gevestigd zijn in het centrum te huisvesten		€ 50.000		
	48. Verkenning opzetten innovatie/cultuurstraat gastvrijheidsaanpak en sfeer centrum (spoor 3)"		€ 30.000		
	49. Verkennen van het opzetten van een markthal voor streekproducten		€ 25.000		
	50. Plan van aanpak om de gastvrijheid en sfeer in het centrum te vergroten.		€ 25.000		
	51. Inzet op Writer´s Block		€ 50.000		
	52. Acties rondom positionering van het centrum uit aanzet programmeringsplan				
	53. Planvorming verplaatsing van Corneel naar Theaterkwartier	pm	pm		
	54. Culturele evenementen: Jaarlijks minimaal 2 culturele evenementen die plaatsvinden in het stadscentrum, waarvan een Street Art event 2021 in samenwerking URBN Village	€ 50.000			
	54. Inzet op nieuwbouw St Jandal/ Zorgcampus en het realiseren van regionaal zorgperspectief				
	55. Voorzieningen ondersteunend aan nieuwe vormen van zorg en preventie				

OPGAVE	INSPANNINGEN	FINANCIËN 2021	2022	2023	2024
	56. Evenementenlocaties: Inzet op acquisitie evenementen in regionaal samenwerkingsverband (regionale evenementenstrategie) en LAB. En exploitatie van tijdelijk evenemententerrein bij gebied Lelystad Airport. Concreet: Uitvoeren pilot grootschalige evenementen gebied Lelystad Airport en hiervoor menskracht (projectleider/regisseur evenementen) beschikbaar stellen.		€ 94.000	€ 94.000	
	57. Extra Bugdet voor Nationaal Park Nieuwland om projecten die een directe bijdrage leveren aan de LNL doelstellingen te kunnen realiseren.	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
	58. Marketing en productontwikkeling	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
	59. Cofinanciering 2021 Binck bank tour wielersportevenement	€ 10.000			
	60. Cofinanciering 2021 Oostvaardersrun Nationaal Park Nieuw Land	€ 10.000			
	61. Verkenning afstanden	€ 40.000			
	62. Verkenning haalbaarheid buitenzwembad	€ 40.000			
	63. Inzet op aantal extra Landart projecten	pm			
Stedelijke Vernieuwing	Kosten voor de inspanning, met focus op Lelystad Oost, worden buiten dit kader om gedekt. Hiervoor heeft de gemeente zelf middelen en zijn er ook afspraken gemaakt met het rijk.	€ 0	€ 0		
Martketing	Marketingkosten	€ 125.000	€ 320.000		
Financiën	13. Herijken SPvE Openbare Ruimte (inhuur specialisten)		€ 20.000		
	Optioneel: kosten voor financiële strategie en lobby				
Programma-kosten (minimale variant 2022)	Programmadirecteur inhuur (16 uur p/w)	€ 120.000	€ 120.000		
	Programmasecretaris (36 uur p/w)	€ 80.000	€ 80.000		
	Bureaukosten		€ 100.000		
	LNL aanjaag -en ontwikkelkosten	€ 100.000	€ 100.000		
	Totaal	€ 3.059.500	€ 5.370.000	€ 1.621.500	€ 1.105.000

6

ORGANISATIE EN BESTURING



6.1 ORGANISATIE

De beschreven governance en organisatie uit het Programmaplan is het vertrekpunt voor hoe we ons nu hebben georganiseerd. We functioneren sinds tweede helft 2021 als een programmaorganisatie, gericht op de ontwikkeling van een uitvoeringsprogramma en de uitvoering zelf.

We hebben een aantal niveaus in de samenwerking tussen de drie overheden:

1. Tactisch operationeel in het Programmabureau met Gemeente, Provincie en Rijk (Rijk sluit eens per maand aan). Doel om op inhoud en proces te verbinden tussen LNL en afzonderlijke organisaties op de ontwikkeling van het uitvoeringsprogramma.
2. Strategisch en faciliterend in het directeuren overleg met directeur strategie Lelystad, teamhoofd Provincie en teamhoofd BZK.Doel isom de inzet vanuit de afzonderlijke programma's in LNL te faciliteren en de Stuurgroep voor te bereiden. Tevens sparringpartner voor programmadirecteur.
3. Opdrachtgevers: Ambtelijke Stuurgroep: GS Lelystad, Algemeen directeur Provincie en directeur BZK: opdrachtgever voor de Programmadirecteur en voorbereiden Bestuurlijke Stuurgroep en Bestuurlijke besluitvormingstrajecten. Ambassadeurs op de gezamenlijke opgave van LNL en sparringpartner voor Programmadirecteur. Periodiek evalueren naar aanleiding van de samenwerkingsovereenkomst
4. Bestuurlijke Stuurgroep: BM Lelystad, DG, Gedeputeerde Provincie LNL samenwerking met partners
5. Samenwerking met Partners integraal plaats in de Partnertafel
6. Samenwerking en gezamenlijke ontwikkeling met Partners LNL vindt vooral plaats binnen de verschillende deelopgaven en inspanning..
7. Commissie van Advies geeft gevraagd en ongevraagd advies en zijn ambassadeurs voor LNL
8. Samenwerking in deelopgaven met drie overheden, opgavemanagers vormen netwerken teams met collega's van de drie overheden.





Organisatie
Met een compact programmabureau sturen we op de organisatie van deze opdracht in het algemeen en de samenwerking en betrokkenheid van de drie overheden in het bijzonder. Het programmabureau, bestaat uit een programmadirecteur en programmasecretaris.

Opgaveteam
We hebben opgaven benoemd, waarbij we zoveel mogelijk medewerkers uit de Gemeente en Provincie opgavemanagers zijn. Dit is een tijdelijke rol die ze vervullen naast een andere (eigen) rol. Indien nodig huren we in op specifieke opgaven. De rol van de opgavemanagers (samenwerkend in het opgaveteam) is faciliteren van samenwerking, aanjagen van ondernemerschap en aanpak ontwikkelen op next level niveau. Doel is te komen tot de uitvoeringsaanpak 2021-2024 met de horizon van 2040.

- We hebben een opgave team waarin de opgavemanagers en medewerkers samenwerken. Vanuit programmadirecteur en secretaris faciliteren we het team en vergroten we hun expertise en zorgen dat er samenhang is tussen de deelopgaven.Daarin integreren we ook de:
- Opgave communicatie en marketing
- Financierings/lobby opgave

6.2 Besturing

JAARCYCLUS (VOORBEELD 2021/ 2022) CYCLUS HERHAALD ZICH JAARLIJKS

	TIJD	WAT
JAARCYCLUS	Eind 2021	Uitvoeringsprogramma 2022 - 2025 vaststellen
	Januari	Jaarplan 2022
	2x per jaar Monitor op voortgang Mei/ december April en September	Voortgangsrapportage op output/resultaten, via een digitaal dashboard waar alle inspanningen in staan. Voortgangsrapportages op middelen, organisatie
	November	Monitoren op outcome/effecten/doelen (nb de monitoring op outcome op basis van indicatoren, start in 2021 met een nulmeting)
	December	Voortgangsrapportage op resultaten én effecten
NIEUWE JAARCYCLUS	Januari	Jaarplan 2023
VIERJAARLIJKS	Juni -december 2025	Uitvoeringsprogramma 2026 - 2030